

ÅRSBERETNING

1970

Rigsombudsmanden på Færøerne

Å R S B E R E T N I N G

1 9 7 0

Rigsombudsmanden på Færøerne

I N D H O L D S F O R T E G N E L S E

	side
Forord	3
Færøernes produktion	4
Færøernes eksport og import	13
Fiskerflåden	23
Finansieringen af de nye skibe	27
Fiskeriets rentabilitet	30
Arbejdslønninger og priser	36
Fiskerne	39
Befolkningsforhold	41
Valg	45
Indkomstbeskatning	47
Pengeinstitutter og seddelcirkulation	53
Offentlige udgifter m. v.	57
Nationalregnskabet for Færøerne	65
Sociale forhold	71
Sundhedsforhold	76
Undervisning m. v.	81
Kulturelle forhold	90
Offentlige anlægsarbejder og samfærdsel	96
Retsvæsen	101

F O R O R D

Hermed foreligger årsberetningen for 1970, og ved tiårsskiftet forekommer det naturligt i beretningen at medtage tal, der kan belyse den økonomiske udvikling på Færøerne gennem hele den forløbne 10-års periode. Der er derfor - overalt hvor det har været muligt - givet tal såvel for 1960 og 1965 som for de 3 seneste år.

Som noget helt nyt er i år medtaget et kapitel om arbejdslo-ninger og fiskepriser, hvori det - i mangel af en officiel statistik på dette område - søges belyst, hvorledes indtægtsforholdene har udviklet sig henholdsvis for funktionærer og arbejdere i land og for fiskere i hjemmefiskeriet. Endvidere er kapitlet om sundhedsvæsenet stærkt fornyet og udbygget for bedre at give et indtryk af den udvikling, de store sygehusbyggerier har medført. Endelig er i anledning af lagtingsvalget som sædvanligt medtaget et kapitel om valg. Til gengæld er det i fjor medtagne kapitel om boligforhold udgået, da der ikke foreligger nye tal på dette område.

Det vil af beretningen fremgå, at 1970 har været et særdeles godt år for Færøerne, og det har derfor i år været en særlig glæde at arbejde med den. Beretningens fremkomst på nuværende tidspunkt ville være fuldstændig udelukket, hvis ikke et utal af mennesker i institutioner, organisationer, foreninger og virksomheder satte alt til side for at fremskaffe det nødvendige talmateriale rettidigt. For den enestående og hurtige hjælp, der herved er ydet, bringer jeg alle medvirkende min varmeste tak.

RIGSOMBUDSMANDEN PÅ FÆRØERNE, den 10. januar 1971.

M. Wahl

FÆRØERNES PRODUKTION

Den væsentligste del af produktionen på Færøerne består af fiskefangst og tilvirkning af fisk.

Den samlede fiskefangst - omregnet til hel urenset fisk - udgjorde i året 1970 efter en foreløbig opgørelse ca. 214.000 tons. Det er en fremgang på 37.000 tons eller godt 20 % i forhold til i fjor og næsten en fordobling i forhold til 1960. Hele fremgangen hidrører fra fiskeriet af sild og industrifisk, der nu udgør over halvdelen af den samlede fangst og er steget med 60 % i forhold til 1969. Siden 1960 er fangsten af sild og industrifisk blevet to-doblet, medens den øvrige fangst - navnlig af torsk og kuller - der var stigende i den første del af 1960^{erne}, nu er nede på omtrent samme niveau som for 10 år siden.

Samlede fiskefangster i årene 1960-70
(hel urenset fisk)

<u>1.000 tons</u>	<u>Sild, makrel og industrifisk</u>	<u>Anden fisk</u>	<u>Ialt</u>	<u>Index (1960:100)</u>
1960	11,4	98,0	109,4	100
1961	16,9	103,2	120,1	110
1962	9,8	133,7	143,5	131
1963	12,9	124,2	137,1	125
1964	19,3	119,9	139,1	127
1965	34,6	110,3	144,9	132
1966	61,6	103,8	165,4	151
1967	70,9	102,4	173,3	158
1968	69,9	96,4	166,3	152
1969	67,6	108,7	176,3	161
1970 ^{x)}	108,0	105,7	213,7	195

Ved bedømmelsen af fangstresultaterne må det tages i betragtning, at der gennem 1960^{erne} er sket en omfattende fornyelse af fiskerflåden, specielt anskaffelse af kraftblokskibe til sildefiskeri og i de allerseneste år industrifisktrawlere, jfr. afsnittet om fiskeskibene.

En nærmere specifikation af fiskefangsterne på de enkelte fiskearter er givet i følgende tabel.

x) foreløbige tal

Samlede fiskefangster fordelt på fiskearter
(hel urensset fisk)

<u>1.000 tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
Torsk	84,1	95,1	80,9	86,7	82,0
Kuller	9,3	7,8	7,1	11,2	12,7
Helleflynder	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
Hellefisk	-	-	-	1,9	4,2
Storsej	1,2	1,4	2,8	5,0	3,7
Laks	-	-	0,1	0,2	0,3
Sildehaj	0,2	1,1	0,7 ¹⁾	0,9	0,5
Sild	11,4	34,6	69,9 ¹⁾	45,0	78,8
Makrel	-	-	-	3,0	2,2
Industrifisk	-	-	-	19,6	27,0
Anden fisk	2,9	4,6	4,5	2,6	2,0
<u>Ialt</u>	<u>109,4</u>	<u>144,9</u>	<u>166,3</u>	<u>176,3</u>	<u>213,7</u>

1) incl. makrel og industrifisk

Hovedparten af torsken fanges ved Grønland, New Foundland og Nordnorge, hvor den flækkes, renses og saltes ombord til saltfisk. Kulleren fanges hovedsagelig ved Færøerne og Island, hvorfra den sammen med den her fangede torsk enten landes direkte i udlandet i fersk, iset tilstand som "isfisk" eller landes på Færøerne til filétskæring eller saltning. Silden og industrifisken fanges nu hovedsagelig i Nordsøen og anvendes overvejende til saltning og krydring og til produktion af sildemel og sildeolie eller landes fersk i fremmed havn. Fangstmængdernes fordeling på de enkelte fangstfelter fremgår iøvrigt af nedenstående tabel.

Samlede fiskefangster fordelt på fangstfelter
(hel urensset fisk)

<u>1.000 tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
v. Færøerne	21,3	20,2	31,7	38,5	41,0
v. Island	14,4	8,5	4,8	4,7	9,6
v. Grønland	50,7	66,1	46,0	18,7	14,7
v. New Foundland	9,7	15,5	17,8	21,6	13,0
Barentshavet	3,5	-	-	29,4	30,4
Nordhavet	9,8	31,5	16,0	-	-
Nordsøen	-	3,1	50,0	63,4	105,0
<u>Ialt</u>	<u>109,4</u>	<u>144,9</u>	<u>166,3</u>	<u>176,3</u>	<u>213,7</u>

Gennem 1960^{erne} har fangstfelternes betydning for det færøske fiskeri ændret sig væsentligt. Således tages halvdelen af fangsterne - nemlig silden og industrifisken - nu i Nordsøen, hvor der i 1960 intet færøsk fiskeri foregik. Også Barentshavet er blevet et betydeligt fiskefelt, efter at trawlerne de 2 sidste år har fisket størstedelen af året ved Nordnorge. Fiskeriet ved Færøerne er fordoblet, medens fiskefangsterne ved Grønland, der i begyndelsen af 1960^{erne} udgjorde over 90.000 tons, nu kun er 1/6 heraf.

x) foreløbige tal

Saltfisk er fremdeles Færøernes hovedprodukt. I 1970 har produktionen heraf andraget godt 22.000 tons, eller ca. 800 tons mindre end i fjor.

Produktionen af saltfisk fordelt på fangstfelter

<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
Ved Grønland	17.767	24.248	18.178	7.606	5.408
Ved New Foundl.	3.800	5.980	6.800	8.200	5.000
Ved Island	2.220	2.294	1.588	1.120	1.963
Ved Norge	1.321	-	-	3.750	5.368
Ved Færøerne	<u>1.032</u>	<u>1.377</u>	<u>3.455</u>	<u>2.205</u>	<u>4.378</u>
<u>Ialt</u>	<u>26.140</u>	<u>33.899</u>	<u>30.021</u>	<u>22.881</u>	<u>22.117</u>

Produktionen ved Grønland og New Foundland udgjorde i 1970 kun 47 % af den samlede saltfiskeproduktion mod 69 % i 1969 og 89 % i 1965.

Til gengæld er produktionen af saltfisk stigende ved Norge. Når saltfiskeproduktionen ved Færøerne i 1970 er fordoblet i forhold til 1969, skyldes det, at en større del af hjemmefiskeriets fangster som følge af de gode eksportpriser er anvendt til produktion af saltfisk.

Produktionen af saltfisk fordelt efter landingspladser

<u>tons</u> <u>landingssted</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
Færøerne	13.823	18.642	16.643	12.947	14.117
Danmark	6.254	7.798	6.416	4.439	4.794
Grønland	3.454	883	990	-	-
Norge	2.405	5.639	27	-	-
Spanien	-	937	421	-	-
Portugal	-	-	909	3.000	2.866
Andre lande	204	-	240	-	-
Ikke landet	-	-	<u>4.375</u>	<u>2.495</u>	<u>340</u>
<u>Ialt</u>	<u>26.140</u>	<u>33.899</u>	<u>30.021</u>	<u>22.881</u>	<u>22.117</u>

Når saltfiskeproduktionen i 1970 kun er omtrent den samme som i fjor, uanset at der ikke i 1970 har været fiskerstrejke, og uanset at omtrent samme antal skibe har deltaget i fiskeriet, skyldes det de fortsat ringere fangstmuligheder ved Grønland. De fleste lineskibe har således kun fået 1 saltfisketur mod normalt 2, og hovedparten af de skibe, der er taget af sted på 2. tur, er ved årsskiftet endnu ikke hjemkommet.

Den del af saltfisken, der landes i Danmark (hovedsagelig Esbjerg) reeksporteres til Italien, medens den saltfisk, der landes på Færøerne, pakkes her og eksporteres direkte herfra som saltfisk. Tid-x) foreløbige tal

ligere blev en del af saltfiskens industrielt tørret til klipfisk, men produktionen af klipfisk er nu helt ophørt. I 1970 blev der kun fremstillet 36 tons mod 390 tons i 1969, 3.763 tons i 1968 og 5.253 tons i 1960. Årsagen hertil er, at det ikke længere er rentabelt at producere klipfisk til de priser, der kan opnås på markedet.

Hjemmefiskeriet, der omfatter de fangster af fersk fisk i færøske farvande, der landes til filétfabrikkerne på Færøerne, har i de seneste år udviklet sig meget stærkt. De færøske skibes landinger har således de 2 sidste år været over 4 gange så store som i 1960 og 3 gange så store som i 1965. I 1970 har filétfabrikkerne yderligere fået tilførsler fra islandske skibe.

Ferskfiskelandinger på Færøerne
(slagtet fisk med hoved)

<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
<u>1. Landet af færøske skibe</u>					
Torsk	2.628	4.730	12.126	13.451	12.846
Kuller	3.336	3.790	5.835	9.707	10.370
Sej	540	734	2.571	4.365	3.295
Hellefisk	-	-	-	1.424	2.776
Andet	863	1.280	4.509	2.248	2.577
Ialt	7.367	10.534	25.041	31.195	31.864
<u>2. Landet af islandske skibe</u>					
Ialt	-	-	-	-	3.706
<u>Landinger ialt</u>	<u>7.367</u>	<u>10.534</u>	<u>25.041</u>	<u>31.195</u>	<u>35.570</u>

Årsagen til den stærke fremgang i hjemmefiskeriet er formentlig i første række stærkt stigende fiskeforekomster som følge af fiskerigrænsens udflytning i 1964. Dette har givet anledning til oprettelse af flere filétfabrikker og anskaffelse af flere mindre fiskebåde til brug i hjemmefiskeriet, ligesom de større stålinskibe nu i videre omfang lander til filétfabrikkerne fremfor at lande fersk fisk i England eller fiske ved Grønland til saltfisk.

Hjemmefiskeriet er endvidere blevet betydelig bedre fordelt over årets måneder, hvilket har givet filétfabrikkerne bedre muligheder for at udnytte deres kapacitet. I 1970 har fiskeriet dog været dårligt i efterårsmånederne. Når tilførslerne i juni kom op på 5.800 tons, skyldes det, at der i denne måned blev landet 2.800 tons fisk af islandske skibe, der på grund af fiskeristrejke var afskåret fra at lande på Island.

x) foreløbige tal

Samlede ferskfiskelandinger fordelt på måneder
(slagtet fisk med hoved)

<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
Januar	1.850	1.716	2.650	2.643	2.849
Februar	684	1.989	4.665	3.258	3.829
Marts	822	1.542	2.191	4.927	3.432
April	431	489	1.586	1.367	3.069
Maj	520	509	1.905	1.863	1.732
Juni	701	543	2.198	2.597	5.807
Juli	662	107	2.902	2.448	3.391
August	70	486	747	1.695	2.706
September	184	113	1.021	2.145	1.554
Oktober	370	757	1.143	2.571	1.158
November	390	1.066	1.995	2.921	3.184
December	683	1.217	2.038	2.760	2.859
Hele året	<u>7.367</u>	<u>10.534</u>	<u>25.041</u>	<u>31.195</u>	<u>35.570</u>

Af de samlede fangster i 1970 på 35.570 tons er ca. 7.000 tons landet af færøske stållineskibe mod 4.000 tons i 1969.

Den råfisk, der landes på Færøerne, anvendes nu hovedsagelig til industriformål - d. v. s. overvejende filétskæring - eller til saltning. Tidligere blev en væsentlig del solgt fersk til udlandet som isfisk, jfr. nedenstående tabel.

De samlede ferskfiskelandinger fordelt efter anvendelse
(slagtet fisk med hoved)

<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
Til saltning	2.454	3.102	9.813	8.562	12.745
" isfisk	3.477	84	465	502	349
" industri	1.238	7.202	14.516	21.833	22.176
" konsum	198	146	247	298	300
Ialt	<u>7.367</u>	<u>10.534</u>	<u>25.041</u>	<u>31.195</u>	<u>35.570</u>

Næsten al kuller og sej anvendes til filétskæring. Torsken anvendes delt til filétskæring, dels til saltning, eventuelt først efter filétskæring. Hvor stor en del af torsken, der anvendes til saltfisk eller til frosne filéter, afhænger af udviklingen i eksportpriserne på disse to produkter. Da saltfiskpriserne i 1970 er steget stærkere end filétpriserne, er filétfabrikernes produktion af saltfisk steget i dette år, jfr. omstående tabel.

x) foreløbige tal

Produktion af ferskfisklandingerne på Færøerne

<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
Frosne filéter	629	3.014	4.282	7.471	7.442
Saltede filéter	-	-	468	808	345
Saltfisk	1.090	1.377	3.941	3.460	5.352
Andet	.	.	1.150	2.906	2.627

Foruden den filétproduktion, der finder sted i land, foregår der nu en betydelig produktion af frosne filéter ombord i 4 fabriks-trawlere, hvoraf 2 er anskaffet i 1969 og 1 i 1968, medens en fjerde, mindre fabrikstrawler har været i drift siden 1966. I nedenstående tabel er der givet en oversigt over udviklingen i den samlede, færøske produktion af frosne filéter.

Samlet produktion af frosne filéter

<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
I land	629	3.014	4.282	7.471	7.442
På skibe	-	-	698	3.705	5.656
<u>Ialt</u>	<u>629</u>	<u>3.014</u>	<u>4.970</u>	<u>11.176</u>	<u>13.098</u>

Som det fremgår af tabellen, er filétproduktionen i 1970 over 20 gange så stor som i 1960 og over 4 gange så stor som i 1965. Produktionsstigningen fra 1969 til 1970 på knap 2.000 tons eller ca. 17 % skyldes udelukkende fabrikstrawlerne.

Den filétproduktion, der finder sted på Nordafars filétfabrik i Færingehavn på Grønland, hvortil færøske fiskere indhandler, medregnes ikke i den færøske produktion og eksport. Fabrikkenes produktion er nedadgående. Den har i 1970 kun produceret 416 tons frosne filéter mod 803 tons i 1969 og 2.155 tons i 1968. Årsagen til nedgangen er dels, at der i 1970 deltog færre både i dette fiskeri, dels ringere fiskeforekomster.

Sildefangsten undergår for tiden en stærk udvikling på Færøerne. Indtil for ca. 5 år siden foregik sildefiskeriet alene som garnfiskeri fra en række ældre traskibe, og hele fangsten - bortset fra den andel, der anvendtes til agn - blev saltet i tønder ombord. Denne form for sildefangst har i sidste halvdel af 1960^{erne} været i stærk tilbagegang og er i 1970 helt ophørt.

I stedet for er der i slutningen af 1964 påbegyndt et omfattende fiskeri af sild efter nye metoder. Dette fiskeri finder sted fra de såkaldte kraftblokskibe. Ved hjælp af asdic-instrumenter lokaliserer de fiskerne. x) foreløbige tal

seres større sildestimer, der derefter hurtigt indfanges ved brug af ringnot og kraftblok. Desuden er der i slutningen af 1968 påbegyndt trawling efter industrifisk med en række mindre stål- og trætrawlere. En betydelig del af kraftblokskibenes fangster landes i udlandet, navnlig til konsum, medens resten - tilligemed trawlernes fangster - landes på Færøerne hovedsagelig til industribrug. Nedenfor er givet en oversigt over udviklingen i de samlede fangster af sild og industrifisk fordelt efter, hvor fangsterne er landet.

Samlet fangst af sild og industri-
fisk fordelt efter landingspladser
(hel urensset fisk)

<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
<u>Landingssted</u>					
Færøerne:					
Kraftblokskibe ^{xx)}	-	16.293	52.305	48.886	64.227
Garnskibe	11.417	13.219	2.672	430	-
Fjordsild	-	39	482	2.375	1.817
Færøerne ialt	11.417	29.551	55.459	51.691	66.044
Danmark	-	4.850	11.052	13.602	32.595
Norge	-	-	386	-	-
Island	-	218	-	-	-
Storbritanien	-	-	2.963	2.333	8.610
Andre lande	-	-	79	15	585
<u>Ialt</u>	<u>11.417</u>	<u>34.619</u>	<u>69.939</u>	<u>67.641</u>	<u>107.834</u>

Af den store stigning i fangsterne fra 1969 til 1970 på ca. 40.000 tons eller 61 % hidrører ca. 8.000 tons fra industritrawlernes fangster, der er steget ca. 40 % i forhold til 1969. Dette skyldes, at antallet af industrifisktrawlere i løbet af 1970 er steget fra 7 til 17. Stigningen i kraftblokskibenes fangster på 32.000 tons eller 70 % skyldes derimod ikke en forøgelse af skibenes antal, der kun er steget med 1 til 18, men større fangstudbytte pr. skib som følge af større sildeforekomster ved Shetland i forbindelse med forbedrede fangstmetoder.

Landingerne i udlandet er steget mest, nemlig fra 16.000 tons i 1969 til 42.000 tons i 1970, hvoraf 30.000 tons er landet til konsum og 12.000 tons til industri. Landingerne på Færø-

x) foreløbige tal.

xx) inklusive industrifisktrawlere.

øerne er steget med 14.000 tons eller godt 25 % til 66.000 tons.

Foruden den sild, som i 1970 er landet på Færøerne af færøske skibe, er der også landet visse mængder fra udenlandske skibe, omend væsentlig mindre end i tidligere år. Til gengæld har færøske skibe i de 2 sidste år indkøbt sild i skotske havne hovedsagelig til saltning ombord.

På Færøerne landet sild og industrifisk

(hel urenset fisk)

<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^x</u>
Af færøske skibe	11.417	29.551	55.459	51.691	66.044
Af danske skibe	-	-	7.137	3.215	1.132
Af islandske skibe	-	-	16.105	2.298	1.531
Af svenske skibe	-	-	-	-	585
Indkøbt i Skotland	-	-	-	3.101	4.829
<u>Ialt</u>	<u>11.417</u>	<u>29.551</u>	<u>78.701</u>	<u>60.305</u>	<u>74.121</u>

Den mængde sild og industrifisk, der i 1970 har været til rådighed for den færøske produktion, er således ca. 14.000 tons større end i 1969. Som følge af de stærkt stigende landinger i udlandet er landingerne på Færøerne dog ikke kommet op på samme højde som i 1968. De landede mængder er anvendt som angivet i nedenstående tabel.

På Færøerne landet sild og industrifisk

fordelt efter anvendelse
(hel urenset fisk)

<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^x</u>
Til saltning	9.417	13.219	3.350	4.246	6.088
Til industribrug	445	13.481	72.232	51.480	64.612
Til frysning, for- ædling m. v.	1.555	2.851	3.119	4.579	3.421
<u>Ialt</u>	<u>11.417</u>	<u>29.551</u>	<u>78.701</u>	<u>60.305</u>	<u>74.121</u>

Den del af fangsterne, der landes iset i kasser eller fra køletanke ombord, anvendes enten til saltning eller til forædling (filétering, frysning eller krydring), men størstedelen af fangsterne landes til de 4 sildemel- og sildeoliefabrikker til produktion af olie og mel. Endvidere har fabrikkerne i 1970 anvendt ca. 11.000 tons fiskeaffald i melproduktionen mod ca. 7.000 tons i 1969.

De i foranstående tabel angivne tilførsler af sild og industri-

x) foreløbige tal

fisk samt fiskeaffaldet har dannet grundlag for den i nedenstående tabel angivne produktion.

<u>Produktion af den på Færøerne landede sild og industrifisk</u>					
<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
Sildemel	62	2.184	14.304	11.791	13.704
Sildeolie	18	1.580	7.049	3.696	5.539
Saltsild	7.761	9.033	3.613	3.609	5.294
Kryddersild	43	781	795	524	416
Sildefilét	-	-	751	1.133	841

Når produktionen af sildeolie fra 1969 til 1970 er steget stærkere end produktionen af sildemel, skyldes det, at tilførslerne af sild er steget stærkere end tilførslerne af industrifisk, hvoraf der ikke udvindes olie.

x) foreløbige tal

FÆRØERNES EKSPORT OG IMPORT

A. Eksport

Færøernes samlede eksport har efter en foreløbig opgørelse indbragt ca. 250 mill. kr. i 1970 mod 182,2 mill. kr. i 1969. Det er en fremgang på knap 70 mill. kr. eller 37 % og i forhold til 1968 en fremgang på 95 mill. kr. eller 62 %.

Den samlede eksport fra Færøerne

		Index <u>1960=100</u>
1960	95,6 mill. kr.	100
1961	96,1 mill. kr.	101
1962	123,0 mill. kr.	129
1963	132,9 mill. kr.	139
1964	132,9 mill. kr.	139
1965	172,3 mill. kr.	180
1966	149,7 mill. kr.	157
1967	177,8 mill. kr.	186
1968	154,1 mill. kr.	161
1969	182,2 mill. kr.	191
1970 ^{x)}	249,8 mill. kr.	261

Forøgelsen af eksportværdien med knap 70 mill. kr. er ensbetydende med en reel eksportfremgang, da værdien af lagerbeholdningerne er omtrent den samme ved årets begyndelse og slutning.

Lagerbeholdninger

	<u>pr. 1/1-1970</u>		<u>pr. 1/1-1971^{x)}</u>	
	<u>tons</u>	<u>mill. kr.</u>	<u>tons</u>	<u>mill. kr.</u>
Saltfisk	3.510	7,5	2.000	6,6
Klipfisk	-	-	-	-
Frossen filét	670	2,0	700	2,8
Saltsild	2.269	4,5	3.400	6,0
Sildemel	422	0,4	1.600	2,4
Sildeolie	1.534	1,2	1.200	1,6
Andet	1.009	2,4	600	1,5
Ialt	-	<u>18,0</u>	-	<u>20,9</u>

x) foreløbige tal

Udviklingen i eksporten af de forskellige hovedprodukter fremgår af nedenstående tabel.

<u>Eksportens fordeling på de vigtigste varegrupper</u>					
<u>mill. kr.</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
Saltfisk	29,1	77,7	63,5	68,1	76,3
Saltfiskefilét	-	-	1,7	1,9	1,4
Klipfisk	20,6	21,2	12,3	5,7	0,1
Fiskefilét	1,8	11,9	14,7	43,3	62,0
Isfisk	27,1	17,4	7,1	2,9	3,0
Saltsild	12,3	17,7	8,2	6,7	6,8
Kryddersild	0,1	0,2	1,0	1,0	0,5
Fersk sild og fisk	-	2,8	7,8	15,3	41,7
Sildefilét	-	-	1,0	1,7	3,9
Sildeolie	-	1,8	4,2	2,5	8,8
Sildemel	-	2,5	14,6	15,9	21,4
Sildehaj	0,6	6,7	2,9	3,1	1,7
Helleflynder	0,5	1,0	1,8	2,0	1,7
Frossen hellefisk	-	-	-	2,6	5,6
Laks	-	0,6	4,0	3,5	4,2
Rejer	-	-	-	-	1,2
Fiskemel	0,5	0,6	0,6	0,6	0,8
Levertran	0,9	0,8	0,3	0,2	0,4
Fiskeaffald	0,2	0,8	1,2	2,9	2,2
Andre fiskevarer	0,3	0,4	0,2	0,6	3,0
Minkskind	-	1,4	0,7	-	1,0
Uldvarer	0,6	0,6	0,9	0,7	1,3
Skibe	0,3	5,3	5,0	-	-
Andre varer	0,7	0,9	0,4	1,0	0,8
<u>Samlet eksport</u>	<u>95,6</u>	<u>172,3</u>	<u>154,1</u>	<u>182,2</u>	<u>249,8</u>

x) foreløbige tal

Set i forhold til 1960 er eksporten nu godt $2\frac{1}{2}$ gange større og dens sammensætning er stærkt ændret. Medens industrielt fremstillede fiskeprodukter næsten ikke indgik i eksporten i 1960, andrager disse produkter nu ca. 40 % af den samlede eksport.

I omstående tabel er foretaget en sammenligning af de eksporterede mængder af nogle af de vigtigste eksportartikler.

Eksporterede mængder af de vigtigste varegrupper

<u>tons</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
Saltfisk	16.770	30.471	24.140	25.326	23.550
Klipfisk	6.250	5.059	2.786	1.724	36
Filét	613	3.184	4.330	11.387	12.932
Sildemel	62	1.738	12.779	11.776	12.553
Sildeolie	19	1.510	6.828	2.854	5.838
Fersk sild	-	5.501	14.480	15.951	41.540
Saltsild	8.784	10.204	4.159	2.844	3.800

Udviklingen i de gennemsnitlige eksportpriser for de ovennævnte eksportvarer fremgår af nedenstående tabel.

De gennemsnitlige eksportpriser

<u>kr. pr. ton</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
Saltfisk	1.735	2.549	2.629	2.688	3.299
Klipfisk	3.296	4.191	4.422	3.285	2.778
Filét	2.876	3.737	3.386	3.798	4.796
Sildemel	780	1.413	1.143	1.352	1.706
Sildeolie	919	1.209	621	884	1.516
Fersk sild	-	517	538	961	1.003
Saltsild	1.401	1.736	1.962	2.344	1.789

Af opgangen i eksporten fra 1969 til 1970 på knap 70 mill. kr. hidrører godt halvdelen fra sild og sildeprodukter og knap halvdelen fra de øvrige fiskeprodukter, navnlig frosne fiskefiléter.

Saltfiskeeksporten er steget med ca. 8 mill. kr., og denne stigning skyldes alene en forbedring af eksportpriserne med gennemsnitlig knap 25 %, idet de eksporterede mængder er lidt mindre. Klipfiskeeksporten er helt bortfaldet.

Eksporten af frosne fiskefiléter er steget med 19 mill. kr. eller med knap 45 % og er på 2 år blevet mere end 4-doblet. Stigningen i det sidste år skyldes dels øget produktion ved indsættelse af flere fabrikstrawlere, dels en stigning på godt 25 % i de gennemsnitlige eksportpriser.

Eksporten af fersk sild, der landes direkte i dansk eller engelsk havn af kraftblokskibene, er den eksportvare, der er steget

x) foreløbige tal

mest, nemlig med 26 mill. kr. Da den gennemsnitlige eksportpris er omtrent uændret, skyldes stigningen alene, at de eksporterede mængder er steget med ca. 150 %.

Sildeolie- og sildemelseksporten er tilsammen steget med ca. 12 mill. kr. eller 65 %. For begge produkters vedkommende har der været tale om prisstigninger, idet melprisen er steget med ca. 25 %, mens olieprisen er steget 70 %, hvortil kommer, at olieproduktionen har været større som følge af større tilførsler af sild.

Af saltsild er i 1970 eksporteret for samme beløb som i fjor. Der er dog tale om et prisfald på knap 25 %, der er udlignet ved eksport af større mængder. De lavere priser skyldes, at en stor del af det i 1970 eksporterede har været hel, rund saltsild, der er billigere end de sædvanlige spegesild uden hoved.

Det i 1969 påbegyndte fiskeri af hellefisk (svartkalvi) ved Island er øget i 1970, hvilket har medført en fordobling af eksporten af hel, frossen hellefisk foruden den stigning i hellefiskfiléeksporten, som indgår i den samlede filéeksport.

Isfiskeeksporten i 1970 er på samme lave niveau som i 1969, jfr. nedenstående tabel.

	<u>Eksport af isfisk</u>							
	<u>1960</u>		<u>1965</u>		<u>1969</u>		<u>1970^{x)}</u>	
	<u>tons</u>	<u>loookr.</u>	<u>tons</u>	<u>loookr.</u>	<u>tons</u>	<u>loookr.</u>	<u>tons</u>	<u>loookr.</u>
Storbrit.	21.625	25.530	6.614	9.021	1.104	1.632	1.599	1.105
Vesttyskl.	-	-	1.633	1.877	-	-	-	-
Danmark	-	-	968	1.066	37	77	447	1.215
Norge	-	-	665	736	-	-	-	-
Irland	-	-	178	225	-	-	-	-
Grønland	3.969	1.565	7.250	4.477	2.411	1.153	995	642
Ialt	25.594	27.095	17.308	17.402	3.552	2.862	2.041	2.962

x) foreløbige tal

Nordafars filétfabrik i Færingehavn på Grønland har af den på Grønland landede isfisk produceret 416 tons filét, der er eksporteret til U. S. A. for 2,1 mill. kr. Herudover er der eksporteret mindre mængder af fiskefars, fiskemel og laks. Nordafars eksport medregnes ikke i Færøernes eksport.

Værdien af Færøernes eksport fordelt efter lande og markedsområder fremgår af nedenstående tabel.

Værdien af Færøernes eksport efter markedsområder

<u>1.000 kr.</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
<u>1. Udvidet EEC</u>					
Italien	14.304	33.468	21.333	28.985	32.000
Vesttyskland	274	4.096	1.610	2.991	30.000
Frankrig	-	-	2.264	2.022	1.000
Benelux	302	1.921	1.905	2.015	4.000
Nuværende EEC ialt	14.880	39.485	27.112	36.013	67.000
Danmark	10.839	19.398	23.779	28.358	58.000
Grønland	1.565	4.477	3.048	1.154	1.000
Storbritannien	26.146	15.531	20.587	17.470	25.000
Norge	5.334	21.335	9.200	3.619	4.000
Island	-	225	-	-	-
Udvidet EEC ialt	58.764	100.451	83.726	86.614	155.000
<u>2. Tilbageværende EFTA-lande</u>					
Sverige	4.949	10.699	7.935	8.126	7.000
Portugal	-	-	2.966	25.100	17.000
Øvrige EFTA-lande	28	110	62	-	3.000
Tilbageværende EFTA-lande ialt	4.977	10.809	10.963	33.226	27.000
<u>3. Tredielande</u>					
Spanien	8.178	22.715	26.383	11.090	17.000
Grækenland	6.620	12.569	12.380	8.803	11.000
Østlande incl. Sovjet	3.880	4.808	5.292	5.961	11.000
U. S. A.	851	5.520	7.398	34.679	29.000
Brasilien	12.062	15.467	7.968	1.779	-
Øvrige lande	291	-	-	2	-
Tredielande ialt	31.882	61.079	59.421	62.314	68.000
1-3 ialt	95.623	172.339	154.110	182.154	250.000

I nedenstående tabel er givet en oversigt over den procentvise fordeling af de i foregående tabel anførte eksportbeløb på de forskellige markedsområder. Tabellen viser dels fordelingen af eksporten mellem de nuværende markedssammenslutninger - de 6 EEC-lande og de 9 EFTA-lande incl. Finland - og tredielande, dels fordelingen mellem markedsområderne, som de vil blive, såfremt Danmark, England, Irland og Norge som ansøgt bliver medlemmer af de europæiske fællesskaber.

Procentvis fordeling af Færøernes eksport efter markedsområder

<u>%</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970^{x)}</u>
<u>A. Nuværende markedsdeling</u>					
EEC-lande	15,6	22,9	17,6	19,8	26,8
EFTA-lande	51,1	41,7	43,8	46,0	46,0
Tredielande	33,3	35,4	38,6	34,2	27,2
Ialt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<u>B. Ansøgt markedsdeling</u>					
Udvidet EEC	61,5	58,3	54,3	47,6	62,0
Tilbageværende EFTA-lande	5,2	6,3	7,1	18,2	10,8
Tredielande	33,3	35,4	38,6	34,2	27,2
Ialt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Som det fremgår af tabellen, er eksporten til de nuværende EEC-lande steget de senere år, medens eksporten til EFTA-landene har været uforandret, og eksporten til tredielande er gået relativt tilbage. Eksporten til de EFTA-lande, der søger optagelse i EEC, har dog fra 1969 til 1970 haft så stor en fremgang, at landene i et eventuelt udvidet EEC har forøget deres andel af eksporten fra 47,6 til 62 % af Færøernes samlede eksport.

x) foreløbige tal

B. Import

Færøernes samlede vareimport androg i 1969 243,8 mill. kr., hvilket er en stigning på 32,5 mill. kr. eller ca. 15 % i forhold til 1968.

Importen fordelt på lande

<u>1.000 kr.</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>
Danmark	71.372	128.230	134.654	132.646	148.778
Norge	12.765	11.440	10.575	31.875	50.609
Storbritanien ^{x)}	9.521	14.526	16.415	15.662	13.873
EEC-lande	<u>2.859</u>	<u>6.841</u>	<u>5.640</u>	<u>7.011</u>	<u>6.736</u>
Udvidet EEC ialt	96.517	161.037	167.284	187.194	219.996
Tilbageværende EFTA-lande	3.215	15.594	15.018	17.576	17.728
Tredielande	<u>1.408</u>	<u>5.693</u>	<u>4.010</u>	<u>6.518</u>	<u>6.067</u>
Tilsammen	<u>101.140</u>	<u>182.324</u>	<u>186.312</u>	<u>211.288</u>	<u>243.791</u>

x) incl. Irland

Af den store stigning i importen fra 1968 til 1969 på 32,5 mill. kr. hidrører 25,5 mill. kr. fra import af skibe fra Danmark og Norge.

Danmarks andel i den samlede import udgjorde i 1969 61 % mod 63 % i 1968 og 72 % i 1967. Bortset fra den stærkt forøgede import af skibe fra Norge er der iøvrigt ikke i tiden siden 1960 sket større ændringer i importens fordeling på lande. Importen fra de nuværende EFTA-lande har gennem hele perioden været ca. 95 % af den samlede import, og importen fra det evt. udvidede EEC, d. v. s. de 6 lande, der i dag er medlemmer af fællesmarkedet og de 4 lande, der søger medlemskab heraf, har i hele perioden andraget 85 - 95 % af Færøernes import.

Importens fordeling på de enkelte varegrupper fremgår af omstående tabel.

Ved bedømmelsen af tallene må det tages i betragtning, at de betydelige indkøb af proviant og andre forsyninger, som færøske fiskere foretager i udlandet til brug ombord, ikke medregnes i importen.

Importen fordelt på varegrupper

<u>Mill. kr.</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>
Konsumfisk og agn ..	0,3	2,4	0,2	2,5	1,6
Fødevarer iøvrigt ..	19,1	28,6	31,0	32,9	35,7
Drikkevarer og tobak	2,1	4,3	4,8	5,0	5,2
Foderstoffer	0,7	2,3	2,7	2,6	2,7
Tømmer	1,8	8,0	5,3	5,3	5,8
Salt	0,9	2,3	2,2	2,2	2,8
Industrisild og -fisk	0	-	2,0	2,3	0,5
Andre råstoffer	0,4	0,6	0,8	0,8	0,8
Brændselsstoffer ...	5,4	13,1	16,3	19,3	20,0
Andre olier og fedt- stoffer	1,8	2,0	1,8	1,9	2,0
Farvestoffer	1,0	1,9	2,2	2,5	2,2
Kosmetik og vaske- midler	1,3	2,3	3,1	3,0	3,4
Andre kemiske varer	2,7	4,8	5,8	6,4	7,3
Træ, bearbejdet	1,3	4,8	4,9	4,5	4,8
Papir og pap	2,1	4,5	4,5	5,3	5,8
Tovværk	2,9	4,5	4,8	3,3	5,0
Tekstilvarer	2,7	4,8	5,2	4,8	5,1
Cement	1,3	2,5	2,6	2,7	2,6
Jern og stål	7,4	5,5	4,1	4,5	4,5
Metalvarer		8,3	8,7	9,2	8,3
Andre mineraler, gummi	1,9	4,9	4,7	4,7	5,4
Maskiner	7,7	22,9	20,5	16,6	15,4
Elektrisk udstyr ...	4,9	10,8	11,6	11,4	12,7
Skibe og både	15,8	3,0	0,5	20,9	46,4
Andre transportmid- ler	2,0	6,6	7,7	7,7	8,6
Varme, sanitet og el	1,0	3,3	2,8	3,1	3,0
Møbler	1,4	4,2	4,7	4,8	4,4
Beklædning og fodtøj	6,0	8,5	9,4	8,8	9,0
Bøger	0,5	0,8	1,1	1,6	1,8
Diverse	4,7	9,8	10,3	10,7	11,0
Ialt	<u>101,1</u>	<u>182,3</u>	<u>186,3</u>	<u>211,3</u>	<u>243,8</u>

Som det fremgår af tabellen, er importen af skibe meget stærkt svingende fra år til år og afgørende for bevægelserne i den samlede im-

port. Iøvrigt ses det, at importen af typiske byggematerialer - tømmer, træ, jern, stål og andre mineraler, varme-, sanitet- og elartikler - samt maskiner har været svingende. Importen af de mere forbrugsprægede varer er derimod i det store og hele stedse jævnt stigende. Importen af agn og sild og industrifisk er i 1968 ialt knap 5 mill. kr. mod 2 mill. kr. de foregående år.

For 1970 foreligger kun oplysninger om importen i de første 3 kvartaler, der har andraget ca. 162,8 mill. kr. mod ca. 183,5 mill. kr. for tilsvarende periode i 1969. På basis heraf kan importen for hele 1970 anslås til 230 mill. kr.

Handelsbalancens udvikling fra 1960 til 1970 fremgår af følgende tabel.

<u>Mill. kr.</u>	<u>Færøernes handelsbalance</u>		<u>Handelsbalance</u>
	<u>Eksport</u>	<u>Import</u> ,	
1960	95,6	101,1	÷ 5,5
1961	96,1	129,6	÷33,5
1962	123,0	135,7	÷12,7
1963	132,9	138,4	÷ 5,5
1964	132,9	161,9	÷29,0
1965	172,3	182,3	÷10,0
1966	149,7	195,3	÷45,6
1967	177,8	186,3	÷ 8,5
1968	154,1	211,3	÷57,2
1969	182,2	243,8	÷61,6
1970	249,8 ^{x)}	230,0 ^{xx)}	19,8 ^{xx)}

x) foreløbige tal.

xx) Anslået.

For 1970 er der for første gang i ialfald de sidste 10 år ud-
sigt til en positiv handelsbalance, der kan anslås til ca. 20 mill.
kr. Dette skyldes dels den usædvanlig store eksportstigning i 1970,

dels at importen må forventes at blive mindre end i 1969 som følge af en væsentlig mindre import af fiskeskibe, jfr. det følgende kapitel.

Det fremgår iøvrigt af tabellen, at handelsbalancen er stærkt svingende fra år til år, hvilket ikke alene har sin årsag i den varierende import af fiskeskibe, men også skyldes store forskydninger i fiskelagrene.

FISKERFLÅDEN

Den samlede færøske flåde af skibe over 20 ERT bestod ved udgangen af 1970 af ialt 223 skibe på tilsammen 46.833 BRT.

Den samlede færøske skibsflåde

	pr. 31/12 1969		pr. 31/12 1970	
	Antal	Tonnage (BRT)	Antal	Tonnage (BRT)
Fiskeskibe	174	37.664	180	38.667
Passagerskibe	12	2.173	13	2.222
Fragtskibe	17	4.181	16	4.579
Sandskibe	10	983	11	1.052
Olieskibe	1	86	1	86
Havundersøgelsesskib	1	138	1	138
Lystfartøj	1	89	1	89
Ialt	<u>216</u>	<u>45.314</u>	<u>223</u>	<u>46.833</u>

I forhold til 1969 er der tale om en nettoforøgelse på 7 skibe og godt 1.500 BRT, hvilket dækker over en tilgang på 12 skibe og godt 2.200 BRT og en afgang på 5 skibe og knap 700 BRT, jfr. nedenstående specifikationer.

Navn	<u>Tilgang af fartøjer i 1970</u>			
	Byggeår	BRT	Art	Byggested
Bjarnoy	1966	187	ståltrawler	Østtyskland
Caroline Musholm	1966	431	kraftblokskib	Norge
Gullbrandur	1970	109	trætrawler	Danmark
Kapilssund	1965	129	ståltrawler	Danmark
Lómur	1970	500	lastskib	Skáli
Neptun	1966	187	ståltrawler	Østtyskland
Rivtangi	1960	52	træfiskeskib	Danmark
Sam	1970	100	passagerskib	Norge
Sílið	1950	33	træfiskeskib	Norge
Terje Vigen	1937	37	træfiskeskib	Danmark
Ternan	1960	248	passagerskib	Vesttyskland
Vesturland	1970	218	fryseskib	Tórshavn
Ialt 12 skibe		<u>2.231</u>		<u>BRT</u>

Af tilgangen er 9 skibe på ialt ca. 1.400 BRT - eller godt 60 % af tonnagen - fiskeskibe, heraf 4 industrifisktrawlere (hvoraf 1 træskib), 1 kraftblokskib, 1 fryseskib og 3 mindre trækuttere. De 3 andre skibe er 1 coaster og 2 bilfærger henholdsvis til Vestmanna-sund og Klaksvík-Eysturoy ruten. Af tilgangen på 12 skibe er kun 4 nybygninger, hvoraf 2 er bygget på Færøerne.

I 1970 er følgende skibe udgået af skibsregistret

<u>Navn</u>	<u>Byggeår</u>	<u>BRT</u>	<u>Art</u>	<u>Årsag</u>
Báran	1877	103	fiskeskib	sænket
Gamli Smiril	1931	299	passagerskib	solgt til op-hugning
Oyrasker	1884	87	fiskeskib	sænket
Suðurland	1888	83	fiskeskib	forlist
Suðuroy	1881	84	fiskeskib	sænket
<u>Ialt 5 skibe</u>		<u>656 BRT</u>		

Herudover er 2 fragtskibe omregistreret til henholdsvis sand-skib og fiskeskib. Af den samlede flåde er pr. 31. december 1970 op-lagt 5 skibe på tilsammen 462 BRT.

Udviklingen i den færøske skibsflådes samlede tonnage i de sidste 11 år har været således:

Den samlede færøske skibsflåde 1960-1970

<u>BRT</u>	<u>Tonnage</u> <u>pr. 1. jan.</u>	<u>Tilgang</u>	<u>Afgang</u>	<u>Tonnage</u> <u>pr. 31. dec.</u>
1960	33.970	3.198	1.171	35.997
1961	35.997	5.350	1.469	39.878
1962	39.878	2.793	2.284	40.387
1963	40.387	3.303	2.451	41.239
1964	41.239	3.957	1.218	43.977
1965	43.977	1.888	4.396	41.469
1966	41.469	1.396	2.036	40.829
1967	40.829	1.499	4.250	38.078
1968	38.078	2.969	778	40.269
1969	40.269	6.061	1.016	45.314
1970	45.314	2.231	712 ^{x)}	46.833

x) heraf 56 BRT som ommåling

Den store stigning i tonnagen de senere år falder næsten ude-lukkende på fiskerflåden. Til belysning af dennes stærke udbygning er i omstående tabel givet en oversigt over antallet af fiskeskibe i hver kategori, dens bruttotonnage og dens vejede gennemsnitsal-der - d. v. s. alder pr. ton - ved udgangen af de 3 sidste år.

Fiskerflåden fordelt efter art

	<u>Antal</u>			<u>Bruttotons</u>			<u>Vejet gennemsnitsalder i år</u>		
	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>Stålskibe:</u>									
Saltfisktrawlere	9	8	8	7.176	6.747	6.747	13,1	12,5	13,5
Fabriks-trawlere	2	4	4	1.558	3.226	3.226	3,3	2,6	3,7
Industri- fisketrawlere	-	6	12	-	1.393	2.657	-	15,6	12,1
Trawlere ialt	11	18	24	8.734	11.366	12.630	11,3	10,0	10,6
Lineskibe	34	36	34	9.324	10.410	9.714	6,9	6,8	8,3
Kraftblokskibe	15	17	18	4.609	5.459	5.882	6,0	6,0	6,9
Fryseskibe	6	9	10	1.992	2.672	2.890	6,1	5,6	6,1
Stålskibe ialt	66	80	86	24.659	29.907	31.116	8,2	7,8	8,8
<u>Træskibe:</u>									
Trawlere	-	2	5	-	334	665	-	40,5	29,8
Lineskibe	68	67	66	4.610	4.395	4.128	42,9	41,2	40,5
Andre	24	20	19	3.071	2.561	2.398	62,9	65,1	65,8
Ialt	92	89	90	7.681	7.290	7.191	51,0	49,6	47,9
Oplagte skibe	4	5	4	344	467	360	68,5	78,8	77,1
Fiskeskibe ialt	162	174	180	32.684	37.664	38.667	18,9	16,8	16,7

Det er alene stålskibsflåden, der er vokset, nemlig ca. 6.500 tons fra 31. december 1968 til 31. december 1970, medens træskibenes tonnage er faldet med ca. 500 tons.

Det er navnlig trawlerflåden, der er forøget, idet antallet af ståltrawlere på 2 år er vokset fra 11 til 24 skibe. Dette skyldes især den eksplosive udvikling i trawlfiskeriet efter industrifisk, der foretages enten med ombyggede lineskibe eller specielle mindre trawlere anskaffet til formålet. Af de i tabellen angivne 12 industrifisktrawlere er 4 ombyggede stål lineskibe og 7 indkøbte, brugte ståltrawlere fra Danmark, medens 1 skib er en tidligere saltfisktrawler. Endvidere er der anskaffet 5 industrifisktrawlere af træ. Endelig er der tillige i 2 årsperioden sket en fordobling af antallet af store, nye fabriks-trawlere.

Antallet af stållineskibe er uændret, idet tilgangen af nye fartøjer af denne type er opvejet af andre skibes ombygning til industrifisktrawling, en udvikling som kan ventes at blive forstærket i de kommende år. Af de nu ialt 34 stållineskibe er 10 helt og 5 halvt overdækkede.

Kraftblokskibene, der anvendes til fiskeri med ringnot efter sild og makrel, er på 2 år forøget med 3 til 18 skibe, hvoraf 6 med silde-tanke, der muliggør, at silden kan landes som konsumsild uden at være iset i kasser.

Antallet af fryseskibe, der anvendes til fiskeri af sildehajer ved New Foundland, laks og rejer ved Grønland og hellefisk ved Island, er forøget med 4 til 10, hvoraf 3 er helt og 1 halvt overdækket.

Foran er kun givet oplysning om skibe over 20 BRT. Nedenfor er givet en oversigt over udviklingen i antallet af mindre dæksfartøjer.

Dæksfartøjer på 5-20 BRT fordelt efter art

	Antal			Bruttotons		
	1968	1969	1970	1968	1969	1970
Fiskefartøjer	84	92	108	1.070	1.182	1.393
Passagerfartøjer	.	.	8	.	.	102
Andre fartøjer	.	.	2	.	.	30
Ialt	84	92	118	1.070	1.182	1.525

Stigningen i antallet af de små fiskefartøjer på ca. 30 % skyldes det forøgede hjemmefiskeri.

Væksten i den samlede færøske fiskerflåde må antages i de kommende år at ville forøges yderligere. Der er således ved årsskiftet af større fiskeskibe kontraktet 1 stor saltfisktrawler, 7 store kraftblokskibe, 3 industrifisktrawlere og 3 stållineskibe til hjemmefiskeriet for en samlet kontraktsum på ca. 75 mill. kr., hvoraf de 10 skibe til ca. 60 mill. kr. skal bygges på Færøerne. Herudover har de færøske værfter ordre på 1 fryselastskib, der skal leveres til Færøerne, og 4 coastere, der skal leveres til Danmark, hvorved værfternes samlede ordrebeholdning kommer op på ca. 85 mill. kr.

FINANSIERINGEN AF DE NYE SKIBE

De færøske fiskeskibe finansieres normalt med et 10-årigt 1. prioritetslån i Færøernes realkreditinstitut på 50 % af anskaffelsesværdien, et 15-årigt 2. prioritetslån i Danmarks Fiskeribank på 10-20 % og et tilskudslån fra landskassen på 15-30 % af værdien. De sidste 10-15 % er egenkapital. Herudover yder landskassen 4. prioritetslån til dækning af eventuelle kurstab.

Skibe bygget i Norge kan opnå norsk finansiering med et 7-årigt 1. prioritetslån på 70-75 % af kontraktssummen mod landskassegaranti. Hertil yder landskassen tilskudslån på henholdsvis 20 % og 15 %.

Til finansiering af færøske fragtskibe og fragtskibe bygget på færøske værfter kan der ydes prioritetslån af Danmarks Skibskreditfond.

Færøernes Realkreditinstitut

Instituttet har siden oprettelsen i 1955 udlånt ialt 97,5 mill. kr., og restgælden ved udgangen af 1970 udgjorde 33,2 mill. kr. fordelt på 1 trawler, 54 lineskibe og 50 útróðrarbåde.

<u>Pr.</u>	<u>Instituttets udlån</u>		<u>Instituttets låntagning</u>		
	<u>Antal</u>	<u>Restgæld mill.kr.</u>	<u>Obligationslån mill. kr.</u>	<u>Iøvrigt mill.kr.</u>	<u>Ialt mill.kr.</u>
1. april 1960	54	18,0	10,0	4,0	14,0
1. april 1961	61	23,9	16,8	3,7	20,5
1. april 1962	74	30,4	22,9	3,4	26,3
1. april 1963	74	35,3	28,1	3,2	31,3
1. april 1964	63	35,4	29,4	2,9	32,3
1. april 1965	73	38,6	33,4	2,6	36,0
1. april 1966	89	38,0	33,9	2,1	36,0
1. april 1967	85	31,3	29,8	2,0	31,8
1. april 1968	94	29,5	27,0	2,0	29,0
1. april 1969	106	32,4	29,4	2,0	31,4
1. april 1970	119	37,5	32,5	2,0	34,5
1. januar 1971	105	33,2	30,3	2,0	32,3

Den i næstsidste kolonne anførte låntagning er sket, dels hos Danmarks Nationalbank, dels hos færøske institutioner.

Realkreditinstituttet udsteder 10-årige obligationer, der er statsgaranterede, senest i henhold til lov nr. 384 af 27. november 1968, hvorved der blev givet hjemmel til i perioden 1969-74 at udstede obligationer med statsgaranti for et beløb af 50 mill. kr.

Af den pr. 1. januar 1971 cirkulerende obligationsmasse på 30,3 mill. kr. indgår de 1,7 mill. kr. i de færøske pengeinstitutters obligationsbeholdninger.

De af instituttet udstedte obligationer er siden 2. november 1967 overtaget til parikurs af Danmarks Nationalbank, men er i tidligere år afsat til de i nedenstående oversigt angivne kurser.

Instituttets obligationssalg m. v. 1960-1970

	<u>Serie</u>	<u>Mill. kr.</u>	<u>Nominel rente</u> <u>% p. a.</u>	<u>Kurser</u>
1960/61	2	8,0	5 $\frac{1}{4}$	98 $\frac{1}{2}$ - 98
1961/62	3	8,0	5 $\frac{1}{2}$	96 - 93 $\frac{1}{2}$
1962/63	4	8,0	6	95 - 93 $\frac{1}{2}$
1963/64	5	4,8	6	94 - 95 $\frac{3}{4}$
1964/65	6	8,0	6	91 - 88 $\frac{1}{2}$
1965/66	7	5,7	6	86 - 85
1966/67	8	1,8	6	86 - 85 $\frac{1}{2}$
1967/68	9	4,1	6	86 $\frac{3}{4}$ - 100
1968/69	10	8,0	6	100
1969/70	11	10,0	6	100
1970/71 (til 1/1 1971)	12	3,8	6	100

Instituttets effektive udlånsrente er 6,5 % p. a., medens den effektive rente for de norske skibslån udgør godt 7 % p. a.

Instituttets egenkapital

	<u>Reservefonds</u> <u>mill. kr.</u>	<u>Egenkapital</u> <u>iøvrigt</u> <u>mill.kr.</u>	<u>Egenkapital</u> <u>ialt</u> <u>mill. kr.</u>	<u>Egenkapital</u> <u>i % af udlå</u> <u>%</u>
1. april 1960	1,4	7,0	8,4	47
1. april 1961	2,2	7,7	9,9	41
1. april 1962	3,1	8,1	11,2	37
1. april 1963	3,8	8,5	12,3	35
1. april 1964	5,1	8,7	13,8	39
1. april 1965	6,1	9,5	15,6	40
1. april 1966	7,2	9,6	16,8	44
1. april 1967	8,9	9,6	18,5	59
1. april 1968	11,1	9,6	20,7	70
1. april 1969	8,8	14,0	22,8	70
1. april 1970	7,7	15,6	23,3	62
1. januar 1971	7,8	15,6	23,4	70

Når egenkapitalens procentandel af udlånsmassen i de seneste år er uforandret, skyldes det alene den skete stigning i udlånene, der må ventes at ville fortsætte. Der er således givet tilsagn om lån til 2 lineskibe og 2 kraftblokskibe, der skal bygges på Færøerne, samt til 1 saltfisketrawler, der skal bygges i Norge, og til 3 industrifisktrawlere og 1 mindre kutter, der skal bygges i Danmark. Herudover er der givet tilsagn om lån til 15 mindre dæksbåde og åbne både, der alle skal bygges på Færøerne til brug i hjemmefiskeriet. Endvidere er der givet tilsagn om lån til ombygning af 3 lineskibe til trawlfiskeri samt til fornyelse af kraftblok og spil på 2 kraftblokskibe.

Landskassens finansieringsbistand

Som allerede nævnt deltager landskassen i finansieringen af de nye skibe dels med tilskudslån, dels med kurstabslån og endelig ved påtagelse af garantiforpligtelser.

Tilskudslånene ydes rente- og afdragsfrie og skal kun tilbagebetales ved salg ud af landet. De varierer i størrelse og udgør 15 % - 20 % af anskaffessummen for skibe bygget i udlandet, 25 % for lineskibe bygget på Færøerne og op til 30 % for færøskbyggede fiskefartøjer i størrelsen 40-100 BRT til brug i hjemmefiskeriet. I 1969/70 har landskassen ydet 8,9 mill. kr. i tilskudslån mod 2,7 mill. kr. i 1968/69.

Kurstabslånene spiller ikke nogen større rolle længere, da der for tiden kun lides kurstab på fiskeribankobligationerne. I 1969/70 er der i kurstabslån udbetalt ca. 200.000 kr. mod 40.000 kr. i 1968/69.

Landskassens garantiforpligtelser for faste lån til fiskeskibe udgjorde pr. 1. april 1970 ca. 33,5 mill. kr. Det er en stigning på ca 6,5 mill. kr. i forhold til året før, hvilket skyldes øget anvendelse af norsk finansiering. Endvidere garanterer landskassen som regel for byggelån til såvel fiskeskibe som fragtskibe.

Anden finansiering

Om fiskeribankens og skibskreditfondens udlån henvises til oversigten over statens og offentlige, danske institutioners udlån i afsnittet om offentlige udgifter m.v.

FISKERIETS RENTABILITET

I de senere år har det færøske, økonomiske råd, ~~Búskaparráðið~~, udarbejdet stærkt differentierede oversigter over fiskeskibenes årlige driftsresultater, foretaget samlede opgørelser af indtægter og udgifter og beregnet gennemsnit for de forskellige skibstyper. Materialet, der alene omfatter fjernfiskeriet, d. v. s. saltfisk- og fabrikstrawlerne, industrifisktrawlerne, stållineskibene, kraftblokskibene og fryseskibene, foreligger senest for 1969, for hvilket år der i nedenstående tabel er foretaget et sammendrag af de samlede indtægter og udgifter fordelt efter skibstyper og efter udgifternes art. Kun skibe, der har været i helårsdrift, er medregnet, d. v. s. 11 saltfisk- og fabrikstrawlere, 7 industrifisktrawlere, 30 lineskibe, 16 kraftblokskibe og 6 fryseskibe, ialt 70 skibe.

Fjernfiskeriets samlede driftsresultater 1969

<u>1.000 kr.</u>	<u>Salt- fisk- og fabriks- trawlere</u>	<u>Indu- stri- fisk- traw- lere</u>	<u>Stål- line- skibe</u>	<u>Kraft- blok- skibe</u>	<u>Fryse- skibe</u>	<u>Ialt</u>
<u>Bruttoindt.</u>	40.472	3.970	33.105	24.483	5.533	107.515
<u>Driftsudgifter:</u>						
Olie	3.806	666	2.316	1.546	529	8.863
Is og salt	1.401	20	1.133	302	194	3.050
Agn	-	-	2.101	-	-	2.101
Fiskeredskaber	3.513	348	3.608	1.573	362	9.404
Vedligeholdelse	3.164	356	3.067	2.217	793	9.597
Hyrer	15.052	1.286	12.811	8.541	1.940	39.630
Proviant	1.533	114	1.652	693	231	4.223
Landingsudgifter	4.006	20	1.234	2.187	245	7.692
Forsikring	2.028	343	2.135	1.480	399	6.385
Diverse	150	48	451	271	151	1.071
Driftsudg. ialt	<u>34.653</u>	<u>3.201</u>	<u>30.508</u>	<u>18.810</u>	<u>4.844</u>	<u>92.016</u>
<u>Bruttofortjeneste:</u>	5.769	769	2.597	5.673	689	14.728 ^{xx)}
Renter	2.127	.	1.819	1.342	341	5.629 ^{xx)}
Afdrag	3.691	.	3.650	4.378 ^{x)}	778	12.497 ^{xx)}
Administration	617	.	573	451	129	1.770 ^{xx)}
<u>Nettofortjeneste:</u>	<u>÷ 666</u>	<u>.</u>	<u>÷ 3.445</u>	<u>÷ 498</u>	<u>÷ 559</u>	<u>÷ 5.168^{xx)}</u>

x) incl. 1,6 mill. kr. i afskrivning på not.
xx) excl. industrifisktrawlerne.

Med en samlet omsætning på 107,5 mill. kr. har de i fjernfiske-
riet indsatte skibe haft en bruttofortjeneste på 14,7 mill. kr., hvil-
ket dog ikke har været tilstrækkeligt til dækning af udgifterne til
renter, afdrag og administration, således at skibene har givet et
samlet nettounderskud på knap 5,2 mill. kr. Af dette underskud hid-
rører størstedelen fra stål-lineskibene, herunder de skibe, der fisker
med torskegarn, men også trawlerne, kraftblokskibene, der fisker sild
og industrifisk, og fryseskibene, der fisker sildehajer og laks, har
i 1969 givet underskud. Fjernfiskeflådens samlede underskud er i
1969 1,7 mill. kr. større end i 1968, hvor der til gengæld deltog 10
skibe færre.

Når bortses fra udgiften til hyrer, der alle beregnes som part
af fangsten, er for alle fiskeskibene under ét afdrag på lån den
største udgiftspost, nemlig ca. 12,5 mill. kr., tæt fulgt af vedlige-
holdelse (værftsudgifter) med 9,6 mill. kr., fiskeredskaber med 9,4
mill. og olie med 8,8 mill. kr. Specielt for lineskibene er udgiften
til agn en af de største udgiftsposter.

I omstående tabel er for hvert af årene 1965-69 givet en over-
sigt over driftsresultaterne i hovedposter for hver af de 4 skibs-
typer (industrifisktrawlerne er ikke medtaget). Da antallet af skibe
varierer fra år til år, er der af hensyn til sammenligningen ikke an-
vendt samlede indtægter og udgifter, men gennemsnitstal for samtlige
de skibe i hver af de 4 kategorier, som har været i helårsdrift.
For trawlernes vedkommende indgår fra og med 1967 én fabrikstrawler
og fra og med 1969 3 fabrikstrawlere i materialet, medens alle andre
trawlere er traditionelle saltfisktrawlere. Det antal dage, skibene
gennemsnitlig har været i søen i løbet af det pågældende år, frem-
går af tabellen pag. 34.

Fjernfiskeriets gennemsnitlige driftsresultater 1965-69

<u>Beløb i 1000 kr.</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>
<u>Saltfisk- og fabrikstrawlere:</u>					
Antal skibe	<u>10</u>	<u>10</u>	<u>9</u>	<u>9</u>	<u>11</u>
Gennemsnit pr. skib:					
Bruttoindtægt	2.965	2.583	2.891	2.926	3.675
Hyreudgifter	1.142	940	1.149	1.119	1.368
Andre driftsudg.	<u>1.287</u>	<u>1.261</u>	<u>1.307</u>	<u>1.453</u>	<u>1.782</u>
Bruttofortjeneste	536	382	435	354	525
Renter, afdr. og adm.	<u>506</u>	<u>507</u>	<u>503</u>	<u>460</u>	<u>618</u>
Nettofortjeneste	<u>30</u>	÷ 125	÷ 68	÷ 106	÷ 93
<u>Stållineskibe:</u>					
Antal skibe	<u>37</u>	<u>29</u>	<u>30</u>	<u>27</u>	<u>30</u>
Gennemsn. pr. skib:					
Bruttoindtægt	1.321	1.322	1.204	1.053	1.104
Hyreudgifter	551	559	511	415	427
Andre driftsudg.	<u>598</u>	<u>599</u>	<u>583</u>	<u>608</u>	<u>590</u>
Bruttofortjeneste	172	164	110	30	87
Renter, afdr. og adm.	<u>158</u>	<u>153</u>	<u>154</u>	<u>154</u>	<u>202</u>
Nettofortjeneste	<u>14</u>	11	÷ 44	÷ 124	÷ 115
<u>Kraftblokskibe:</u>					
Antal skibe	<u>6</u>	<u>13</u>	<u>13</u>	<u>12</u>	<u>16</u>
Gennemsn. pr. skib:					
Bruttoindtægt	1.130	1.248	1.128	1.440	1.530
Hyreudgifter	390	430	386	508	534
Andre driftsudg.	<u>533</u>	<u>543</u>	<u>490</u>	<u>591</u>	<u>641</u>
Bruttofortjeneste	207	275	252	341	355
Rent., afdr. og adm. ^{x)}	<u>177</u>	<u>231</u>	<u>325</u>	<u>317</u>	<u>386</u>
Nettofortjeneste	<u>30</u>	44	÷ 73	24	÷ 31
<u>Fryseskibe:</u>					
Antal skibe	<u>8</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>5</u>	<u>6</u>
Gennemsn. pr. skib:					
Bruttoindtægt	1.227	1.123	1.264	1.216	922
Hyreudgifter	422	393	487	431	323
Andre driftsudg.	<u>453</u>	<u>421</u>	<u>548</u>	<u>459</u>	<u>484</u>
Bruttofortjeneste	352	309	229	326	115
Rent., afdr. og adm.	<u>267</u>	<u>217</u>	<u>215</u>	<u>217</u>	<u>208</u>
Nettofortjeneste	<u>85</u>	92	14	109	÷ 93

x) incl. afskrivning på not.

Af tabellen fremgår, at trawlerne i 1969 gennemsnitlig har haft en stigning i bruttoindtægten på ca. 25 %. Dette skyldes dels tilgang af 2 nye, store fabrikstrawlere, der har større kapacitet og fremstiller et dyrere produkt, dels saltfiskeprisernes stigning i slutningen af året. Stigningen i bruttoindtægten modsvares dog af en betydelig forøgelse af udgiften til renter og afdrag - der også skyldes de nye fabrikstrawlere - således at underskudet i 1969 er omtrent lige så stort som året før.

Lineskibene har i 1969 haft et næsten lige så dårligt år som i 1968, idet den beskædne stigning i bruttoindtægten næsten er opvejet af en tilsvarende stigning i udgifterne til renter og afdrag som følge af tilgang af nogle nye, store overdækkede skibe.

Kraftblokskibene har haft et mindre underskud i 1969 hovedsagelig som følge af øgede udgifter til afskrivning på not, men har ellers klaret sig pænt. Derimod har fryseskibene, der hidtil har haft store overskud, i 1969 et gennemsnitligt underskud på næsten 100.000 kr. som følge af svigtende fangst - navnlig af sildehajer.

De anførte tal er som nævnt kun gennemsnitstal, og de virkelige tal varierer stærkt fra skib til skib inden for alle kategorier. Til illustration heraf kan nævnes, at nettofortjenesten i 1969 for trawlerne varierede fra + 511.000 kr. for den bedste til ÷ 862.000 kr. for den dårligste. Lineskibenes nettofortjenester varierede i 1969 mellem + 122.000 kr. og ÷ 542.000 kr., kraftblokskibenes mellem + 305.000 kr. og ÷ 332.000 kr. og fryseskibenes mellem + 30.000 kr. og ÷ 232.000 kr.

Búskaparráðið har endvidere i de senere år opgjort de gennemsnitlige mandskabshyrer for de forskellige besætningskategorier ombord i de forskellige skibstyper. Alle hyrer er parter af fangstindtægterne. Delingsnormerne såvel mellem skib og besætning som mellem mandskabet indbyrdes hviler på overenskomster mellem rederfore-

ningen og de forskellige mandskabsorganisationer og varierer stærkt efter fangstform og efter produktionens art. Herudover yder landkassen via lønudligningsfonden fiskerne en række pristilskud, der ligeledes varierer stærkt efter fiskeriets art.

I nedenstående tabel er for hvert af årene 1965-69 givet en oversigt over den gennemsnitlige årlige hyre en skipper, en 1. styrmand og en fisker i hver af de nævnte skibstyper har fået udbetalt. I hyrebeløbene er inkluderet de nævnte offentlige tilskud, feriepenge m. v.

Gennemsnitlig årlig hyre pr. mand i fjernfiskeriet

<u>Beløb i kr.</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>
<u>Saltfisk- og fabrikstrawlere:</u>					
Antal skibe	9	11	10	10	11
Antal dage i søen	<u>294</u>	<u>269</u>	<u>273</u>	<u>293</u>	<u>274</u>
Gennemsnitl. løn for:					
Skipper	121.954	93.167	101.247	95.053	102.330
1. styrmand	61.272	48.956	52.193	49.722	56.310
Fisker	<u>25.127</u>	<u>21.561</u>	<u>25.509</u>	<u>25.926</u>	<u>29.880</u>
<u>Industrifisktrawlere:</u>					
Antal skibe	-	-	-	-	6
Antal dage i søen	-	-	-	-	<u>300</u>
Gennemsnitl. løn for:					
Skipper	-	-	-	-	44.592
1. styrmand	-	-	-	-	33.611
Fisker	-	-	-	-	<u>30.462</u>
<u>Stållineskibe:</u>					
Antal skibe	39	31	31	27	29
Antal dage i søen	<u>290</u>	<u>287</u>	<u>264</u>	<u>282</u>	<u>274</u>
Gennemsnitl. løn for:					
Skipper	69.045	68.765	59.946	43.909	50.809
1. styrmand	33.497	33.624	31.651	25.879	30.264
Fisker	<u>19.955</u>	<u>21.267</u>	<u>19.729</u>	<u>18.042</u>	<u>21.227</u>
<u>Kraftblokskibe:</u>					
Antal skibe	7	14	13	12	16
Antal dage i søen	<u>313</u>	<u>.</u>	<u>.</u>	<u>.</u>	<u>315</u>
Gennemsnitl. løn for:					
Skipper	61.070	65.164	63.797	84.883	79.984
1. styrmand	37.796	40.935	44.419	58.447	55.722
Fisker	<u>23.435</u>	<u>24.736</u>	<u>27.617</u>	<u>34.926</u>	<u>33.659</u>
<u>Fryseskibe:</u>					
Antal skibe	7	6	5	5	6
Antal dage i søen	<u>296</u>	<u>267</u>	<u>250</u>	<u>277</u>	<u>244</u>
Gennemsnitl. løn for:					
Skipper	69.381	61.691	68.410	67.351	53.168
1. styrmand	41.904	36.557	40.110	44.252	35.040
Fisker	<u>25.808</u>	<u>22.900</u>	<u>24.448</u>	<u>28.370</u>	<u>22.777</u>

Ved bedømmelsen af tallene må det tages i betragtning, at hyrernes størrelse ikke alene påvirkes af fangsternes størrelse og fiskepriserne, men også af ændringer i fangstformerne, i overenskomsterne og i lovgivningen om de offentlige tilskud.

Af tabellen fremgår, at kraftblokskibene i de senere år har haft de største hyrer, og at trawlerne i 1969 er kommet op på næsten samme niveau. Lineskibene har i 1969 haft en fremgang til samme niveau som i 1966, der var det hidtil bedste år, men hyrerne ligger stadig ca. 30 % under trawlerne, og hyrerne på fryseskibene er faldet næsten ned til samme niveau som på lineskibene.

Ligesom for skibenes vedkommende varierer hyrernes størrelse også betydeligt fra skib til skib. Til illustration heraf kan nævnes, at fiskerhyren i 1969 for trawlerne varierede mellem 21.200 kr. og 38.700 kr., for lineskibene mellem 14.000 kr. og 33.100 kr., for kraftblokskibene mellem 20.600 kr. og 74.100 kr. og for fryseskibene mellem 17.800 kr. og 29.000 kr.

Sluttelig skal nævnes, at alle fiskere ombord i fjernfiske-skibe er sikret en pristalsreguleret mindsteløn på for tiden 58,81 kr. pr. dag. Ordningen går ud på, at en fisker, der på en fisketur ikke opnår en gennemsnitlig daglig hyre på for tiden 58,81 kr. for hver dag, turen varer, får udbetalt et tilskud svarende til forskellen mellem denne mindsteløn og den indtjente hyre (excl. eventuelt pristilskud). Udgifterne til mindstelønsordningen afholdes af landskassen gennem lønudligningsfonden. I de foranstående tabeller og hyreangivelser er tilskud i medfør af mindstelønsordningen medregnet.

Lønudligningsfondens udgifter til mindstelønsordningen og til pristilskud til fjernfiskeriet (saltfisk) udgjorde i 1969/70 henholdsvis 3,5 og 2,9 mill. kr.

ARBEJDSLØNNINGER OG PRISER

På Færøerne findes ingen statistik over udbetalte arbejdslønninger. For dog at give et vist billede af lønudviklingen er i nedenstående tabel foretaget en beregning af den overenskomstmæssige timeløn pr. 1. januar i hvert af årene 1960-71 for typiske funktionær- og arbejdergrupper.

Som typisk funktionær er valgt en elevuddannet assistent på 1. løntrin, og timelønnen er beregnet som årslønnen ifølge Starvsmannafelagið's overenskomst med landsstyret divideret med det effektive, årlige antal arbejdstimer. Da arbejderne på Færøerne ikke får tillæg for skæve helligdage, er disse fratrukket ved beregningen af funktionærens årlige timetal.

Som arbejderlønninger er valgt den overenskomstmæssige timeløn for henholdsvis faglærte håndværkere, arbejdsmænd og kvindelige arbejdere i Tórshavn med tillæg af feriepenge. Da håndværkerlønnen er fælles for alle håndværkere bortset fra typografer, og da akkordarbejde kun forekommer i meget begrænset omfang på Færøerne, skulle timelønningerne være repræsentative. Derimod er tillæg for særligt arbejde og overarbejdstillæg ikke medregnet, og tallene er derfor ikke udtryk for de faktisk udbetalte lønninger.

Til sammenligning er anført det færøske pristal pr. 1. januar i hvert af årene, og i anden halvdel af tabellen er beregnet indextal for såvel pristallet som alle de angivne lønningsbeløb med 1. januar 1960 som basis.

Arbejdslønninger 1960-71

Pr. l. jan.	Pris- tal	Timeløn i øre				Index: 1960 = 100				
		Assi- stent	Fag- lært	Ufaglært Mdl.	Kvl.	Pris- tal	Assi- stent	Fag- lært	Ufaglært Mdl.	Kvl.
1960	364	449	489	449	279	100	100	100	100	100
1961	366	489	521	452	280	101	109	107	101	100
1962	382	569	582	514	333	105	127	119	114	119
1963	400	589	630	536	348	110	131	129	119	125
1964	424	626	661	565	368	116	139	135	126	132
1965	433	653	748	595	388	119	145	153	133	139
1966	459	882	859	755	530	126	196	176	168	190
1967	470	1019	1051	794	558	129	227	215	177	200
1968	492	1072	1078	864	610	135	239	220	192	219
1969	513	1158	1129	911	646	141	258	231	203	232
1970	556	1208	1182	996	724	153	269	242	222	259
1971	593	1350	1336	1100	944	163	301	273	245	338

Af tabellen fremgår, at en assistent og en faglært arbejder i dag har omtrent samme timeløn, medens arbejdsmand ligger ca. 2,50 kr. eller 18 % lavere og kvindelige arbejdere ca. 4,00 kr. eller 30 % lavere.

Dette indbyrdes forhold mellem de forskellige timelønninger har imidlertid ikke altid været gældende. Således havde assistenter i 1960 kun samme timeløn som arbejds mænd, og kvindelige arbejdere havde i 1960 43 % lavere løn end faglærte arbejdere. Af index-tabellen fremgår da også, at kvindelige arbejdere og assistenter har haft den relativt største lønstigning siden 1960, idet assistentlønnen er 3-doblet, og kvindelige arbejders timeløn er blevet næsten $3\frac{1}{2}$ gange større. Dette er dog ikke foregået i samme tempo, idet udviklingen først i det sidste år har givet kvinderne større lønstigning end assistenterne. Dette skyldes navnlig de ved lagtingslov gennemførte forbedringer af dyrtidsreguleringen for kvindelige arbejdere.

Faglærte arbejdere har altid været højere lønnet end ufaglærte, og af index-tabellen fremgår, at faglærte arbejders løn er steget stærkere end ufaglærtes, hvorved afstanden mellem de to lønniveauer er blevet forøget.

Medens lønningerne er steget 145-238 % siden 1960, fremgår det af index-tabellen, at pristallet i samme periode kun er steget 63 %. Reallønnen er således steget med 82-175 % siden 1960.

Ved bedømmelsen af tallene må det tages i betragtning, at den effektive arbejdstid for assistenter i det anførte tidsrum er nedsat fra 42 timer til 37 timer ugentlig, og at arbejdersnes ugentlige arbejdstid er nedsat fra 48 til $42\frac{1}{2}$ timer.

Medens arbejds lønningernes størrelse - udover de ved overenskomstforhandling eller lovgivning opnåede forbedringer af reallønnen - tillige er bestemt af pristallet, afhænger fiskernes indtægter - foruden af de forbedringer i partsdeling m. v., der kan opnås ved forhandling eller lovgivning - af fangstmængden og af de priser, hvortil fisken kan landes. Disse landingspriser er ikke pristalsbestemte, men afhænger af de svingende eksportpriser.

I omstående tabel er givet en oversigt over, hvorledes landingspriserne for fersk fisk, der er ensartede for hele Færøerne, er steget siden 1960. I tabellen er kun medtaget priserne for store torsk og kulter, men da disse fiskearter er dominerende, og da der med de i dag gældende grænser mellem store og små fisk landes langt flere store end små, må disse priser anses for repræsentative som grundlag for en be-

lysning af udviklingen i fiskernes indtjening ved hjemmefiskeriet.

Til landingspriserne yder landskassen et pristilskud, der er ens for alle fiskearter, men forhøjes eller nedsættes nogenlunde i takt med landingsprisernes nedsættelse og forhøjelse, således at tilskudet kommer til at virke udlignende. Til belysning af denne udlignende virkning angiver tabellen landingspriserne både med og uden pristilskud. Da pristilskudet, der for tiden udgør 15 øre pr. kg landet fisk, udbetales til fiskerne beregnet af hele fangsten, uanset at fiskerne på dæksbåde kun får landingspris af halvdelen af fangsten - resten går til skibet - er pristilskudet i tabellen indregnet med det dobbelte beløb.

Landingspriser for fersk fisk

Pr. l. jan.	<u>Landingspris i øre pr. kg</u>				<u>Index:1960 = 100</u>			
	Torsk		Kuller		Torsk		Kuller	
	<u>excl. tilsk.</u>	<u>incl. tilsk.</u>	<u>excl. tilsk.</u>	<u>incl. tilsk.</u>	<u>excl. tilsk.</u>	<u>incl. tilsk.</u>	<u>excl. tilsk.</u>	<u>incl. tilsk.</u>
1960	56	60	60	64	100	100	100	100
1961	60	72	65	77	107	120	108	120
1962	72	84	65	77	129	140	108	120
1963	72	102	65	95	129	170	108	148
1964	87	117	72	102	155	195	120	159
1965	79	109	72	102	141	182	120	159
1966	88	118	105	135	157	197	175	211
1967	100	130	107	137	179	217	178	214
1968	85	131	75	121	152	218	125	189
1969	77	121	90	134	138	202	150	209
1970	98	144	115	161	175	240	192	252
1971	145	175	150	180	259	292	250	281

Af index-tabellen fremgår, at den totale stigning i landingspriserne fra 1960 til 1971 har været parallel for torsk og kuller. I modsætning til arbejdslønningerne, der hvert år er steget, udviser landingspriserne uden pristilskud derimod flere af årene betydelige nedgange, og disse prissving er ikke ens for torsk og kuller. Tabellen viser tillige, at pristilskudet har formindsket disse prisnedgange uden helt at udligne dem.

En sammenligning af index-tabellen for landingspriser med index-tabellen for arbejdslønninger viser, at landingspriserne incl. pristilskud i perioden 1960-71 er steget lidt mere end indtægten for en faglært arbejder.

FISKERNE

Antal forhyrede fiskere fordelt efter hjembygd og sysler

	<u>Fiskere 1969</u>	<u>Tilgang</u>	<u>Afgang</u>	<u>Fiskere 1970</u>
Klaksvík	271	114	53	332
Norðoyar iøvrigt	121	27	26	122
<u>Norðoyar ialt</u>	<u>392</u>	<u>141</u>	<u>79</u>	<u>454</u>
Fuglafjørður	75	26	29	72
Runavík-Nes	203	32	71	164
Strendur-Skáli	82	30	21	91
Eysturoy iøvrigt	313	86	64	335
<u>Eysturoy ialt</u>	<u>673</u>	<u>174</u>	<u>185</u>	<u>662</u>
Tórshavn	266	100	112	254
Vestmanna	127	34	16	145
Kollafjørður	29	15	9	35
Streymoy iøvrigt	184	57	52	189
<u>Streymoy ialt</u>	<u>606</u>	<u>206</u>	<u>189</u>	<u>623</u>
Sørvágur	102	25	29	98
Miðvágur	100	23	22	101
Sandavágur	75	9	21	63
Vágar iøvrigt	15	3	4	14
<u>Vágar ialt</u>	<u>292</u>	<u>60</u>	<u>76</u>	<u>276</u>
Sandur	50	15	17	48
Skopun	65	11	20	56
Sandoy iøvrigt	95	20	17	98
<u>Sandoy ialt</u>	<u>210</u>	<u>46</u>	<u>54</u>	<u>202</u>
Tvøroyri	98	40	25	113
Vágur	153	28	46	135
Sumba	65	11	23	53
Suðuroy iøvrigt	154	47	49	152
<u>Suðuroy ialt</u>	<u>470</u>	<u>126</u>	<u>143</u>	<u>453</u>
<u>Færøerne ialt</u>	<u>2.643</u>	<u>753</u>	<u>726</u>	<u>2.670</u>

Foranstående tabel er opgjort på grundlag af Føroya Fiskimannafelags kartotek og omfatter enhver (også skibsførere m.v.), der har været udmønstret i de pågældende år.

Opgørelsen omfatter også deltagere i bådfiskeri ved Grønland, men ikke deltagere i det stærkt stigende hjemmefiskeri ("udroerfiskere").

Bådfiskeriet ved Grønland: Der er i 1970 kun drevet landbaseret bådfiskeri fra Færingehavn, og antallet af fiskere, der har deltaget i dette fiskeri, er fortsat gået ned. Udover dette bådfiskeri, der er administreret af l/f Grønlandsfelagið, har 8 både i 1970 fisket fra moderskib og solgt fangsten i Grønland, dels til Nordafar i Færingehavn, dels til KGH.

Bådfiskeriet ved Grønland fordelt efter stationer

<u>Station</u>	<u>Antal både</u>		<u>Antal mænd</u>		<u>Produktion i tons</u>	
	<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>Råfisk</u>	<u>1970</u>
					<u>1969</u>	<u>1970</u>
Færingehavn	25	28	106	118	1.558	1.336
Ravns Storø nord	16	-	62	-	851	-
<u>Ialt</u>	<u>41</u>	<u>28</u>	<u>168</u>	<u>118</u>	<u>2.409</u>	<u>1.336</u>

Der har hverken i 1969 eller 1970 været drevet bådfiskeri fra stationerne Borgshavn, Kangarssuq, Ravns Storø syd og Grædefjord, ligesom saltfiskproduktionen har været indstillet.

Bådfiskeriet ved Grønland 1960-70

<u>År</u>	<u>Antal både</u>	<u>Antal mænd</u>	<u>Produktion i tons</u>	
			<u>Råfisk</u>	<u>Saltfisk</u>
1960	115	554	3.969	2.102
1961	94	409	5.022	2.473
1962	138	647	5.940	3.376
1963	120	575	6.460	2.017
1964	85	386	4.938	1.063
1965	76	308	7.039	960
1966	101	401	8.943	1.071
1967	78	323	7.222	1.206
1968	89	375	5.270	1.012
1969	41	168	2.409	-
1970	28	118	1.336	-

BEFOLKNINGSFORHOLD

Færøernes folketal opgøres af Danmarks Statistik ved folketælling, der foretages ca. hvert 5. år. Da folketællingen pr. 16. november 1970 endnu ikke er opgjort, er tællingen pr. 1. april 1966 den senest foreliggende. Herudover opgør landsfolkeregisteret løbende registerfolketallet, der omfatter folkeregistrenes indhold på en bestemt dag, uden hensyn til senere registreringer af tidligere indtrufne begivenheder.

I følgende tabel er folketallene ved folketællingerne i 1950, 1960 og 1966 samt registerfolketallet pr. 15. november 1970 fordelt på kommunerne efter deres størrelse ved folketællingen i 1966.

Folketal 1950-70

<u>Kommuner</u>	<u>1950</u>		<u>1960</u>		<u>1966</u>		<u>15/11 1970</u>	
	<u>indb.</u>	<u>%</u>	<u>indb.</u>	<u>%</u>	<u>indb.</u>	<u>%</u>	<u>indb.</u>	<u>%</u>
Under 200 ib.	3.020	9,5	2.606	7,5	2.339	6,3	2.189	5,7
200 - 499 ib.	3.202	10,1	3.079	8,9	2.909	7,9	2.948	7,6
500 - 999 ib.	9.589	30,2	10.111	29,2	10.318	27,8	10.668	27,6
Vestmanna	1.083	3,4	1.174	3,4	1.186	3,2	1.195	3,1
Fuglafjørður	1.196	3,8	1.271	3,7	1.278	3,4	1.369	3,5
Runavík	1.113	3,5	1.225	3,5	1.422	3,8	1.642	4,2
Vágur	1.786	5,6	1.747	5,1	1.642	4,4	1.554	4,0
Froðba	2.106	6,6	2.042	5,9	2.033	5,5	2.006	5,2
Klaksvík	3.079	9,7	3.894	11,3	4.257	11,5	4.427	11,4
Tórshavn	5.607	17,6	7.447	21,5	9.738	26,2	10.683	27,7
<u>Færøerne ialt</u>	<u>31.781</u>	<u>100,0</u>	<u>34.596</u>	<u>100,0</u>	<u>37.122</u>	<u>100,0</u>	<u>38.681</u>	<u>100,0</u>

Tabellen viser, at folketallet i Tórshavn og Runavík fremdeles stiger stærkere end gennemsnittet. Den relative tilbagegang for de lidt større bygder (500 - 1.000 indb.) er standset. Dette skyldes navnlig, at Nes, Gøta, Hvalba og Tórshavn udenbys kommuner har øget folketallet væsentligt mere end gennemsnittet. Derimod fortsætter den relative tilbagegang for de mindste bygder (under 500 indb.)

Antallet af husstande udgjorde i 1966 9.669 svarende til et gennemsnit pr. husstand på 3,8 personer mod 4,1 i 1960 og 4,4 i 1950.

Befolkningens fordeling efter alder

Alder	1960			1966		
	Mænd	Kvinder	Ialt	Mænd	Kvinder	Ialt
0-4 år	2.019	1.912	3.931	2.202	2.039	4.241
5-9 år	1.870	1.853	3.723	1.996	1.884	3.880
10-14 år	1.931	1.776	3.707	1.833	1.829	3.662
15-19 år	1.682	1.512	3.194	1.903	1.641	3.544
20-39 år	4.675	4.090	8.765	5.105	4.237	9.342
40-59 år	3.868	3.412	7.280	4.182	3.802	7.984
60-69 år	1.074	1.140	2.214	1.240	1.175	2.415
70 år og derover	840	942	1.782	964	1.090	2.054
Ialt	17.959	16.637	34.596	19.425	17.697	37.122

Antallet af børn under 15 år udgjorde i 1966 31,8 % af folketallet mod 33,0 % i 1960 og 32,7 % i 1950. Antallet af personer i aldersgruppen 20-40 år udgjorde i 1966 samme procentdel af folketallet som i 1960, medens antallet af personer i alle øvrige aldersgrupper i perioden 1960-66 er steget relativt.

Der er i alle aldersgrupper under 70 år underskud af kvinder. Underskudet er størst i aldersgruppen 20-40 år, hvor der i 1966 var 17 % færre kvinder end mænd mod 12,5 % færre i 1960 og 7,8 % færre i 1950.

I nedenstående tabel er givet oplysninger om hele befolkningens erhvervsfordeling.

Befolkningens fordeling efter husstandsoverhovedets erhverv

Erhverv	1950		1960		1966	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Fiskeri	11.499	36,2	11.044	31,9	8.950	24,1
Landbrug	1.631	5,1	1.461	4,2	1.178	3,2
Minédrift, stenbrud o.l.)			353	1,0	291	0,8
Fremstillingsvirksomhed)	5.552	17,5	6.292	18,1	6.825	18,4
Off. værker, kloakv. o.l.)			155	0,5	296	0,8
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.261	7,1	2.122	6,1	3.984	10,7
Handel og omsætning	3.064	9,6	3.028	8,8	2.902	7,8
Transportvirksomhed	2.846	9,0	3.857	11,2	4.141	11,2
Adm., lib.erhverv, service	1.472	4,6	2.250	6,5	3.436	9,2
Uoplyst	551	1,7	451	1,3	933	2,5
Pensionister o.l.	2.905	9,2	3.583	10,4	4.186	11,3
Ialt	31.781	100,0	34.596	100,0	37.122	100,0

I tabellen er hjemmearbejdende husmødre og hjemmeværende børn uden erhverv samt husassistenter o. lign. henregnet til husstands-overhovedets erhverv.

Det ses tydeligt, at der er tendens til, at antallet af personer, der direkte lever af fiskeri, går ned.

I følgende tabel er der på grundlag af landslægens medicinalbe-
retninger givet oplysninger om fødte og døde på Færøerne samt et be-
regnet fødselsoverskud i årene 1960 - 1970. Tallene er sat i forhold
til et beregnet befolkningstal pr. 1. juli i det pågældende år. I an-
tallet af fødte indgår alle levendefødte på Færøerne uanset moderens
hjemsted. Antallet af døde omfatter derimod alle døde hjemmehørende
på Færøerne, uanset dødsstedet, medens forsvundne ikke er medregnet.

Fødselsoverskudet 1961-1970

<u>År</u>	<u>Levendefødte</u>		<u>Døde</u>		<u>Fødselsoverskud</u>
	<u>Antal</u>	<u>Pr.1.000 indb.</u>	<u>Antal</u>	<u>Pr.1.000 indb.</u>	<u>Pr.1.000 indb.</u>
1960	761	22,0	275	7,9	14,1
1961	777	22,2	206	5,9	16,3
1962	798	22,4	234	6,6	15,8
1963	847	23,6	252	7,0	16,6
1964	859	23,6	259	7,1	16,5
1965	891	24,6	275	7,4	17,2
1966	967	26,0	271	7,3	18,7
1967	951	25,3	299	8,0	17,3
1968	882	23,2	278	7,3	15,9
1969	845	22,0	278	7,2	14,8
1970 ^{x)}	820	21,2	310	8,0	13,2

x) foreløbige tal

Fødselstallet for 1970 foreligger endnu ikke, men er skønnet på basis af de foreliggende opgørelser for årets 3 første kvartaler sammenholdt med de tilsvarende kvartaler i 1969.

I følgende tabel er redegjort for den gennemsnitlige årlige nettoudvandring i hver af perioderne mellem folketællingerne i 1945 (31/12), 1950 (31/12), 1955 (30/11), 1960 (26/9) og 1966 (1/4).

Den gennemsnitlige årlige nettoudvandring er opgjort som forskellen mellem det gennemsnitlige årlige fødselsoverskud og den gennemsnitlige årlige befolkningstilvækst i hver af perioderne, der tilføjede er sat i relation til det gennemsnitlige folketal i den pågældende periode. En tilsvarende opgørelse for perioden 1966-70 er foretaget på grundlag af folketællingen pr. 1. april 1966 og registerfolketallet pr. 15. november 1970. Da registerfolketallet ifølge dets opgørelsesmåde ikke er et nøjagtigt udtryk for folketallet, og da fødselsoverskudet for 1970 alene er et foreløbigt tal, er opgørelsen af den gennemsnitlige årlige nettoudvandring for perioden 1966-70 behæftet med nogen usikkerhed.

Nettoudvandringen 1945 - 1970

<u>Periode</u>	<u>Gnsl. årligt fødselsoverskud</u>		<u>Gnsl. årlig befolkningstilvækst</u>		<u>Gnsl. årlig nettoudvandring</u>	
	<u>Antal</u>	<u>Pr.1.000 indb.</u>	<u>Antal</u>	<u>Pr.1.000 indb.</u>	<u>Antal</u>	<u>Pr.1.000 indb.</u>
1945-1950	555	18,2	521	17,1	34	1,1
1950-1955	562	17,5	137	4,3	425	13,2
1955-1960	565	16,9	443	13,2	122	3,7
1960-1966	589	16,4	459	12,8	130	3,6
1966-1970	617	16,3	337	8,9	280	7,4

Som det fremgår af tabellen, har den årlige nettoudvandring været stigende i de sidste 15 år. Indenfor de enkelte perioder er der meget store svingninger, idet enkelte år kan vise en særlig stor nettoudvandring.

V A L G

Der har i 1970 været afholdt lagtingsvalg og kommunevalg uden for Tórshavn. Kommunevalgene foregår dog kun i meget begrænset omfang efter landspolitiske retningslinier.

Udfaldet af lagtingsvalget den 7. november 1970 blev, at folkeflokken tabte et mandat, og tjóðveldisflokkurinn vandt et mandat, medens de øvrige partiers mandattal forblev uforandret. Herefter er der i lagtinget som i den foregående valgperiode 26 medlemmer.

Mandatfordelingen ved lagtingsvalg

<u>Parti</u>	<u>Nov.</u> <u>1946</u>	<u>Nov.</u> <u>1950</u>	<u>Nov.</u> <u>1954</u>	<u>Nov.</u> <u>1958</u>	<u>Nov.</u> <u>1962</u>	<u>Nov.</u> <u>1966</u>	<u>Nov.</u> <u>1970</u>
Folkeflokken	8	8	6	5	6	6	5
Sambandspartiet	6	7	7	7	6	6	6
Socialdemokratiet	4	6	5	8	8	7	7
Gl. selvstyre	2	2	2	2	2	1	1
Tjóðveldisflokkurinn	-	2	6	7	6	5	6
Frømburðsflokkurinn	-	-	1	1	1	1	1
	<hr/>						
Ialt	20	25	27	30	29	26	26
	<hr/>						

Årsagen til at det samlede antal af mandater skifter fra periode til periode er, at kun antallet af kredsmandater på forhånd er fastsat i loven, nemlig til 20. Derimod fremkommer der kun tillægsmandater i det omfang, partierne ikke ved fordelingen af kredsmandaterne er blevet fuldt forholdsmæssigt repræsenteret, når stemmerne opgøres under eet for hele landet. Der kan dog højst blive 10 tillægsmandater, således at antallet af tingmedlemmer kan veksle mellem 20 og 30.

Stemmetal og procentvis fordeling af stemmer ved lagtingsvalg

<u>Parti</u>	<u>Nov.</u> <u>1946</u>	<u>Nov.</u> <u>1950</u>	<u>Nov.</u> <u>1954</u>	<u>Nov.</u> <u>1958</u>	<u>Nov.</u> <u>1962</u>	<u>Nov.</u> <u>1966</u>	<u>Nov.</u> <u>1970</u>
Folke- flokken	5.396 41,9 %	3.739 32,3 %	2.660 20,9 %	2.470 17,8 %	3.046 20,2 %	3.808 21,6 %	3.617 20,0 %
Sambands- partiet	3.783 29,4 %	3.138 27,1 %	3.312 26,0 %	3.296 23,7 %	3.077 20,5 %	4.177 23,7 %	3.921 21,7 %
Social- demokratiet	3.705 28,7 %	2.595 22,4 %	2.518 19,7 %	3.584 25,8 %	4.153 27,6 %	4.748 27,0 %	4.904 27,1 %
Gl. selv- styre	-	964 8,3 %	908 7,1 %	812 5,8 %	889 5,9 %	867 4,9 %	1.010 5,6 %
Tjóðveldis- flokken	-	1.145 9,9 %	3.028 23,8 %	3.332 24,0 %	3.201 21,3 %	3.529 20,0 %	3.962 21,9 %
Fråmburðs- flokken	-	-	323 2,5 %	404 2,9 %	674 4,5 %	490 2,8 %	667 3,7 %
<u>Ialt</u>	<u>12.884</u>	<u>11.581</u>	<u>12.749</u>	<u>13.898</u>	<u>15.040</u>	<u>17.619</u>	<u>18.081</u>
Valgdelta- gelse	-	-	67 %	71 %	74 %	80 %	80 %

Færøernes landsstyre, der består af lagmanden som formand og 2 eller flere landsstyresmænd, vælges af lagtinget og har siden 1948 haft følgende sammensætning:

Landsstyrets sammensætning siden 1948

<u>Parti</u>	<u>1948</u>	<u>1950</u>	<u>1954</u>	<u>1958</u>	<u>1962</u>	<u>1966^{x)}</u>	<u>1970</u>
Folke- flokken	-	2 lstm	lstm	-	lgm	-	-
Sambands- partiet	(lgm (lstm	lgm	lgm	lstm	-	lgm	2 lstm
Social- demokratiet	lstm	-	-	lgm	-	2 lstm	(lgm (lstm
Gl. selv- styre	lstm	-	lstm	lstm	lstm	lstm	lstm
Tjóðveldis- flokken	-	-	-	-	2 lstm	-	-
Fråmburðs- flokken	-	-	-	-	-	-	-
<u>Ialt</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>5</u>

lgm = lagmand. lstm = landsstyresmand

x) Fra 20/11-1968. Indtil da bestod landsstyret af en lagmand (soc.) og 2 landsstyresmænd fra henholdsvis samb. og gl. selvstyre.

INDKOMSTBESKATNING

De skattepligtige indkomster

I nedenstående tabel er for skatteårene 1960/61 - 1970/71 vist antallet af skatteydere og de samlede indkomster, d. v. s. de af skattemyndighederne ansatte skattepligtige indkomster efter sædvanlige fradrag, herunder også fradrag for betalte skatter. Da aktieselskaber på Færøerne beskattes som personer, er de medregnet som sådanne i tabellerne.

Samlet antal skatteydere og skattepligtig indkomst
1960/61 - 1970/71

<u>Skatteår</u>	<u>Antal skatteydere</u>	<u>Samlet indkomst</u> <u>1.000 kr.</u>	<u>Gennemsn.indk.</u> <u>pr. skatteyder</u>	<u>Index</u> <u>1960/61</u> <u>=100</u>
1960/61	15.661	87.560	5.591	100
1961/62	15.786	99.905	6.329	113
1962/63	16.085	114.092	7.093	127
1963/64	16.652	130.789	7.854	140
1964/65	16.765	148.309	8.846	158
1965/66	17.053	167.764	9.838	176
1966/67	17.437	202.331	11.604	208
1967/68	17.691	219.080	12.384	221
1968/69	17.763	218.513	12.302	220
1969/70	17.723	236.851	13.364	239
1970/71	17.629	255.800	14.510	260

I de senere år, bortset fra skatteåret 1968/69, er de skattepligtige indkomster steget hvert år. Således er de for skatteåret 1970/71 (indtægtsåret 1969) steget med ca. 19 mill. kr. eller ca. 8 %, hvilket svarer til stigningen fra 1968/69 til 1969/70.

Fra 1960/61 til 1970/71 er de samlede indkomster steget med ca. 168 mill. kr. eller ca. 192 %. Den gennemsnitlige indkomst pr. skatteyder er i samme tidsrum steget ca. 8.900 kr. eller ca. 160 %.

Det samlede antal skatteydere, fordelt efter størrelsen af den ansatte indkomst

<u>Ansæt indk. kr.</u>	<u>1960/61</u>		<u>1965/66</u>		<u>1969/70</u>		<u>1970/71</u>	
	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Antal</u>	<u>%</u>
Under 5000	8702	55,6	5172	30,4	3551	20,1	2853	16,2
5000-7000	2451	15,7	1979	11,6	2167	12,2	1727	9,8
7000-10000	2439	15,6	2781	16,3	2470	14,0	2660	15,1
10000-15000	1353	8,6	3703	21,7	3535	20,0	3464	19,6
15000-20000	426	2,7	2038	12,0	2548	14,4	2858	16,2
20000-30000	200	1,3	994	5,8	2312	13,0	2821	16,0
30000-40000	50	0,3	188	1,1	661	3,7	775	4,4
40000-50000	20	0,1	92	0,6	254	1,4	256	1,5
50000-75000	13	0,1	73	0,4	155	0,9	150	0,9
75000-100000	2	-	20	0,1	42	0,2	38	0,2
100000-200000	3	-	8	-	21	0,1	18	0,1
200000-300000	1	-	2	-	3	-	5	-
Over 300000	1	-	3	-	4	-	4	-
<u>Ialt</u>	<u>15661</u>	<u>100,0</u>	<u>17053</u>	<u>100,0</u>	<u>17723</u>	<u>100,0</u>	<u>17629</u>	<u>100,0</u>

For skatteåret 1970/71 er antallet af indkomster under 10.000 kr. faldet og antallet af indkomster over 20.000 kr. steget, hvilket svarer til de foregående år, bortset fra 1968/69. I indkomstgruppen 10.000-20.000 kr. har antallet af skatteydere i de senere år været nogenlunde konstant, jfr. nedenstående tabel.

Procentvis fordeling af antallet af skatteydere efter størrelsen af den ansatte indkomst

<u>Ansæt indkomst kr.</u>	<u>60/61</u>	<u>65/66</u>	<u>66/67</u>	<u>67/68</u>	<u>68/69</u>	<u>69/70</u>	<u>70/71</u>
	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>
u.10000	36,9	58,3	50,1	47,3	47,7	46,3	41,1
10-20000	11,3	33,7	36,1	35,1	35,2	34,4	35,8
o. 20000	1,8	8,0	13,8	17,6	17,1	19,3	23,1
<u>Ialt</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>

Til nærmere belysning af indtægternes stedlige fordeling er der i den følgende tabel foretaget en undersøgelse af udviklingen i den

gennemsnitlige indkomst i 13 udvalgte større kommuner i forhold til de øvrige kommuner.

<u>Gennemsnitlig indkomst pr. skatteyder (i 1000 kr.)</u>					
<u>Kommune</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>	<u>1970/71</u>
Tórshavn	7,7	12,2	15,2	16,8	18,3
Klaksvík	6,8	11,2	12,7	13,2	14,5
Froðba	5,1	9,0	11,2	12,5	13,2
Nes og Runavík	5,5	9,5	12,1	12,7	14,1
Vágur	5,0	9,3	11,9	12,5	12,9
Fuglafjørður	4,7	9,1	10,8	12,2	14,0
Vestmanna	6,5	9,4	11,9	13,7	14,4
Hvalba	4,4	7,4	9,8	11,7	11,5
Sørvágur	4,3	7,1	9,3	9,3	11,4
Sjógv	5,1	8,7	10,5	11,8	12,1
Tórsh.uttanb.	6,8	11,3	15,3	15,5	16,0
Skáli	6,4	10,5	13,9	16,3	15,7
De 13 kommuner ialt	6,5	10,6	13,2	14,4	15,6
Øvrige 38 ^{x)} kommuner	4,2	8,1	10,1	10,7	11,8
<u>Alle kommuner</u>	<u>5,7</u>	<u>9,8</u>	<u>12,3</u>	<u>13,4</u>	<u>14,5</u>
x) Heraf:					
Højeste	..	10,2	11,9	14,2	15,1
Laveste	..	5,2	7,3	5,7	7,9

De 13 kommuner omfatter ca. 72 % af antallet af skatteydere og ca. 77 % af de ansatte indkomster. Tórshavns andel i antallet af skatteydere er i perioden 1960/61 - 1970/71 steget fra 22,2 % til 28,8 %, og andelen i de samlede skattepligtige indkomster fra 30,7 % til 36,3 %.

Udskrevne skatter

I de 2 følgende tabeller omfatter tallene for udskrevne landsskatter de samlede på kommunernes indbyggere udskrevne landsskatter uden fradrag for børnetilskud, der fradrages i den beregnede skat, for 1970/71 med ca. 2,0 mill. kr. Tallene angiver de ved hovedligningen udskrevne beløb uden hensyn til senere ændringer.

I den første tabel er der givet oplysning om den samlede skatteudskrivning i årene 1960/61 - 1970/71. Det bemærkes, at bygningskat alene udskrives i Tórshavn, og at der indtil 1963/64 uden for Tórshavn blev opkrævet jordskat, der ialt udgjorde ca. 100.000 kr., som ikke er medtaget i tabellen.

Udskrevne skatter 1960/61 - 1970/71

<u>1000 kr.</u>	<u>Kommunale skatter</u>		<u>Landsskatter</u>		<u>Skatter</u>
	<u>Indkomst-</u> <u>skat</u>	<u>Bygnings-</u> <u>skat</u>	<u>Landsskat</u>	<u>Folkepen-</u> <u>sionsbidr.</u>	<u>ialt</u>
1960/61	9.037	152	6.487	750	16.426
1961/62	10.491	169	7.461	884	19.005
1962/63	11.740	181	10.633	1.284	23.838
1963/64	14.195	187	14.025	1.499	29.906
1964/65	15.814	201	16.640	1.731	34.386
1965/66	18.868	213	20.202	1.973	41.256
1966/67	23.917	305	28.261	2.403	54.886
1967/68	27.339	519	30.493	4.568	62.919
1968/69	27.808	559	28.251	3.858	60.476
1969/70	30.512	593	39.034	4.265	74.404
1970/71	34.437	617	36.364	4.777	76.195

Nedgangen i landsskatten fra 1969/70 til 1970/71 på 2,7 mill. kr. skyldes, at der i 1969/70 blev opkrævet en ekstraskat til landskassen på 20 % af skatten på den del af indkomsten, der overstiger 25.000 kr.

Udskrevne skatter m.v. i skatteåret 1970/71

<u>Kommune</u>	<u>Antal</u> <u>skatte-</u> <u>ydere</u>	<u>Gnsl.</u> <u>ind-</u> <u>komst</u>	<u>Lig-</u> <u>nings-</u> <u>proc.</u>	<u>Udskrevne skatter i 1000 kr.</u>			<u>Ialt</u>
				<u>Lands-</u> <u>skat</u>	<u>Folkep.-</u> <u>bidrag</u>	<u>Komm.-</u> <u>skat</u>	
Tórshavn	5.077	18.287	12	18.202	1.866	13.408	33.476
Fugloy	61	9.003	6	38	7	42	87
Svínoy	59	10.413	7	41	9	56	106
Viðareiði	99	11.365	8	94	18	120	232
Hvannasund	142	12.749	9	185	33	209	427
Klaksvík	1.872	14.466	12	3.377	520	3.705	7.602
Kunoy	53	11.783	6	51	10	45	106
Mikladalur	36	11.858	7	35	6	37	78
Húsar	39	10.442	8	28	6	41	75
Oyndarfjørður	96	8.800	8	62	12	81	155

(Fortsættes)

(Fortsat)

Udskrevne skatter m.v. i skatteåret 1970/71

Kommune	Antal skatte- ydere	Gnsl. ind- komst	Lig- nings- proc.	Udskrevne skatter i 1000 kr.			Ialt
				Lands- skat	Folkep.- bidrag	Komm.- skat	
Elduvík	65	9.018	9	37	8	65	110
Fuglafj.	646	13.962	11	1.143	172	1.237	2.552
Leirvík	288	12.641	11	364	63	528	955
Gøta	331	14.147	10	559	91	595	1.245
Nes	387	13.234	9	557	95	546	1.198
Runavík	680	14.663	10	1.194	188	1.239	2.621
Sjógv	374	12.081	12	469	31	665	1.215
Skáli	228	15.716	9	497	75	415	987
Eiði	254	14.076	10	424	67	454	945
Sund	120	12.506	8	151	27	156	334
Funningur	63	11.041	8	52	10	64	126
Gjógv	55	10.681	6	42	7	45	94
Haldórsvík	155	10.196	9	117	22	175	314
Saksun	19	8.729	6	8	2	10	20
Hvalvík	113	12.059	8	129	21	129	279
Hósvík	73	11.940	9	80	15	92	187
Kollafj.	243	12.277	9	295	53	317	665
Kvívík	185	12.866	10	258	44	288	590
Vestmanna	538	14.446	12	1.061	150	1.154	2.365
Kaldbak	69	15.105	7	132	20	95	247
Tórsh.uttanb.	383	16.023	10	1.052	143	798	1.993
Kirkjubøur	37	13.819	8	56	9	52	117
Hestur	40	10.348	10	34	6	55	95
Nólsoy	170	12.718	10	222	38	291	551
Sandavágur	293	12.719	11	430	63	518	1.011
Miðvágur	391	11.920	10	474	79	593	1.146
Sørvágur	448	11.359	10	533	84	621	1.238
Bøur	39	8.582	10	16	3	43	62
Mykines	40	8.556	7	25	5	31	61
Sandur	269	11.018	11	238	46	374	658
Skopun	225	11.392	12	195	38	368	601
Skálavík	122	14.616	12	223	31	267	521
Húsavík	93	9.924	12	59	12	149	220
Skúvoy	69	8.953	7	37	8	42	87
Hvalba	355	11.547	10	361	64	525	950
Froðba	919	13.232	12	1.274	207	1.736	3.217
Fámjin	73	9.411	8	34	8	68	110
Hov	90	7.884	11	48	3	94	150
Porkeri	173	10.605	10	149	25	236	410
Vágur	700	12.941	12	958	156	1.218	2.332
Sumba	280	10.749	9	264	46	345	655
Tilsammen	17.629	14.510	-	36.364	4.777	34.437	75.578

Sømandsskat

I henhold til særlig hjemmel afregnes den danske sømandsskat for personer bosat på Færøerne til de færøske myndigheder, der - efter fradrag af børnetilskud og folkepensionsbidrag - fordeler restbeløbet mellem landskassen og kommunerne.

<u>Sømandsskat 1960-1969</u>						
<u>Indtægts-</u> <u>år</u>	<u>Antal</u> <u>personer</u>	<u>Sømands-</u> <u>skat ialt</u> <u>1000 kr.</u>	<u>Børne-</u> <u>tilskud</u> <u>1000 kr.</u>	<u>Folkep.-</u> <u>bidrag</u> <u>1000 kr.</u>	<u>Kommuner-</u> <u>nes andel</u> <u>1000 kr.</u>	<u>Landsk.</u> <u>andel</u> <u>1000 kr.</u>
1960	313	814	0	24	394	396
1965	394	1.444	57	58	633	696
1967	401	1.831	81	129	778	843
1968	487	2.424	95	194	1.016	1.119
1969	514	2.896	114	232	1.212	1.338

I løbet af 1960'erne er Færøernes andel af sømandsskatten steget med godt 250 %, medens antallet af sømandsskattepligtige færinger kun er steget med ca. 65 %.

Aktieselskaber

Bevægelserne i antallet af færøske aktieselskaber, der som nævnt beskattes som personer, fremgår af nedenstående tabel.

<u>Antal aktieselskaber</u>				
	<u>Pr. 1. januar</u>	<u>Tilgang</u>	<u>Afgang</u>	<u>Pr. 31. dec.</u>
1960	191	16	4	203
1965	183	20	3	200
1967	215	15	2	228
1968	228	17	1	244
1969	244	20	0	264
1970	264	25	3	286

Stigningen i antallet af aktieselskaber har i 1970 været en smule større end i 1969. Samtidig er man på Færøerne begyndt at bruge kommanditselskabsformen. Af sådanne selskaber fandtes pr. 1. januar 1970 kun 2, men i løbet af 1970 har der været en tilgang på 11 og ingen afgang, således at der ved udgangen af 1970 er registreret ialt 13 kommanditselskaber på Færøerne.

PENGEINSTITUTTER OG SEDDEL CIRKULATION

Pengeinstitutternes indlån og udlån samt seddelcirkulationen

	Indlån			Udlån			Seddelcirkulation
	Sparekasser	Banker	Ialt	Sparekasser	Banker	Ialt	
1/1-1960	56,7	55,9	112,6	49,4	62,0	111,4	18,3
1/1-1961	59,8	63,6	123,4	50,2	61,6	111,8	20,4
1/1-1962	63,3	70,5	133,8	52,4	82,4	134,8	22,2
1/1-1963	69,7	71,6	141,3	57,8	83,5	141,3	24,1
1/1-1964	73,8	78,4	152,2	63,8	82,1	145,9	27,5
1/1-1965	81,4	93,9	175,3	71,4	112,7	184,1	32,0
1/1-1966	92,2	111,0	203,2	83,0	130,6	213,6	36,6
1/1-1967	103,9	127,0	230,9	95,1	167,5	262,6	39,4
1/1-1968	111,9	140,3	252,2	101,2	177,1	278,3	40,0
1/1-1969	122,8	152,0	274,8	111,6	199,0	310,6	41,3
1/1-1970	131,9	164,6	296,5	120,3	210,7	331,0	44,6
1/2-1970	131,7	168,9	300,6	121,8	208,9	330,7	42,0
1/3-1970	134,5	170,5	305,0	122,7	205,5	328,2	43,0
1/4-1970	139,5	174,0	313,5	125,1	207,3	332,4	43,8
1/5-1970	141,4	177,4	318,8	126,1	213,5	339,6	43,8
1/6-1970	143,0	181,4	324,4	127,5	213,2	340,7	43,7
1/7-1970	141,2	185,9	327,1	126,1	224,7	350,8	42,7
1/8-1970	143,0	188,4	331,4	128,1	227,6	355,7	43,8
1/9-1970	144,3	192,2	336,5	130,2	225,8	356,0	44,0
1/10-1970	149,2	195,3	344,5	132,9	232,9	365,8	43,2
1/11-1970	149,0	198,7	347,7	135,4	227,8	363,2	44,0
1/12-1970	149,8	201,7	351,5	136,2	235,7	371,9	44,6
1/1-1971	150,4	208,9	359,3	135,3	247,6	382,9	47,4

Det samlede indestående i de færøske pengeinstitutter udgjorde pr. 1. januar 1971 359,3 mill. kr. mod 296,5 mill. kr. pr. 1. januar 1970, en stigning i løbet af 1970 på 21 % mod en stigning på 8 % i 1969.

Pengeinstitutternes udlån androg ialt pr. 1. januar 1971 382,9 mill. kr. mod 331,0 mill. kr. pr. 1. januar 1970, en stigning i løbet af 1970 på 16 % mod en stigning på 7 % i 1969. De seneste oplysninger om, hvorledes pengeinstitutternes udlån fordeler sig efter låneformål, foreligger pr. 30. september 1970 og er angivet i omstående tabel, hvori tillige er anført de tilsvarende udlån pr. 30. september 1968 og 1969.

Pengeinstitutternes udlån pr. 30. september 1968-70

Mill. kr.	Banker			Sparekasser			Ialt		
	1968	1969	1970	1968	1969	1970	1968	1969	1970
Låneformål									
Udrustningslån t. skibe	20,0	13,6	11,0	-	-	-	20,0	13,6	11,0
Fiskeri, rederi m.v.	30,2	27,8	30,4	-	-	-	30,2	27,8	30,4
Skibsbygge-lån	12,3	12,3	15,1	-	-	-	12,3	12,3	15,1
Bilfinansiering	8,6	8,0	8,2	-	-	-	8,6	8,0	8,2
Handel	25,3	28,0	35,4	-	-	-	25,3	28,0	35,4
Håndværk og industri	28,3	24,4	28,0	-	-	-	28,3	24,4	28,0
Prioritets- og byggelån	40,6	51,5	58,2	91,1	100,0	110,0	131,7	151,5	168,2
Andre private lån	12,5	15,5	14,5	2,7	3,5	4,2	15,2	19,0	18,7
Off. lån	<u>23,0</u>	<u>20,8</u>	<u>32,1</u>	<u>16,9</u>	<u>17,1</u>	<u>18,7</u>	<u>39,9</u>	<u>37,9</u>	<u>50,8</u>
Ialt	<u>201,3</u>	<u>201,9</u>	<u>232,9</u>	<u>110,7</u>	<u>120,6</u>	<u>132,9</u>	<u>312,0</u>	<u>322,5</u>	<u>365,8</u>

Pengeinstitutternes samlede udlån pr. 30. september er fra 1969 til 1970 steget med 43,3 mill. kr. Udlån til erhvervslivet er steget med ca. 14 mill. kr., offentlige lån med ca. 13 mill. kr., og prioritets- og byggelån med ca. 17 mill. kr.

Af de samlede prioritets- og byggelån pr. 30. september 1970 på 168,2 mill. kr. er 14,1 mill. kr. byggelån og 26,4 mill. kr. udlån til erhvervs- og forbrugsformål mod pant i fast ejendom, medens restbeløbet - 127,7 mill. kr. - er udlån til boligbyggeri. Foruden bankerne og sparekasserne yder imidlertid også Føroya Banki's datterselskab P/f Húsalán og den af landsstyret oprettede boliglånefond - Húsalánsgrunnurin - lån til boligbyggeri, der på Færøerne overvejende består af eenfamiliehuse. Den normale finansieringsmåde er følgende:

1. prioritet i sparekasse inden for 30-40 % af værdien, normalt ikke over 40.000 kr.
2. prioritet i bank eller P/f Húsalán med højst halvdelen af sparekasselånet.
3. prioritet i Húsalánsgrunnurin ligeledes med højst halvdelen af sparekasselånet. Fondens midler er begrænsede.

Til belysning af boligbyggeriets omfang, navnlig tilgangen af nye prioritetslån i perioden 1. oktober 1969 - 30. september 1970, kan på basis af oplysninger fra pengeinstitutterne opstilles følgende tabel.

Prioritetslån i boligbyggeri 1/10 1969 - 30/9 1970

<u>1.000 kr.</u>	<u>Restgæld</u> <u>1/10-69</u>	<u>Tilgang</u> <u>1969/70</u>	<u>Afgang</u> <u>1969/70</u>	<u>Restgæld</u> <u>30/9-70</u>
Føroya Sparikassi	64.422	9.378	4.451	69.349
Norðoya Sparikassi	17.942	4.954	1.959	20.937
Suðuroyar Sparikassi	5.966	1.625	424	7.167
Sparekasser ialt	88.330	15.957	6.834	97.453
Banker og P/f Húsalán	33.054	13.413	4.782	41.685
Húsalánsgrunnurin	3.936	1.517	279	5.174
Ialt	125.320	30.887	11.895	144.312

Af tilgangen i sparekasselån på 16 mill. kr. vedrører halvdelen lån i nyopførte huse og halvdelen lån i ældre huse som følge af ombygning eller omprioritering. Ifølge oplysninger fra sparekasserne kan følgende tabel over påbegyndte og færdige huse i de sidste 3 år opstilles. Opgørelsen vedrører ikke de angivne kalenderår, men er forskudt et kvartal bagud.

Boligbyggeriet 1968-70

	<u>Antal påbegyndte huse</u>			<u>Antal færdige huse</u>		
	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Tórshavn	45	52	51	86	21	78
Bygd	83	70	76	83	68	116
Ialt	128	122	127	169	89	194

Tabellen viser en stigning fra 1969 til 1970 i antallet af påbegyndte og færdige huse på 110 huse eller 52 %. I Tórshavn var stigningen 56 huse eller 77 % og på bygd 54 huse eller 39 %.

Til støtte for bankernes og dermed erhvervslivets likviditet har de færøske banker adgang til at rediskontere veksler i Danmarks Nationalbank. I omstående tabel er givet en oversigt over omfanget af denne genbelåning i tiden siden 1960.

Nationalbankens genbelåning af færøske vekslers

<u>1.000 kr.</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Beholdning af rediskonterede vekslers pr. 1/1	o	7.763	6.171	4.369	1.862
Redisk. i årets løb ...	4.700	30.845	34.105	13.359	148
Betalt diskonto	42	259	265	76	2
Ialt	4.742	38.867	40.541	17.804	2.012
Indfriet i årets løb ..	4.742	33.972	36.172	15.942	2.012
Beholdning af rediskonterede vekslers pr. 31/12	o	4.895	4.369	1.862	o

Til belysning af størrelsen af de beløb, der ved denne genbelåningsordning til enhver tid stilles til rådighed for det færøske erhvervsliv, er i følgende tabel givet en oversigt over, for hvor stort et beløb der ved hver måneds udgang i tiden siden 1960 har været rediskonteret vekslers i nationalbanken.

Bevægelser i nationalbankens genbelåning af færøske vekslers

<u>1.000 kr.</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
Beholdn. af redisk. vekslers pr. 1/1 ultimo januar	o	7.763	6.171	4.369	1.862
" februar	o	6.722	1.941	o	o
" marts	o	1.524	2.158	o	o
" april	o	200	1.896	3.199	o
" maj	o	245	978	2.080	150
" juni	o	282	3.301	246	o
" juli	o	3.568	4.309	715	o
" august	o	6.977	7.285	1.222	o
" september	1.709	5.892	7.238	1.207	o
" oktober	3.501	6.888	6.489	o	o
" november	2.642	5.847	5.958	493	o
" december	o	2.384	3.830	o	o
" december	o	4.895	4.369	1.862	o

Den lave genbelåning af færøske vekslers i 1970 i forhold til tidligere år skyldes dels ophøret af klipfiskeproduktionen, der krævede lang oplagringstid, dels bankernes gode likviditet.

OFFENTLIGE UDGIFTER M. V.

I det følgende gives forskellige oversigter over statens og landskassens udgifter på Færøerne tilligemed oplysninger om lån og garantiforpligtelser samt om landskassens indtægter.

Stats- og landskassens drifts- og anlægsudgifter 1960/61-1969/70

Mill. kr.	Driftsudgifter			Anlægsudgifter			Samlede udgifter		
	Stats- kassen	Lands- kassen	Ialt	Stats- kassen	Lands- kassen	Ialt	Stats- kassen	Lands- kassen	Ialt
1960/61	18,8	17,2	36,0	0,7	6,5	7,2	19,5	23,7	43,2
1961/62	20,6	21,0	41,0	1,7	9,3	11,0	22,3	30,3	52,6
1962/63	24,6	28,5	53,1	2,8	9,4	12,2	27,4	37,9	65,3
1963/64	29,0	32,1	61,1	6,9	12,2	19,1	35,9	44,3	80,2
1964/65	31,1	35,8	66,9	8,0	16,3	24,3	39,1	52,1	91,2
1965/66	36,3	40,5	76,8	13,0	19,7	32,7	49,3	60,2	109,5
1966/67	42,8	52,3	95,1	14,1	22,7	36,8	56,9	75,0	131,9
1967/68	47,0	60,7	107,7	18,1	21,9	40,0	65,1	82,6	147,7
1968/69	53,9	62,2	116,1	16,3	24,8	41,1	70,2	87,0	157,2
1969/70	62,2	68,9	131,1	14,6	29,6	44,2	76,8	98,5	175,3

Stats- og landskassens udgifter efter hovedformål

1.000 kr.	1960/61	1965/66	1967/68	1968/69	1969/70
Administration m.v.	2.412	5.954	7.825	9.236	9.108
Sundhedsvæsen	5.047	16.602	22.881	24.075	28.066
Samferdsel	3.636	13.022	18.295	16.146	15.083
Skolevæsen m. v. ..	6.425	17.228	23.550	27.332	26.085
Videnskab, litte- ratur og kunst	371	924	1.697	2.145	1.996
Fiskeri, søfart ...	9.520	16.597	24.580	24.196	29.553
Landbrug	713	1.626	1.937	2.054	1.754
Handel og industri	237	1.249	794	773	686
Socialvæsen ^{x)}	9.931	20.594	27.347	32.618	37.877
Rets- og politivæsen	907	2.817	3.349	3.308	3.433
Kirkevæsen	543	1.072	1.435	1.461	1.702
Renter og afdrag ..	804	4.808	4.219	5.033	6.923
Garantihenlæggelser	1.479	400	400	400	5.000
Henl. t. driftskap.	-	2.114	2.483	777	1.633
Andre udgifter	1.128	4.495	6.949	7.713	6.402
Ialt	43.153	109.502	147.741	157.267	175.301

x) Invalide- og folkepensionsbidraget er ikke fradraget i tallene.

Da en væsentlig del af landskassens anlægsudgifter finansieres af diverse fonds, hvortil der over landskassens regnskab henlægges årlige beløb, eller ved optagelse af lån, er henlæggelser til sådanne fonds samt udgifter til renter og afdrag på lån medregnet som anlægsudgifter i foranstående tabel over anlægs- og driftsudgifter. Af tabellen fremgår, at statens anlægsudgifter atter i 1969/70 er faldet, nemlig med 1,7 mill. kr.

I det følgende er der for statens vedkommende givet oversigter

over udgifternes fordeling efter hovedformål over en arrække samt en fuldstændig specificeret oversigt over udgifterne i 1969/70 tillige med oversigter over lån og garantier.

Statens udgifter efter hovedformål

<u>1.000 kr.</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
Administration m.v.	601	1.347	1.821	2.239	2.105
Sundhedsvæsen	2.399	11.640	16.953	15.813	20.942
Samfærdsel	-	2.514	3.772	2.763	2.722
Skolevæsen m.v. ...	3.807	9.575	13.714	16.187	14.899
Videnskab, litteratur og kunst	30	60	194	179	239
Fiskeri, søfart ...	4.528	6.934	8.363	8.967	8.479
Landbrug	7	-	-	-	-
Handel og industri	-	-	-	-	-
Socialvæsen	5.918	11.288	13.766	17.229	20.254
Rets- og politivæsen	905	2.815	3.333	3.301	3.426
Kirkevæsen	453	912	1.125	1.181	1.452
Renter og afdrag ..	-	-	-	-	-
Garantihenlæggelser	-	-	-	-	-
Henl. til driftskap.	-	-	-	-	-
Andre udgifter	850	2.251	2.073	2.382	2.326
Ialt	<u>19.498</u>	<u>49.336</u>	<u>65.114</u>	<u>70.241</u>	<u>76.844</u>

Fra 1968/69 til 1969/70 er statens samlede udgifter på Færøerne kun steget med ca. 6,6 mill. kr. eller godt 9 %, medens landskassens udgifter er steget med 11,5 mill. kr. eller godt 13 %. Af stigningen i statsudgifterne hidrører ca. 3 mill. kr. fra den igangværende ajourføring af de sociale pensioner og ca. 3,6 mill. kr. fra udbygningen af hospitalsvæsenet.

I følgende tabel er statens nettoudgifter på Færøerne specificeret på de enkelte poster og fordelt på driftsudgifter og anlægsudgifter. Indenfor begge grupper udgifter er posterne fordelt på udgifter til statens egne institutioner og til tilskud. De sidste omfatter såvel lovbestemte som ulovbestemte tilskud.

Specifikation af statens udgifter på Færøerne 1969/70

<u>1.000 kr.</u>	<u>Driftsudgifter</u>		<u>Anlægsudgifter</u>		<u>Drifts- og anlægsudg. ialt</u>
	<u>Statsinstitutter</u>	<u>Tilskud</u>	<u>Statsinstitutter</u>	<u>Tilskud</u>	
1. Statens administration:					
Rigsombudet	1.637	-	37	-	1.674
Fær. oppebørselskontor	-	431	-	-	431
Ialt	<u>1.637</u>	<u>431</u>	<u>37</u>	<u>-</u>	<u>2.105</u>
2. Sundhedsvæsen:					
Vaccinationer m.v.	-	294	-	-	294
Landslægeembedet	144	-	-	-	144
Jordemødre og komm.læger	-	439	-	-	439
Alm. sygehuse	-	8.604	-	1.705	10.309
Statshospitalet	597	-	9.159	-	9.756
Ialt	<u>741</u>	<u>9.337</u>	<u>9.159</u>	<u>1.705</u>	<u>20.942</u>

(fortsættes)

Specifikation af statens udgifter på Færøerne 1969/70 (fortsat)

1.000 kr.	Driftsudgifter		Anlægsudgifter		Drifts- og anlægsudg. ialt
	Statsinstituti- oner	Tilskud	Statsin- stituti- oner	Tilskud	
3. Samfærdsel:					
Havnetilskud	-	-	-	2.056	2.056
Vágar flyveplads	512	-	154	-	666
Ialt	512	-	154	2.056	2.722
4. Skolevæsen:					
Folkeskolen	-	8.845	-	954	9.799
Seminariet	1.067	-	211	-	1.278
Private skoler	-	638	-	-	638
Aftenskoler	-	220	-	-	220
Erhvervsskoler	-	1.110	-	146	1.256
Ungd. uddannelsesfond..	-	1.380	-	-	1.380
Højskoleoph. i Danmark.	-	328	-	-	328
Ialt	1.067	12.521	211	1.100	14.899
5. Videnskab, kunst:					
Fiskerilaboratoriet ...	-	163	-	-	163
Geologiske undersøgelser	-	76	-	-	76
Ialt	-	239	-	-	239
6. Fiskeri, søfart:					
Skibstilsynet	481	-	-	-	481
Inspektionsskibene	5.200	-	-	-	5.200
Marinestationen	1.500	-	-	-	1.500
Fyrvæsenet	790	-	-	-	790
Meteorologisk institut	508	-	-	-	508
Ialt	8.479	-	-	-	8.479
7. Socialvæsen:					
Folke- og inv.pens.m.v.	70	15.051	-	-	15.121
Hjælp efter forsorgsloven	-	397	-	-	397
Sørforsorg	1.289	476	-	-	1.765
Børnebidrag	-	498	-	-	498
Børneforsorg	-	917	-	-	917
Syge- og befordr.kasser ^{x)}	-	1.556	-	-	1.556
Ialt	1.359	18.895	-	-	20.254
8. Rets- og politivæsen:					
Politivæsen og sysselm.	2.971	-	-	-	2.971
Dommerembedet	326	-	-	-	326
Arrestvæsen	129	-	-	-	129
Ialt	3.426	-	-	-	3.426
9. Kirkevæsen:					
Præstelønninger m. v. .	1.079	-	-	-	1.079
Præstegårde	129	-	244	-	373
Ialt	1.208	-	244	-	1.452
10. Andre udgifter:					
Pensioner m. v.	388	-	-	-	388
Postvæsenets underskud	1.896	-	-	-	1.896
Nyhedsformidling til Fær.	-	22	-	-	22
Erhvervskursus m. v.	-	20	-	-	20
Ialt	2.284	42	-	-	2.326
Samtlige udgifter 1-10 ialt	20.713	41.465	9.805	4.861	76.844

x) vedrører kalenderåret 1969.

Nedenfor gives en oversigt over udviklingen i statens og offentlige, danske institutioners udlån på Færøerne siden 1960. Tallene angiver restgælden pr. 31. marts i vedkommende år.

Statens og offentlige danske institutioners udlån

1.000 kr.	Staten	Investeringsfonden	Fiskeribanken	Skibskreditfonden	Kommunekreditfor.	Ialt
1960	15.427	-	638	-	5.697	21.762
1965	58.475	4.550	14.487	-	12.461	85.423
1968	67.729	23.300	13.703	7.502	11.996	124.230
1969	68.809	29.400	13.245	11.260	16.165	137.395
1970	68.992	37.687	16.658	14.178	20.969	158.484

I nedenstående tabel er givet en nærmere specifikation af de ovennævnte udlån i finansåret 1969/70 tilligemed tilgang og afgang i årets løb.

Statens og offentlige danske institutioners udlån i 1969/70

1.000 kr.	Restgæld pr. 1/4-69	Tilgang 1969/70	Afgang 1969/70	Restgæld pr. 31/3-70	Renter 1969/70
<u>Statslån:</u>					
Landssygehuset	13.455	1.250	0	14.705	1.063
Klaksvik sygehus ..	1.563	0	90	1.473	111
Tórshavn kommune ..	9.936	141	188	9.889	348
El-selskabet SEV ..	33.271	0	198	33.073	1.862
Håndv. og industri	880	94	205	769	89
Egnsudviklingslån..	8.894	312	566	8.640	696
Fiskefartøjer	715	0	487	228	37
Erhvervsskoler	95	0	0	95	0
Statslån ialt	68.809	1.797	1.734	68.872	4.206
<u>Investeringsfondslån</u>	29.450	9.200	963	37.687	2.298
<u>Fiskeribanklån</u>	13.245	5.408	1.995	16.658	502
<u>Skibskred.fondslån</u> .	11.260	4.560	1.642	14.178	686
<u>Kommunekred.fondslån</u>	16.165	6.083	1.279	20.969	1.317
Ialt	138.929	27.048	7.613	158.364	9.009

Af de samlede statslån til Færøerne på til rest pr. 31. marts 1970 68,9 mill. kr. udgør 28,3 mill. kr. genudlåning til det færøske, fælleskommunale elværk af statens dollarlån efter tilsvarende regler som for danske elværker. Restgælden pr. 31. marts 1970 af de egentlige udlån af statsmidler udgjorde således 40,6 mill. kr., og de øvrige offentlige institutioners udlån pr. samme dato udgjorde 89,5 mill. kr. eller ialt 130,1 mill. kr.

Dette modsvarer af et betydeligt udlån fra Færøerne til Danmark i form af køb af danske obligationer for færøske midler. Alene de færøske pengeinstitutter havde pr. 31. december 1970 en beholdning af danske, offentlige obligationer på ca. 87,7 mill. kr., jfr. følgende opgørelse, hvori indgår beholdningerne hos de færøske banker og sparekasser samt hos realkreditinstituttet og forsikringselskaberne.

De færøske pengeinstitutters obligationsbeholdninger

<u>l.000 kr.</u>	31/12-65	31/12-68	31/12-69	31/12-70
<u>Færøske obligationer:</u>				
Realkreditobligationer	5.202	3.945	2.586	1.698
Andre færøske obl.	10.129	15.427	16.194	19.064
Færøske obl. ialt	15.331	19.372	18.780	20.762
<u>Danske obligationer:</u>				
Statsobligationer	16.079	13.127	11.324	15.505
Fiskeribankobl.	3.725	11.136	13.237	13.931
Skibskreditfondsobl.	930	1.054	781	564
Kommunekreditf.obl.	6.664	7.305	7.089	8.362
Kreditf.- og hypotekforeningsobl. o.l.	13.867	20.518	30.246	49.364
Danske obl. ialt	41.265	53.140	62.677	87.726
<u>Fær. + danske obl. ialt</u>	<u>56.596</u>	<u>72.512</u>	<u>81.457</u>	<u>108.488</u>

Den store stigning i obligationsbeholdningen i 1970 på ca. 27 mill. kr. falder hovedparten - 25 mill. kr. - på danske obligationer. Da stigningen i statens og offentlige danske institutioners udlån i 1969/70 kun andrager 20 mill. kr., er der herved sket en færøsk kapitaleksport til Danmark på 5 mill. kr. Det er navnlig bankerne, der har forøget deres obligationsbeholdninger.

I det følgende gives en oversigt over udviklingen i statens garantier for færøske lån siden 1960, bortset fra garantier for kommunekreditforeningslån. Tallene angiver restgælden pr. 31. marts i vedkommende år.

<u>l.000 kr.</u>	<u>Statsgarantier</u>				
	<u>Landskassen</u>	<u>Færøernes realkreditinstitut</u>	<u>S.E.V.</u>	<u>Egnsudviklingsgarantier</u>	<u>Ialt</u>
1960	-	10.000	-	-	10.000
1965	14.750	33.404	2.701	5.294	56.149
1968	8.750	26.988	2.256	7.020	45.014
1969	17.350	29.411	2.107	7.098	55.966
1970	14.290	32.544	1.959	8.748	57.541

I nedenstående tabel er givet en oversigt over tilgang og afgang i statsgarantierne i finansåret 1969/70.

<u>l.000 kr.</u>	<u>Statsgarantier 1969/70</u>			
	<u>Restgæld pr. 1/4-69</u>	<u>Tilgang 1969/70</u>	<u>Afgang 1969/70</u>	<u>Restgæld pr. 31/3-70</u>
Fær.s realkreditinst.	29.411	10.000	6.867	32.544
Landskassen	17.350	0	3.060	14.290
S. E. V.	2.107	0	148	1.959
Egnsudvikl.garantier	7.098	2.150	500	8.748
<u>Ialt</u>	<u>55.966</u>	<u>12.150</u>	<u>10.575</u>	<u>57.541</u>

I det følgende er der for landskassens vedkommende givet oversigter over udgifter efter hovedformål over en årrække samt oplysninger om lånerestgæld og garantier tilligemed oplysninger om indtægter, herunder restancer.

<u>1.000 kr.</u>	<u>Landskassens udgifter efter hovedformål</u>					<u>Finans-</u>	<u>Finans-</u>
	<u>Regnskab</u> <u>1960/61</u>	<u>Regnskab</u> <u>1965/66</u>	<u>Regnskab</u> <u>1967/68</u>	<u>Regnskab</u> <u>1968/69</u>	<u>Regnskab</u> <u>1969/70</u>	<u>lov</u> <u>1970/71</u>	<u>lovsforsl.</u> <u>1971/72</u>
Lagting og landsadministration	1.811	4.607	6.004	6.997	7.003	7.747	8.944
Sundhedsvæsen	2.648	4.962	5.928	8.262	7.124	8.734	8.773
Samfærdsel	3.636	10.508	14.523	13.383	12.361	7.950	9.750
Skolevæsen	2.618	7.653	9.836	11.145	11.186	12.288	12.846
Vidensk., kunst	341	864	1.503	1.966	1.757	2.408	2.794
Fiskeri, søfart	4.992	9.663	16.217	15.229	21.074	20.377	22.611
Landbrug	706	1.626	1.937	2.054	1.754	2.017	2.281
Handel og industri	237	1.249	794	773	686	495	605
Socialvæsen	4.013	9.306	13.581	15.389	17.623	20.870	21.600
Rets- og politivæsen	2	2	16	7	7	5	8
Kirkevæsen	90	160	310	280	250	410	380
Renter og afdrag 1)	804	4.808	4.219	5.033	6.923	10.104	9.624
Garantihenl.	1.479	400	400	400	5.000	5.000	5.000
Henl. til driftskap.	-	2.114	2.483	777	1.633	24	114
Andre udgifter	278	2.244	4.876	5.331	4.076	1.735	2.672
Ialt	23.655	60.166	82.627	87.026	98.457	101.164	108.002

1) Denne post omfatter landskassens nettoudgifter til renter og dens udgifter til afdrag på lån.

Stigningen i landskassens samlede udgifter fra 1968/69 til 1969/70 på 11,5 mill. kr. er mere end dobbelt så stor som stigningen året før, hvilket navnlig skyldes øgede udgifter til støtteforanstaltninger for fiskeriet.

<u>Mill. kr.</u>	<u>Landskassens lånerestgæld pr. 31. marts</u>					<u>Ialt</u>
	<u>Sygehuse</u>	<u>Undervisning m.v.</u>	<u>Fiskerflåden</u>	<u>Veje og havne</u>	<u>Andre lån</u>	
1960	0,3	0,7	5,2	-	1,0	7,2
1965	7,6	1,6	12,5	4,2	0,7	26,6
1968	13,6	1,0	7,9	11,1	0,4	34,0
1969	14,6	0,9	6,6	16,0	13,5	51,6
1970	15,9	3,7	4,9	22,3	13,2	60,0

Af det under andre lån optagne beløb vedrører 9,5 mill. kr. det af landskassen i foråret 1969 optagne likviditetslån.

I nedenstående tabel gives en oversigt over landskassens garantiforpligtelser fordelt på grupper af låntagere.

Landskassens garantiforpligtelser pr. 31. marts

<u>Mill. kr.</u>	<u>Kommuner</u>	<u>S. E. V.</u>	<u>Telefon- værket</u>	<u>Andre lån- tagere</u>	<u>Ialt</u>
1960	10,2	16,3	2,0	10,5	39,0
1965	18,1	48,0	2,5	28,4	97,0
1968	23,2	58,0	6,5	37,4	125,1
1969	26,7	58,6	7,3	48,8	141,4
1970	28,1	59,2	9,2	55,7	152,2

De under andre låntagere opførte beløb fordeler sig således:

<u>Mill. kr.</u>	<u>Virksomh. på land</u>	<u>Skibe</u>		<u>Ialt</u>
		<u>Faste lån</u>	<u>Midl. lån</u>	
31/3 1968	9,5	20,9	7,0	37,4
31/3 1969	12,7	27,0	9,1	48,8
31/3 1970	14,0	33,5	8,2	55,7

I det følgende er der givet en oversigt over landskassens indtægter 1960/61-1971/72. I tallene for landsskat er medregnet landskassens andel i sømandsskat. I tallene for motorafgifter indgår vægtafgifter, brugtvognsafgifter indtil ophævelsen i 1965/66 samt fra 1964/65 tillige benzinafgifter.

Landskassens indtægter 1960/61-1971/72

<u>l.000 kr.</u>	<u>Landsskat^{x)}</u>	<u>Motoraf- gifter</u>	<u>Told og an- dre afgifter</u>	<u>Andre ind- tægter</u>	<u>Ialt</u>
1960/61	8.100	499	14.570	487	23.656
1961/62	9.165	558	19.821	710	30.254
1962/63	12.183	670	24.416	683	37.952
1963/64	16.064	774	26.466	986	44.290
1964/65	18.601	2.581	30.795	144	52.121
1965/66	22.332	2.550	34.793	491	60.166
1966/67	30.329	3.131	40.180	1.307	74.947
1967/68	35.012	3.547	42.029	2.039	82.627
1968/69	31.491	5.511	47.268	2.756	87.026
1969/70	41.534	6.138	56.088	836	104.596
1970/71 (finanslov)	39.850	5.900	59.751	1.534	107.035
1971/72 (finansl.forsl.)	44.500	7.100	62.706	895	115.201

x) incl. inv.- og folkepensionsbidrag

Nedgangen i landsskatten fra 1967/68 til 1968/69 på ca. 3,5 mill kr. skyldes navnlig en forhøjelse af bundgrænsen for beskatning af forsørgere fra 6.000 kr. til 10.000 kr. skattepligtig indkomst.

Den store stigning på 10 mill. kr. det følgende år skyldes bl.a., at der i 1969/70 blev udskrevet en ekstraskat på de højere indkomster, jfr. kapitlet om indkomstbeskatning.

I følgende tabel er givet en oversigt over restancer med landskat og de til landskassen indgåede indtægter pr. 1. januar i hvert år.

Landsskatterestancer og landsindtægter pr. 1. januar

<u>Mill. kr.</u>	<u>Landsskatterestancer</u>		<u>Indgåede indtægter</u>	
	<u>Ialt</u>	<u>Løbende skatteår</u>	<u>Landsskat</u>	<u>Toldindtægter</u>
1960	2,99	1,85	.	9,9
1965	2,24	0,45	12,3	22,9
1966	2,36	0,99	15,1	26,4
1967	2,44	0,58	21,4	30,5
1968	3,94	1,38	25,0	35,0
1969	5,63	2,34	23,1	35,0
1970	4,50	0,44	33,8	44,1
1971	5,37	0,43	31,3	47,9

De samlede landsskatterestancer udgør 13,7 % af de pålignede skatter mod 11,6 % pr. 1. januar 1970 og 18,4 % pr. 1. januar 1969.

Det billede tabellerne i dette kapitel giver af udviklingen i de offentlige udgifter på Færøerne gennem 1960^{erne} viser, at statens og landskassens udgifter i denne periode er blevet 4-doblede, men at statens udgifter er steget lidt mindre end landskassens. Anlægsudgifterne er steget noget stærkere end driftsudgifterne. For statens vedkommende er det navnlig sundhedsudgifterne, der er steget - de er blevet 9-doblede som følge af sygehusbyggeriet - medens landskassens udgiftsstigninger er mere jævnt fordelt.

Statens garantiforpligtelser er i 10-årsperioden blevet 6-doblede, og de danske udlån på Færøerne er blevet 7-doblede, men det færøske udlån til Danmark i form af køb af danske obligationer må antages at være steget tilsvarende. Landskassens lånegæld er pr. 31. marts 1970 8 gange så stor som i 1960/61, medens landskassens garantiforpligtelser kun er blevet 4-doblede.

Til dækning af stigningerne i landskassens udgifter er landsskatterne i løbet af 10-årsperioden blevet 5-doblede, medens afgifterne kun er 4-doblede.

NATIONALREGNSKABET FOR FÆRØERNE

Búskaparráðið (Færøernes økonomiske råd) vil i begyndelsen af 1971 offentliggøre Færøernes nationalregnskab for 1968. I det følgende er der foretaget et uddrag af dette nationalregnskab, der ved årsskiftet foreligger i manuskript, til belysning af Færøernes økonomiske status det pågældende år.

Bruttonationalproduktet, der er beregnet som værdien af produktionen i samtlige erhverv med fradrag af værdien af de rå- og hjælpestoffer, erhvervene har brugt ved produktionen, androg i 1968 488,9 mill. kr. mod 460,7 mill. kr. i 1967. Der er tale om en stigning på 28,2 mill. kr. eller 6,1 % i årets priser.

Bruttofaktorindkomsten, d. v. s. bruttonationalproduktet med fradrag af skatter og afgifter og med tillæg af offentlige tilskud, androg i 1968 453,7 mill. kr. mod 428,5 mill. kr. i 1967. Dette er en stigning på 25,2 mill. kr. eller 5,9 % i årets priser.

Bruttofaktorindkomsten i 1967 og 1968 fordelt på erhverv

	1967		1968	
	<u>1.000 kr.</u>	<u>%</u>	<u>1.000 kr.</u>	<u>%</u>
Fiskeri	121.007	28,24	121.888	26,86
Landbrug	15.143	3,54	14.790	3,25
Grinde- og hvalfangst	724	0,17	660	0,15
Fuglefangst og pelsdyrhold ..	814	0,19	803	0,18
Kulminer	572	0,13	407	0,09
Håndværk og industri	57.939	13,52	60.379	13,30
Pengeinstitutter	19.542	4,56	23.757	5,24
Handel m.v.	47.654	11,12	49.209	10,85
Bygge- og anlægsvirksomhed ..	49.100	11,46	53.950	11,89
Skibsfart	10.225	2,39	11.760	2,59
Transport	16.200	3,78	17.600	3,88
Post, telegraf og telefon ...	9.034	2,11	9.790	2,16
El-værker	9.497	2,22	9.683	2,13
Liberale erhverv	4.900	1,14	5.300	1,17
Boligbenyttelse	21.400	5,00	22.800	5,03
Husgerning	5.200	1,21	5.900	1,30
Offentlige lønninger	<u>39.516</u>	<u>9,22</u>	<u>45.047</u>	<u>9,93</u>
Ialt	<u>428.467</u>	<u>100,00</u>	<u>453.723</u>	<u>100,00</u>

Betalingsbalancen for 1968 udviser et underskud på de samlede vare- og tjenesteydelser på 80,9 mill. kr. incl. fejl og udeladelser, hvortil kommer en nettorentudgift på 5,0 mill. kr., ialt 85,9 mill. kr. Dette er delvis dækket af et tilskud fra statskassen på 68,8 mill. kr. Det herved fremkomne underskud på 17,1 mill. kr. modsvares ifølge oversigten over kapitalbevægelser af en forøgelse af nettogælden med 17,1 mill. kr.

Færøernes betalingsbalance 1968

A. Løbende bevægelser

<u>Mill. kr.</u>	<u>Indtægter</u>	<u>Udgifter</u>	<u>Netto- indtægter</u>
1. Eksport (fob) og import (cif)	154,1	211,4	÷ 57,3
2. Søtransport: a. fragtskibe	12,0	4,0	8,0
b. fiskeskibe	-	13,0	÷ 13,0
3. Rejser udenlands o. l.	8,0	23,5	÷ 15,5
4. Forsikringer, prov. o. l.	2,7	5,6	÷ 2,9
5. Varer og tjenester iøvrigt	<u>16,4^{x)}</u>	<u>9,5</u>	<u>6,9</u>
Varer og tjenester ialt	193,2	267,0	÷ 73,8
6. Renter o. l. til og fra udlandet	6,4	11,4	÷ 5,0
7. Statskassen	<u>68,8</u>	<u>-</u>	<u>68,8</u>
Løbende bevægelser ialt	268,4	278,4	÷ 10,0
Fejl og udeladelser			÷ 7,1
			<u>÷ 17,1</u>

B. Kapitalbevægelser

<u>Nettoforøgelse af</u>	<u>Aktiver</u>	<u>Passiver</u>	<u>Netto- passiver</u>
1. Landskassen	1,7	7,3	5,6
2. Kommuner, S.E.V. m. fl.	2,1	3,7	1,6
3. Pengeinstitutter:			
a. banker og sparekasser	7,3	-	÷ 7,3
b. realkreditinstituttet	3,8	6,5	2,7
4. Seddelomløbet	1,3	-	÷ 1,3
5. Eksportselskaberne netto	÷ 6,8	-	6,8
6. Andre virksomheder og personer	<u>3,5</u>	<u>12,5</u>	<u>9,0</u>
Kapitalbevægelser ialt	<u>12,9</u>	<u>30,0</u>	<u>17,1</u>

x) incl. 6,4 mill. kr. i indtægter fra sømænd på udenlandske skibe.

Bruttoinvesteringerne, der dels består af de faste investeringer, dels tilvæksten i lagerbeholdningerne, androg i 1968 164,7 mill. kr. De faste investeringer omfatter foruden nyinvesteringerne udgifter til reparation og vedligeholdelse af de allerede eksisterende bygninger, anlæg, transportmidler og maskiner m. v.

Bruttoinvesteringer i 1968

<u>Mill. kr.</u>	<u>Nyinvesteringer</u>	<u>Vedligeholdelse</u>	<u>Ialt</u>
<u>I Faste nyinvesteringer:</u>			
1. Private investeringer:			
Boligbyggeri	22,0	7,8	29,8
Fiskeskibe	23,3	8,9	32,2
Fiskeindustri	1,5)	1,3	6,8
Anden industri	4,0)		
Landbrug	2,0	0,4	2,4
Entreprenørmateriel	1,5	0,3	1,8
Fragt- og passagerskibe ..	3,9	1,2	5,1
Erhvervsbiler	4,0	3,2	7,2
Handelsbygninger	<u>5,5</u>	<u>0,4</u>	<u>5,9</u>
Private investeringer ialt	67,7	23,5	91,2
2. Offentlige investeringer:			
Elværk	4,1	1,1	5,2
Veje	15,6)	3,9	29,7
Havne m. m.	10,2)		
Post, telegraf og telefon.	2,9)	0,9	4,7
Fyrvæsen	0,9)		
Undervisning	9,3)	1,4	21,4
Sygehuse	10,6)		
Socialt byggeri	0,0)		
Rets- og politibygninger..	0,1)	0,9	4,8
Andre investeringer	<u>3,9</u>		
Offentlige investeringer ialt	<u>57,6</u>	<u>8,2</u>	<u>65,8</u>
Samlede faste investeringer ..	<u>125,3</u>	<u>31,7</u>	<u>157,0</u>
<u>II Lagerinvesteringer:</u>			
Forøgelse af fiskelagre			<u>7,7</u>
Bruttoinvesteringer ialt			<u>164,7</u>

Fra Búskaparráðið foreligger der for 1969 en foreløbig betalingsbalance og en foreløbig oversigt over investeringerne. Til belysning af den økonomiske udvikling i perioden 1965-69 er der nedenfor foretaget et sammendrag af nationalregnskabet's hovedposter i de pågældende år. Alle tal er i årets priser.

Betalingsbalancens hovedposter 1965-69

<u>Mill. kr.</u>	<u>Løbende bevægelser</u>				
	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969^{x)}</u>
Eksport (fob)	167,8	143,9	177,5	154,1	182,2
÷ import (cif)	<u>182,3</u>	<u>195,2</u>	<u>186,3</u>	<u>211,4</u>	<u>234,5</u>
Handelsbalance	÷14,5	÷51,3	÷ 8,8	÷57,3	÷52,3
Varer og tjenester iøvrigt ^{xx)}	÷27,2	÷12,9	÷10,4	÷16,5	÷30,4
Vare- og tjenestebalance	÷41,7	÷64,2	÷19,2	÷73,8	÷82,7
Renter o. lign. netto	÷ 5,6	÷ 5,4	÷ 4,9	÷ 5,0	÷11,7
Statskassen	<u>45,0</u>	<u>53,6</u>	<u>61,7</u>	<u>68,8</u>	<u>76,0</u>
Løbende bevægelser ialt	÷ 2,3	÷16,0	37,6	÷10,0	÷18,4
Fejl og udeladelser	<u>÷ 1,7</u>	<u>÷ 3,1</u>	<u>÷ 9,3</u>	<u>÷ 7,1</u>	<u>÷ 7,3</u>
Ialt	<u>÷ 4,0</u>	<u>÷19,1</u>	<u>28,3</u>	<u>÷17,1</u>	<u>÷25,7</u>

Kapitalbevægelser

Nettoforøgelse af passiver:

Landskassen	1,3	2,8	3,7	5,6	19,2
Kommuner, S.E.V. m.fl. ...	5,3	6,6	1,8	1,6	÷ 5,2
Pengeinstitutter	÷ 0,3	11,7	÷18,6	÷ 4,6	11,3
Seddelomløbet	÷ 4,6	÷ 3,2	÷ 0,6	÷ 1,3	÷ 3,3
Eksportselskaberne	0,1	÷ 7,2	1,8	6,8	÷ 7,7
Andre private	<u>2,2</u>	<u>8,4</u>	<u>÷16,4</u>	<u>9,0</u>	<u>11,4</u>
Kapitalbevægelser ialt ...	<u>4,0</u>	<u>19,1</u>	<u>÷28,3</u>	<u>17,1</u>	<u>25,7</u>

x) Foreløbige tal.

xx) Incl. søtransport, rejser udenlands samt forsikringer o.l.

<u>Samlede bruttoinvesteringer 1964-69</u>						
<u>Mill. kr.</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969^{x)}</u>
Nyinvesteringer:						
Boligbyggeri	17,1	21,5	26,0	21,5	22,0	21,0
Skibe	21,3	15,6	13,3	÷3,4	27,2	65,2
Andre erhvervsinveste- ringer	16,4	30,2	24,3	21,8	18,5	18,7
Offentlige investeringer	<u>42,2</u>	<u>44,1</u>	<u>48,0</u>	<u>54,5</u>	<u>57,6</u>	<u>55,3</u>
Nyinvesteringer ialt ...	97,0	111,4 ^{xx)}	111,6	94,4	125,3	160,2
Vedligeholdelse	<u>25,1</u>	<u>27,0</u>	<u>28,4</u>	<u>29,1</u>	<u>31,7</u>	<u>33,0</u>
Faste investeringer ialt ..	122,1	138,4	140,0	123,5	157,0	193,2
Lagerinvesteringer	<u>11,0</u>	<u>÷14,6</u>	<u>18,0</u>	<u>÷13,0</u>	<u>7,7</u>	<u>÷6,3</u>
Samlede bruttoinvesteringer	<u>133,1</u>	<u>123,8</u>	<u>158,0</u>	<u>110,5</u>	<u>164,7</u>	<u>186,9</u>

På basis af de foranstående tabeller kan følgende oversigter over bruttonationalproduktet og dets anvendelse opstilles:

<u>Bruttonationalproduktets anvendelse 1964-68</u>					
<u>Mill. kr.</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>
Bruttofaktorindkomst	332,8	373,8	411,8	428,5	453,7
+ indirekte afgifter	29,8	34,6	41,8	45,0	51,0
÷ pristilskud	<u>7,8</u>	<u>8,1</u>	<u>8,8</u>	<u>12,8</u>	<u>15,8</u>
Bruttonationalprodukt	354,8	400,3	444,8	460,7	488,9
Import ÷ eksport af varer og tjenester ^{xxx)}	<u>62,5</u>	<u>48,8</u>	<u>73,5</u>	<u>34,7</u>	<u>87,3</u>
Varer og tjenester ialt til rådighed	<u>417,3</u>	<u>449,1</u>	<u>518,3</u>	<u>495,4</u>	<u>576,2</u>
der er anvendt således:					
Til faste nyinvesteringer	97,0	109,9	111,6	94,4	125,3
" vedligeholdelse	25,1	27,0	28,4	29,1	31,7
" lagerinvesteringer..	11,0	÷14,6	18,0	÷13,0	7,7
" offentligt konsum ..	32,6	38,6	46,2	50,4	57,5
" privat konsum	<u>251,6</u>	<u>288,2</u>	<u>314,1</u>	<u>334,5</u>	<u>354,0</u>
Ialt	<u>417,3</u>	<u>449,1</u>	<u>518,3</u>	<u>495,4</u>	<u>576,2</u>

x) Foreløbige tal.
 xx) Heri medregnet 1,5 mill. kr. til offentlig arealerhvervelse.
 xxx) Incl. fejl og udeladelser, men excl. indtægter fra sømænd på fremmede skibe.

Opsparingen på Færøerne beror på, om man betragter beløb modtaget fra den danske stat som "indkomst". Gør man det, kan følgende oversigt opstilles:

<u>Mill. kr.</u>	<u>Opsparingen 1963-68</u>						
	<u>1962</u>	<u>1963</u>	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>
Bruttonationalprodukt	259,9	311,4	354,8	400,3	444,8	460,7	488,9
Renter m.v. ^{x)} vedr. udlandet netto	<u>3,0</u>	<u>0,2</u>	<u>÷ 0,7</u>	<u>÷ 0,2</u>	<u>0,8</u>	<u>1,3</u>	<u>1,4</u>
Bruttonationalindkomst	262,9	311,6	354,1	400,1	445,6	462,0	490,3
Modtaget fra staten ..	<u>26,2</u>	<u>33,8</u>	<u>38,3</u>	<u>45,0</u>	<u>53,6</u>	<u>61,7</u>	<u>68,8</u>
Ialt	289,1	345,4	392,4	445,1	499,2	523,7	559,1
÷ Offentligt og privat konsum	<u>209,4</u>	<u>254,8</u>	<u>284,2</u>	<u>326,8</u>	<u>360,3</u>	<u>384,9</u>	<u>411,5</u>
Bruttoopsparing	<u>79,7</u>	<u>90,6</u>	<u>108,2</u>	<u>118,3</u>	<u>138,9</u>	<u>138,8</u>	<u>147,6</u>

x) Incl. indtægter fra sømænd på fremmede skibe.

SOCIALE FORHOLD

Afgørelse om sociale ydelser træffes af rigsombudets sociale afdeling, og de udbetales gennem Færøernes oppebørselskontor ved hjælp af hulkort. Som undtagelser gælder dels, at landfogeden på Færøerne træffer afgørelse om og udbetaler underholdsbidrag forskudsvis, dels at Tórshavn, Klaksvík og Froðba kommuner selv træffer afgørelse om og udbetaler enkehjælp og almindelig underholdshjælp.

I følgende tabel er givet en oversigt over antallet af modtagere af sociale ydelser pr. 1. januar 1971 sammenholdt med tallene fra tidligere år.

	<u>Antal modtagere af sociale ydelser</u>				
	<u>1/1-60</u>	<u>1/1-65</u>	<u>1/1-69</u>	<u>1/1-70</u>	<u>1/1-71</u>
Indtægtsbestemt folkepension	2.456	2.650 ¹⁾	2.784	2.898	3.134
Folkepensionens mindstebeløb	116	200 ¹⁾	221	223	91
Invalidepension	738	800 ¹⁾²⁾	801	853	916
Heraf: Laveste	-	-	48	67	78
Mellemste	-	-	632	626	618
Højeste	-	-	121	160	220
Invaliditetsydelse	-	-	32	36	36
Enkepension	-	86	103	103	113
Enkebørnsbidrag	200 ¹⁾	250 ¹⁾	386	412	402
Forskudsvis udbetalt børnebidrag	261	301	306	289	341
Særforsorg	193	277	397	439	458
Børneforsorg	26	50	66	56	57
Udvidet hjælp	-	-	16	18	30
Enkehjælp	-	21	79	76	127
Alm. underholdshjælp	150 ¹⁾	83	95	110	102
Ialt	<u>4.140</u>	<u>4.778</u>	<u>5.286</u>	<u>5.513</u>	<u>5.807</u>

1) Skønnede tal.

2) Heri incl. modtagere af invaliditetsydelse.

I følgende tabel er givet en oversigt over antallet af særforsorgspatienter, hvorved bemærkes, at tabellen kun omfatter personer, som er inddraget under særforsorg, det vil sige har ophold på eller er under tilsyn af en særforsorgsinstitution eller modtager undervisning, oplæring eller lignende på eller gennem en sådan.

Antal særforsørgspatienter

	<u>1/1 1960</u>	<u>1/1 1965</u>	<u>1/1 1970</u>	<u>1/1 1971</u>	
Sindssyge	89	75	88	79	
Åndssvage	70	139	160	163	
Blinde	}	6	11	14	
Døve		17	16	19	
Vanføre		34	10	9	10
Talelidende		35	152	171	
Epileptikere	}	5	3	2	
<u>Ialt</u>		<u>193</u>	<u>287</u>	<u>439</u>	<u>458</u>

I foranstående tal er inkluderet eleverne på Statens specialskole i Tórshavn, der påbegyndte sin virksomhed 15. oktober 1962.

I følgende tabel er redegjort for udviklingen i antallet af lærere og elever ved skolen, idet bemærkes, at ordblinde omfattes af kategorien talelidende.

Statens specialskole

<u>Pr. 1/1</u>	<u>Taleli-</u> <u>dende m.v.</u>	<u>Døve</u>	<u>Blinde</u>	<u>Ialt</u>	<u>In-</u> <u>terne</u>	<u>Ex-</u> <u>terne</u>	<u>Ambu-</u> <u>lante</u>	<u>Ialt</u>	<u>Antal</u> <u>lærere</u>
1963	6	7	0	13	8	3	2	13	2
1965	31	15	1	47	19	20	8	47	4
1969	112	16	6	134	44	23	67	134	8
1970	147	14	7	168	53	30	85	168	9
1971	179	16	6	201	55	38	108	201	11

I følgende tabel er givet en oversigt over antallet af personer (børn, patienter, pensionister), som er optaget (indskrevet) på de sociale institutioner pr. 1. januar 1971, tilligemed antallet af ansatte på de pågældende institutioner, for så vidt som det har kunnet udskilles.

Sociale institutioner pr. 1. januar 1971

	<u>Normeret antal personer</u>	<u>Indskrevne personer</u>	<u>Ansatte</u>
Stella Maris vuggestue, Tórshavn	46	55	13
Vuggestuen "Við Strond", Tórshavn	22	29	7
Sct. Joseph's børnehavn, Tórshavn	96	96	13
Dronning Ingrid's menigheds- børnehavn, Tórshavn	60	63	7
KFUM & K's børnehavn, Klaksvík	49	52	8
Færøernes børnehjem, Tórshavn	36	44	23
Statens specialskole	-	201	20
Tórshavnar privata Vistarheim	10	7	3
Plejeafd. på Landssjúkrahúsið, Tórshavn	22	26	-
Plejepatienter på Klaksvík sygehus	19	13	-
Plejepatienter på Suðuroyar sygehus	-	2	-
Tórshavn alderdomshjem	17	17	6

De sociale udgifter på Færøerne har udviklet sig således:

<u>1.000 kr.</u>	<u>Sociale udgifter i hovedposter</u>				
	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
Forsorg og bidrag	613	1.709	2.765	3.002	3.812
Børneforsorg	151	802	1.366	1.711	1.858
Syge- og befordrings- kasser	1.814	3.754	4.697	5.225	5.750
Folke- og enkepension incl. folkepensionsbidrag	6.806	13.078	15.496	18.693	21.456
Invalidepension	2.440	5.179	7.169	8.799	10.328
Revalidering	233	185	325	389	493
Ulykkesforsikring	317	1.214	1.577	1.532	1.696
Andre udgifter	237	324	1.039	1.112	1.295
	<u>Ialt 12.611</u>	<u>26.245</u>	<u>34.434</u>	<u>40.463</u>	<u>46.688</u>

I følgende tabel er de sociale udgifter for 1969/70 på ca. 46,7 mill. kr. fordelt, dels på udgiftsarter, dels mellem de offentlige kasser, der deltager i udgifterne, og borgerne (f.eks. i form af medlemskontingenter).

Sociale udgifter i finansåret 1969/70

<u>1.000 kr.</u>	<u>Lands-</u> <u>kassen</u>	<u>Stats-</u> <u>kassen</u>	<u>Kommunerne</u>	<u>Andre</u>	<u>Ialt</u>
Folkepension m.v.	10.263 ²⁾	9.300	1.163	-	20.726
Invalidepension m.v.	4.303	5.164	861	-	10.328
Revalidering	234	222	37	-	493
Enkepension	304	365	61	-	730
Underholds- og enkehjælp	700	279	140	-	1.119
Udvidet hjælp	97	118	20	-	235
Særforsorg	-	476	-	-	476
Børnebidrag	440	498	88	-	1.026
Børneforsorg	531	917	410	-	1.858
Specialskolen	-	1.191	-	-	1.191
Sygekasser ¹⁾	-	1.306	-	3.820	5.126
Befordringskasser ¹⁾	-	251	-	374	625
Visse administrationsudg.	-	167	-	-	167
Landsstyrets midler	102	-	-	-	102
Diverse tilskud	149	-	-	-	149
Ulykkesforsikring ¹⁾	-	-	-	1.696	1.696
Sygeløn (lønudligningsfond)	-	-	-	143	143
Boliglånefonden	500	-	-	-	500
	<u>Ialt 17.623</u>	<u>20.254</u>	<u>2.780</u>	<u>6.033</u>	<u>46.690</u>

i) Vedr. kalenderåret 1969. 2) Heri ikke fradraget folkepensionsbidrag.

Færøernes ulykkesforsikringsråd

Rådet har i 1970 afholdt 24 møder, på hvilke der ialt har været behandlet 1452 sager, heraf 970 sager vedrørende invalideforsikringen, 464 sager vedrørende ulykkesforsikringen og 18 sager om andre, navnlig generelle, spørgsmål.

A. Ulykkesforsikringen

I årets løb er indkommet 167 anmeldelser om ulykkestilfælde.

Af de i 1970 truffne afgørelser kan fremhæves følgende, idet de tilsvarende tal anføres for 1969:

	<u>1969</u>	<u>1970</u>
a) Afvist, som ikke henhørende under ulykkesforsikringsanordningen ...	23	17
b) ingen helbredsforringelse	39	52
c) invaliditetsgrad under 5 %	52	48
d) invaliditetserstatning	22	25
e) erstatning til efterladte	4	3
	<u>Ialt 140</u>	<u>145</u>

<u>B. Invalideforsikringen</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
a) sager om invalidepension sluttet med tilkendelse af invalidepension (højeste 89, mellemste 63, laveste 19)	147	171
sluttet med afslag på forhøjelse af invalidepension	8	10
sluttet med afslag på invalidepension	23	42
<u>Ialt</u>	<u>178</u>	<u>223</u>
b) sager vedrørende berettigelsen af fortsat invalidepension ("kontROLSager"):		
afgjort med fortsat invalidepension (højeste 22, mellemste 26 og laveste 7)	65	55
Afgjort med inddragelse af invalidepension	4	14
<u>Ialt</u>	<u>69</u>	<u>69</u>
c) sager om hjælp i henhold til invalidepensionsloven § 31:		
Bevillinger til medicin	13	30
" " ortopædisk fodtøj ..	46	47
" " høreapparater	72	58
" " bandager m.v.	39	35
" " kørestole m.v.	10	7
" " rejser	15	3
" " uddannelse hos ALV .	12	18
" " anden uddannelse ...	16	19
" " andre bevillinger ..	10	12
Afslåede bevillinger	40	40
<u>Ialt</u>	<u>273</u>	<u>269</u>
d) andre sager:		
Vedrørende bistandstillæg	8	24
" plejetillæg	8	11
folkepension i henhold til folkepensionslovens § 2, stk. 3	31	47
vedrørende toldfritagelser	7	10
inddragelse af medicin	4	1
invaliditetsydelse (invalidepensionslovens § 16)	8	7
<u>Ialt</u>	<u>66</u>	<u>100</u>

Revalideringsinstitutionen ALV har i året 1970 haft 29 elever til oplæring på invalideskolen mod 23 i 1969. I 1970 har 8 elever bestået statskontrolleret fagprøve i visse handelsskolefag. Institutionen har - som i tidligere år - fortsat sin virksomhed med indkøb af materialer og salg af forarbejdede varer produceret på invalideskolen og som "hjemmeindustri" af invalideskolens tidligere elever og andre invalider.

SUNDHEDSVÆSEN

Sygehusene.

På Færøerne findes 3 sygehuse: To mindre, blandede sygehuse henholdsvis i Klaksvík og på Suðuroy samt et centralsygehus i Tórshavn, Landssjúkrahúsið, der rummer en kirurgisk og en medicinsk afdeling samt en røntgenafdeling og - efter tuberkulosehospitalets nedlæggelse i 1962 - tillige en tuberkuloseafdeling. I tilknytning til landssygehuset er et statshospital for både psykiatriske og åndssvage patienter under opførelse. Det begyndte at modtage psykiatriske patienter den 1. november 1969.

Sygehusenes kapacitet og belægning

<u>Antal sengepladser</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
Landssjúkrahúsið	169 ^{x)}	158	158	158	158
Klaksvík sygehus	46	46	46	46	46
Suðuroy sygehus	36	36	36	36	36
Statshospitalet	-	-	-	-	20
Ialt	251	240	240	240	260
<u>Antal indlæggelser</u>					
Landssjúkrahúsið	2.605 ^{x)}	3.184	3.696	3.849	3.990
Klaksvík sygehus	823	931	916	1.158	1.310
Suðuroy sygehus	684	829	973	877	848
Statshospitalet	-	-	-	-	73
Ialt	4.112	4.944	5.585	5.884	6.221
<u>Antal sygedage</u>					
Landssjúkrahúsið	56.572 ^{x)}	54.822	57.480	56.630	58.406
Klaksvík sygehus	15.516	19.287	19.519	19.593	19.905
Suðuroy sygehus	11.671	12.645	13.542	12.318	13.057
Statshospitalet	-	-	-	-	2.346
Ialt	83.759	86.754	90.541	88.541	93.714
<u>Gnsn. antal sygedage pr. patient</u>					
Landssjúkrahúsið	20,4 ^{x)}	16,4	15,0	14,1	14,1
Klaksvík sygehus	17,9	19,7	20,1	16,2	14,6
Suðuroy sygehus	16,3	14,7	13,5	13,5	14,8
Statshospitalet	-	-	-	-	32,0
Alle sygehuse	19,2	16,7	15,6	14,5	14,5
<u>Gnsn. belægningsprocent</u>					
Landssjúkrahúsið	91,7 ^{x)}	95,6	99,4	98,2	101,3
Klaksvík sygehus	92,4	114,8	115,9	116,7	118,5
Suðuroy sygehus	88,9	96,2	102,8	93,7	99,4
Statshospitalet	-	-	-	-	76,6
Alle sygehuse	91,4	99,0	103,1	101,1	104,1

x) incl. tuberkulosehospitalet

Trods den stærke udbygning af Landssjúkrahúsið, der har fundet sted, medførte tuberkulosehospitalets nedlæggelse i 1962 en nedgang i det samlede sengeantal, som først ved færdiggørelsen af statshospitalets første patientafdeling i 1969 er indvundet. Dette skyldes, at

sengetallet på Landssjúkrahúsið først forøges, når ombygningen af det gamle sygehus i 1971 bliver færdig. Uanset dette er antallet af indlæggelser i løbet af 1960^{erne} steget med ca. 50 %, hvilket kun har været muligt ved en nedsættelse af den gennemsnitlige liggetid pr. patient med ca. 25 % og en forøgelse af sygehusenes belægningsprocent, der nu er over 100.

Forøgelsen af indlæggelserne og moderniseringen af sygehusene har medført en mere intensiv behandling af de indlagte patienter.

Sygehusenes virksomhed for indlagte patienter

<u>Antal</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
<u>Operationer:</u>					
Landssjúkrahúsið	875	936	1.487	1.533	1.335
Klaksvík sygehus	145	153	136	133	110
Suðuroy sygehus	<u>574</u>	<u>433</u>	<u>648</u>	<u>631</u>	<u>678</u>
Ialt	<u>1.594</u>	<u>1.522</u>	<u>2.271</u>	<u>2.297</u>	<u>2.123</u>
<u>Fødsler:</u>					
Landssjúkrahúsið	257	408	496	486	554
Klaksvík sygehus	58	144	150	128	108
Suðuroy sygehus	<u>50</u>	<u>122</u>	<u>125</u>	<u>111</u>	<u>100</u>
Ialt	<u>365</u>	<u>674</u>	<u>771</u>	<u>725</u>	<u>762</u>
<u>Røntgenundersøgelser og -behandlinger:</u>					
Landssjúkrahúsið	3.223	3.642	4.202	4.242	4.520
Klaksvík sygehus	475	604	644	836	1.099
Suðuroy sygehus	<u>562</u>	<u>1.672</u>	<u>1.846</u>	<u>1.795</u>	<u>1.829</u>
Ialt	<u>4.260</u>	<u>5.918</u>	<u>6.692</u>	<u>6.873</u>	<u>7.448</u>
<u>Fysiurgiske behandl. er</u>					
Landssjúkrahúsið	7.516	11.644	14.892	16.665	14.521
Klaksvík sygehus	1.178	1.055	692	1.326	1.949
Suðuroy sygehus	<u>3.921</u>	<u>2.705</u>	<u>2.475</u>	<u>4.929</u>	<u>2.726</u>
Ialt	<u>12.615</u>	<u>15.404</u>	<u>18.059</u>	<u>22.920</u>	<u>19.196</u>
<u>Laboratorieunders. er</u>					
Landssjúkrahúsið	33.612	70.845	73.288	74.843	80.514
Klaksvík sygehus	10.139	6.245	7.352	8.842	10.291
Suðuroy sygehus	<u>272</u>	<u>253</u>	<u>289</u>	<u>283</u>	<u>280</u>
Ialt	<u>44.023</u>	<u>77.343</u>	<u>80.929</u>	<u>83.968</u>	<u>91.085</u>

I løbet af 1960^{erne} er antallet af operationer steget med godt 30 % og antallet af fødsler på sygehus med ca. 100 %. Også antallet af røntgenundersøgelser og -behandlinger, fysiurgiske behandlinger og laboratorieundersøgelser er steget væsentlig stærkere end antallet af indlagte patienter.

Herudover driver sygehusene en betydelig ambulans virksomhed for patienter, der ikke er indlagt på sygehusene.

Sygehusenes ambulante virksomhed

<u>Antal</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
<u>Skadestuebehandl. er</u>					
Landssjúkrahúsið	205	461	745	710	921
Klaksvík sygehus	128	.	751	565	706
Suðuroy sygehus
Ialt	333	461	1.496	1.275	1.627
<u>Røntgenunders. er og</u>					
<u>-behandlinger</u>					
Landssjúkrahúsið	3.925	3.732	4.217	4.463	5.132
Klaksvík sygehus	736	924	1.110	1.128	1.114
Suðuroy sygehus	768	3.245	4.196	3.184	3.248
Ialt	5.429	7.901	9.523	8.775	9.494
<u>Fysiurgiske behandl. er</u>					
Landssjúkrahúsið	4.676	2.268	2.385	2.567	1.511
Klaksvík sygehus	5.810	6.125	5.612	4.844	5.381
Suðuroy sygehus	2.348	3.560	4.637	3.822	4.383
Ialt	12.834	11.953	12.634	11.233	11.275
<u>Laboratorieunders. er</u>					
Landssjúkrahúsið	1.772	2.412	4.555	4.184	5.370
Klaksvík sygehus	1.139	1.225	2.235	1.962	2.460
Suðuroy sygehus	272	231	250	183	356
Ialt	3.183	3.868	7.040	6.329	8.186

Det lave antal ambulante, fysiurgiske behandlinger i 1969/70 skyldes, at ombygningen af fysiurgisk afdeling påbegyndtes i 1969 og først er færdig i 1971. De øvrige ambulante undersøgelser og behandlinger er alle forøget meget betydeligt. Således er skadestuebehandlingerne 5-doblet i løbet af 1960^{erne}, medens den ambulante røntgen- og laboratorievirksomhed er steget henholdsvis 75 % og 160 %. På Landssjúkrahúsið er antallet af laboratorieundersøgelser 3-doblet.

I takt med udbygningen af sygehusene og intensiveringen af sygehusenes virksomhed er der sket en betydelig udvidelse af sygehusenes personale.

Sygehusenes normerede personale

<u>Antal personer</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
<u>Læger</u>					
Landssjh.+ statshosp.	10	14	15	16	20
Klaksvík sygehus	1	2	2	2	2
Suðuroy sygehus	1	2	2	2	2
Ialt	12	18	19	20	24
<u>Sygeplejepersonale</u>					
Landssjh.+ statshosp.	60	103	111	112	126
Klaksvík sygehus	19	22	23	23	23
Suðuroy sygehus	11	14	14	15	15
Ialt	90	139	148	150	164

(fortsættes)

Sygehusenes normerede personale (fortsat)

<u>Antal personer</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
<u>Lægesekr., lab. personale, fysio- og ergoterapeuter m. v.</u>					
Landssjh.+ statshosp.	11	19	20	24	30
Klaksvík sygehus	1	4	4	4	6
Suðuroy sygehus	3	3	3	3	3
Ialt	15	26	27	31	39
<u>Køkken-, vaskeri- og rengøringspersonale</u>					
Landssjh.+ statshosp.	46	50	53	56	73
Klaksvík sygehus	14	19	24	25	25
Suðuroy sygehus	19	20	21	21	21
Ialt	79	89	98	102	119
<u>Kontorpersonale</u>					
Landssjh.+statshosp.	6	8	8	10	14
Klaksvík sygehus	1	2	2	2	2
Suðuroy sygehus	1	1	2	2	2
Ialt	8	11	12	14	18
<u>Andet personale</u>					
Landssjh.+statshosp.	13	17	18	20	22
Klaksvík sygehus	5	5	5	5	5
Suðuroy sygehus	2	2	2	2	2
Ialt	20	24	25	27	29
<u>Personale ialt</u>					
Landssjh.+statshosp.	146	211	225	238	285
Klaksvík sygehus	41	54	60	61	63
Suðuroy sygehus	37	42	44	45	45
Samlet personale	224	307	329	344	393

Medens lægestaben og kontorpersonalet i løbet af 1960^{erne} er fordoblet, og det medicinske hjælpepersonale - lægesekretærer, laboratoriepersonale, terapeuter m. v. - næsten er 3-doblet, er sygeplejepersonalet kun steget med godt 80 % og andet hjælpepersonale i køkken, vaskeri m. v. kun med 50 %. Det er dog kun sjældent, at alle de normerede stillinger - navnlig lægestillingerne - har været besat.

Den store forøgelse af personalet, den intensiverede behandling og den almindelige lønstigning har bevirket, at sygehusenes driftsudgifter er blevet mere end 3-doblet siden 1960.

Sygehusenes samlede driftsudgifter

<u>1.000 kr.</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
Landssjúkrahúsið	3.375 ^{x)}	6.432	8.484	10.652	11.499
Klaksvík sygehus	766	2.009	2.548	2.809	3.020
Suðuroy sygehus	777	1.525	1.907	1.883	2.136
Statshospitalet	-	-	344	÷ 122	597
Ialt	4.918	9.966	13.283	15.222	17.252

x) incl. tuberkulosehospitalet

Når statshospitalet har haft driftsudgifter, før det pr. 1. november 1969 begyndte at modtage patienter, skyldes det, at staten har afholdt en del af driftsudgifterne ved det for landssjúkrahúsið og statshospitalet fælles økonomiafsnit (køkken, vaskeri, varmecentral m. v.), fra det i 1967 begyndte at blive taget i brug. Når driftsudgifterne er negative i 1968/69, skyldes det, at landssygehusets re- fusion til statshospitalet af sin andel af fællesudgifterne og af for- rentning og afskrivning af sin andel af de fælles bygninger for både 1967/68 og 1968/69 først blev udbetalt i sidstnævnte år.

Sygehusenes driftsudgifter pr. sygedag

<u>kr.</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
Landssjúkrahúsið	59,66 ^{x)}	117,69	147,59	188,11	196,88
Klaksvík sygehus	49,35	104,18	130,56	143,38	151,70
Suðuroy sygehus	66,53	120,63	140,82	152,88	163,56
Statshospitalet	-	-	-	-	254,48
<u>Alle sygehuse</u>	<u>58,72</u>	<u>114,88</u>	<u>146,71</u>	<u>171,92</u>	<u>184,09</u>

Uanset at antallet af sygedage er steget noget, er også udgif- ten pr. sygedag 3-doblet i løbet af 1960^{erne}. Statshospitalets store udgift pr. sygedag skyldes bl. a., at hospitalet først gradvis blev fuldt belagt efter åbningen i november 1969.

De samlede sygehusudgifters fordeling

<u>1.000 kr.</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
Statens andel	1.649	3.965	6.283	5.931	9.114
Landskassens andel	2.490	4.650	5.474	7.824	6.705
Sygekassepatienter o.a.	779	1.351	1.526	1.467	1.433
<u>Ialt</u>	<u>4.918</u>	<u>9.966</u>	<u>13.283</u>	<u>15.222</u>	<u>17.252</u>

Når de anførte statsudgifter ikke ganske stemmer med de i kapit- let om offentlige udgifter anførte tal, skyldes det en tidsmæssig for- skydning i konteringen af udgifterne henholdsvis i sygehusregnskaberne og i statsregnskabet.

x) incl. tuberkulosehospitalet.

UNDERVISNING M. V.

Siden 1960 er der sket en stor udvikling indenfor børneskolen. Det samlede elevtal er steget med 20 %. Antallet af elever, der fik undervisning udover 7. årgang, er steget med 70 %. I løbet af dette tiår har man påbegyndt 8.-9. klasse undervisning og i indeværende skoleår (1970/71) har man fået den første 10.-klasse. Elevantallet i 8.-10. klasserne og realafdelingen er nu 60 % større end i 1960/61. I gymnasieskolen er der nu 3 gange så mange elever. Antallet af lærere er forøget med 50 %.

Baggrunden for denne udvikling er den store udbygning af real-skolerne i de større bygder, og det samarbejde om skolegangen udover 7. årgang, der er påbegyndt de seneste år. Også gymnasiet, der drives af landsstyret, har fået sin kapacitet stærkt forøget ved opførelse af nye, moderne bygninger og etablering af kostafdeling.

I finansåret 1969/70 er der af kommunerne investeret ca. 3 mill. kr. i skolebyggeri, hvortil der af landskassen og statskassen ydes tilskud med 20 % fra hver.

I kalenderåret 1970 er de nye skoler i Kollafjørður og Nólsoy taget i brug. Centralskolen på Sandoy er vidt fremskreden, og på Vágur og i Vágur på Suðuroy er der indrettet faglokaler til 8.-10. klasseundervisning.

Antal skoler, elever og lærere

	<u>60/61</u>	<u>65/66</u>	<u>68/69</u>	<u>69/70</u>	<u>70/71</u>
A. <u>Antal skoler</u>	90	77	74	72	72
heraf med undervisning udover 7. årgang	9	9	12	13	13
B. <u>Antal lærere</u>	244	281	320	336	353
C. <u>Elevantal</u>					
gymnasieafd.	54	108	163	158	175
realafdelinger	858	807	842	878	942
8.-10. klasser	-	164	274	351	447
folkesk. iøvrigt	4.784	4.995	4.988	5.025	5.153
privatskoler	395	325	446	425	434
Elever ialt	<u>6.091</u>	<u>6.399</u>	<u>6.713</u>	<u>6.837</u>	<u>7.151</u>

Antal elever i skoleårene 1968/69 - 1970/71 fordelt
på årgange og klassetrin

	1968/69			1969/70			1970/71		
	Drenge	Piger	Ialt	Drenge	Piger	Ialt	Drenge	Piger	Ialt
Forskolekl.	23	34	57	21	21	42	19	29	48
1. årgang	418	379	797	378	415	793	487	378	865
2. årgang	373	347	720	418	361	779	370	426	796
3. årgang	417	435	852	378	347	725	420	368	788
4. årgang	407	371	778	412	430	842	370	350	720
5. årgang	407	359	766	411	378	789	405	423	828
6. årgang	356	358	714	394	352	746	405	389	794
7. årgang	366	384	750	366	368	734	392	356	748
8. klasse	81	84	165	99	118	217	123	138	261
9. klasse	28	81	109	61	73	134	79	88	167
10. klasse	-	-	-	-	-	-	12	7	19
1. real	151	186	337	156	189	345	159	203	362
2. real	126	140	266	142	144	286	141	165	306
3. real	107	132	239	112	135	247	138	136	274
1. gymn.kl.	41	29	70	39	15	54	41	28	69
2. gymn.kl.	31	15	46	38	28	66	21	22	43
3. gymn.kl.	33	14	47	24	14	38	35	28	63
I a l t	3.365	3.348	6.713	3.449	3.388	6.837	3.617	3.534	7.151

Antallet af elever, der får undervisning udover 7. årgang, stiger fortsat. Medens 72 % af 7. årgangs elever i 1967/68 og 75 % af 7. årgangs elever i 1968/69 har fortsat skolegangen i 8. klasse eller 1. real, har ca. 85 % af 7. årgangs elever i 1969/70 fortsat skolegangen.

Udbygningen af specialundervisningen for handicappede børn er fortsat i 1970. Undervisningen finder sted såvel inden for de almindelige skoler som på Statens specialskole. Pr. 1. januar 1971 blev der givet specialundervisning på 35 almindelige skoler. Egentlige hjælpeklasser fandtes kun på 1 af disse skoler.

I nedenstående tabel er samtlige elever, der pr. 1/1 1971 modtog specialundervisning, fordelt efter deres hovedhandicap samt efter bopæl og skoleart. I tabellen omfatter tallene for Tórshavn tillige elever fra Tórshavns omegn.

Specialundervisning pr. 1/1 1971 fordelt efter hovedhandicap

Handicap	Folkeskolen og privatskoler			Statens specialskole			Samlet		
	Tórsh.	Bygd	Ialt	Tórsh.	Bygd	Ialt	Tórsh.	Bygd	Ialt
Synshæm.	3	11	14	1	2	3	4	13	17
Hørehæm.	1	2	3	1	8	9	2	10	12
Talehæm.	4	5	9	36	39	75	40	44	84
Læseretard.	116	193	309	-	-	-	116	193	309
Bevæg.hæm.	5	3	8	-	-	-	5	3	8
Svagt beg.	45	68	113	-	-	-	45	68	113
Åndssv.	-	3	3	-	-	-	-	3	3
Adfærdsvansk.	7	3	10	-	-	-	7	3	10
1/1 1971 ialt	181	288	469	38	49	87	219	337	556
1/1 1970 ialt	174	226	400	29	51	80	203	277	480
1/1 1969 ialt	136	211	347	27	44	71	163	255	418

I 1970 afholdt Danmarks Lærerhøjskole et kursus i kristendomskundskab for lærere på Færøerne med 20 deltagere. Kurset varede i 2 uger.

Der er i årets løb i folkeskolen normeret 13 nye embeder, således at der nu ialt er normeret 303 lærerembeder, hvoraf 270 er besat. Resten varetages af vikarer, hvoraf kun enkelte har lærereksamen.

Færøernes maskinskole

Færøernes maskinskole har til huse i sømandsskolen i Tórshavn.

Antal elever pr. 1. januar

	1969	1970	1971
Maskinistelever (6 mdr.s kursus)	15	16	16
Færøsk maskineksamen (6 mdr.s kursus)	11	16	10
Maskinmestereksamen			
2. semester (6 mdr.s kursus)	6	7	15
3. " (6 mdr.s kursus)	9	6	12
Ialt	41	45	53

Tekniske skoler.

På Færøerne findes 2 tekniske skoler - i Tórshavn og Klaksvík - der i skoleåret 1969/70 underviste i ialt 13 håndværksfag. Al lærlingeundervisning foregår på dagskole. Teknisk skole i Klaksvík har i 1970 startet forskole med værkstedsundervisning i maskinarbejderfaget, og teknisk skole i Tórshavn har udover forskoleundervisningen i maskinarbejder- og bygningstømrerfaget startet forskoleundervisning i bygningssnedkerfaget.

Antal lærlinge på tekniske skoler i skoleåret 1969/70

	<u>1. år</u>	<u>2. år</u>	<u>3. år</u>	<u>4. år</u>	<u>Ialt</u>
Automekanikere	29	13	8	12	62
Bagere	4	2	2	2	10
Blikkenslagere & rørleggere	4	6	5	11	26
Bygningsmalere	9	5	6	9	29
Bygningssnedkere	18	17	15	19	69
Bygningstømrere	26	18	16	30	90
El-installatører	13	14	15	33	75
Frisører	4	6	7	10	27
Maskinarbejdere	26	38	22	52	138
Murere	-	-	1	3	4
Radiomekanikere	-	3	6	7	16
Skibstømrere	5	4	4	2	15
Syersker	13	2	-	-	15
1969/70 ialt	151	128	107	190	576
1968/69 ialt	141	109	152	162	564
1967/68 ialt	135	168	144	117	564

I 1969/70 var eleverne fordelt med 493 på teknisk skole i Tórshavn og 83 på teknisk skole i Klaksvík. De tilsvarende tal for skoleåret 1968/69 var henholdsvis 485 og 79.

Skolen i Tórshavn havde endvidere i 1969/70 42 elever, der forberedte sig til teknisk forberedelseseksamen (2-årigt aftenkursus), medens teknisk skole i Klaksvík havde 12 elever på maskinistkursus (6 måneders dagkursus).

Færøernes handelsskole

Handelsskolen, der er en centralskole for hele landet, har afdelinger i Tórshavn, Klaksvík, Fuglafjørður og Tvøroyri. Ved de to sidste afdelinger kan eleverne alene tage forberedelseskursus og visse statskontrollerede fagprøver. Al undervisning sker om aftenen.

Antal elever i handelsskolen pr. 1. januar 1971

	<u>1. år</u>	<u>2. år</u>	<u>3. år</u>	<u>Ialt</u>
Kontorlinien	115	76	-	191
Butikslinien	14	17	-	31
Statskontrollerede fagprøver	95	-	-	95
1970/71 ialt	224	93	-	317
1969/70 ialt	223	97	-	320
1968/69 ialt	245	47	-	292

De statskontrollerede fagprøver, der er 1-årige kurser, omfatter regnskabslære med 18 deltagere, bogføring med 56, maskinskrivning med 55, engelsk med 32 og tysk med 21. De fleste elever deltager i flere kurser. Herudover går 94 elever på forberedelseskursus.

Sømandsskoler

På Færøerne findes 2 sømandsskoler - Færøernes sømandsskole i Tórshavn og Klaksvík sømandsskole i Klaksvík.

Antal elever på sømandsskoler pr. 1. januar

	<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>1971</u>
Skibsførerelever (6 mdr.s kursus)	3	10	14
Styrmandselever (24 mdr.s kursus)	41	51	47
Fiskeskipperelever (9 mdr.s kursus)	24	26	34
Radiotelegrafistelever (18 mdr.s kursus)	12	14	11
<u>Ialt</u>	<u>80</u>	<u>101</u>	<u>106</u>

Skibsfører- og styrmandseleverne samt 25 fiskeskipperelever undervises i Tórshavn. De øvrige 7 fiskeskipperelever og radiotelegrafisterne bliver undervist i Klaksvík. Herudover er der ved skolen i Tórshavn i 1970 undervist 55 radiotelefonistelever (24 timers kursus)

og afholdt instrumentkursus for 8 deltagere (30 timers kursus).

Færøernes sygeplejerskeskole.

Færøernes sygeplejerskeskole har til huse på højskolen.

Antal elever på sygeplejerskeskolen pr. 1. januar

	<u>1. år</u>	<u>2. år</u>	<u>3. år</u>	<u>Ialt</u>
1971	15	17	22	54
1970	18	22	14	54
1969	21	14	16	51

I 3. skoleår er eleverne godt $\frac{1}{2}$ år på uddannelse i Danmark.

Færøernes folkehøjskole havde på sommerholdet 1970 19 piger, og på vinterholdet 1970/71 har skolen 9 piger og 20 drenge. Skolen har endvidere forskole for sygeplejeelever, der i 1970 havde 19 elever.

Aftenskolerne har i vinteren 1969/70 haft ialt 2.526 elever med ialt 15.582 timer mod 2.263 elever og 14.350 timer året før. Af eleverne i 1969/70 var 2.290 kvinder og 236 mænd.

Færøernes seminarium

Antal elever pr. 1. januar

	<u>Præp.kl.</u>	<u>1. år</u>	<u>2. år</u>	<u>3. år</u>	<u>4. år</u>	<u>Ialt</u>
1971	22	24	-	25	23	94
1970	26	-	27	23	-	76
1969	-	26	24	-	27	77

Færøernes akademi

I skoleåret 1970/71 har akademiet fortsat den videregående dagundervisning i færøsk. I undervisningen deltager 2 lærere og 2 studenter. Endvidere har 4 udenlandske studenter fulgt kurset en kortere tid. Herudover afholdes dagundervisning i latin med 13 elever og i græsk med 18 elever. Som led i akademiets aftenundervisning afholdes kurser i bibelkundskab for lærere med 10 deltagere, i geologi for ingeniører med 10 deltagere og om fiskeriforhold med 21 deltagere. Endvidere har akademiet kurser i færøsk med 51 deltagere og i slægts-historie med 35 deltagere. Herudover har der i 1970 været afholdt 4

foredragsrækker hver med 4 forelæsninger og 1 foredragsrække med 2 forelæsninger. Disse foredrag har været fulgt af ca. 1200 tilhørere.

Antal elever udskrevet af børne- og fagskoler

	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>A. Børneskolen:</u>					
Studentereksamen	31	30	41	47	38
Præliminær-/Realeks.	106	217	255	239	247
Mellemskoleeksamen	69	-	-	-	-
Udskrevet efter 7. kl.	388	341	195	188	111
" " 8. kl.	-	82	19	14	42
" " 9. kl.	-	19	79	90	108
Ialt	594	689	589	578	546
<u>B. Faglige skoler:</u>					
<u>Tekniske skoler</u>					
Svendeprøver	48	111	136	146	188
Tekn. forb. eks.	-	12	4	24	16
Tekn. driftsass.	-	-	12	-	6
<u>Handelsskoler</u>					
Handelsmedhj. gl. ord.	34	67	106	-	-
" ny ord.	-	-	19	41	77
Statskontr. fagpr.	-	-	45	75	90
<u>Sømandsskoler</u>					
Skibsførere	-	25	11	13	12
Styrmænd	16	21	10	17	20
Fiskeskippere	48	35	24	20	26
Telegrafister	-	7	-	9	1
<u>Maskinskoler</u>					
Maskinister	33	9	18	19	33
Fær. maskineks.	-	-	25	10	31
Maskinmestereks.	-	-	13	8	13
<u>Færøernes sygeplejerskesk.</u>					
Sygeplejersker	-	20	14	16	14
<u>Færøernes seminarium</u>					
Lærereksamen	21	-	-	27	-
Ialt	200	307	437	425	527

Undervisningsvæsenets driftsudgifter 1969/70

<u>1.000 kr.</u>	<u>Stats-</u> <u>kassen</u>	<u>Lands-</u> <u>kassen</u>	<u>Kommu-</u> <u>nerne</u>	<u>Private</u>	<u>Ialt</u>
Folkeskolen					
Lærerlønninger m. v.	7.634	6.061	-	-	13.695
Pensioner	879	202	-	294	1.375
Skolernes drift (lys, varme, vedligeh., materiel m.v., skolelæge og tandlæge)	104	33	3.600	-	3.737
Skolekørsel	165	165	325	-	655
Andre udgifter (lærerkursus m. v.)	63	137	-	-	200
Ialt	8.845	6.598	3.925	294	19.662
Private skoler	638	-	12	371	1.021
Gymnasiet	-	1.784	-	-	1.784
Handelsskoler	79	-	39	221	339
Tekniske skoler	675	-	139	50	864
Færøernes seminarium	1.067	-	-	-	1.067
Sømandsskoler	-	666	25	19	710
Færøernes maskinskole	356	-	-	-	356
Færøernes folkehøjskole	-	204	-	128	332
Færøernes akademi	-	205	-	-	205
Aftenskoler	220	136	153	-	509
1969/70 ialt	11.880	9.593	4.293	1.083	26.849
1968/69 ialt	11.058	8.861	4.002	1.364	25.285
1967/68 ialt	9.118	7.838	3.837	979	21.772

Den private andel, bortset fra folkeskolen, er tilvejebragt ved skolepenge fra eleverne samt fra kredse med tilknytning til skolerne (mestre, banker, menigheder m. v.).

Ungdommens uddannelsesfonds udgifter på Færøerne

<u>1.000 kr.</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
<u>A. Stipendier:</u>					
8.-9. klasse og ^{x)} realafdeling	241	353	360	484	584
gymnasiet	106	112	113	167	301
seminariet	136	175	162	200	191
sømandsskoler	104	81	80	138	225
maskinskolen	15	17	43	113	79
<u>Ialt</u>	<u>602</u>	<u>738</u>	<u>758</u>	<u>1.102</u>	<u>1.380</u>
<u>B. Studielån:</u>					
seminariet	144	138	126	200	197
sømandsskoler	92	72	91	137	228
maskinskolen	9	16	31	113	79
<u>Ialt</u>	<u>245</u>	<u>226</u>	<u>248</u>	<u>450</u>	<u>504</u>

Endvidere får færinger på de højere læreanstalter i Danmark stipendier og lån fra Ungdommens uddannelsesfond efter sædvanlige regler.

Statens tilskud til højskoleelever m. m.

<u>1.000 kr.</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
Høj- og landbrugs- skoler	104	74	115	141	227
Husholdningsskoler	40	57	102	123	101
<u>Ialt</u>	<u>144</u>	<u>131</u>	<u>217</u>	<u>264</u>	<u>328</u>

Landskassens elevtilskud

<u>1.000 kr.</u>	<u>1965/66</u>	<u>1966/67</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
Gymnasiet ^{xx)}	81	92	140	110	169
Seminariet	30	20	20	20	20
Folkehøjskolen	69	63	66	70	69
Erhvervsskoler	100	100	100	100	130
Universiteter etc.	60	60	60	80	100
Anden uddannelse	77	85	128	125	89
<u>Ialt</u>	<u>417</u>	<u>420</u>	<u>504</u>	<u>506</u>	<u>577</u>

x) excl. kommunernes tilskud på mindst 1/3 af de anførte tal.

xx) omfatter kostafdelingens underskud samt de direkte elevtilskud.

KULTURELLE FORHOLD

Til belysning af omfanget af den kulturelle virksomhed, der finder sted på Færøerne, har man indhentet oplysninger om de færøske aviser, om antallet af bogudgivelser på Færøerne og bibliotekernes virksomhed, om teater- og biografvirksomheden og om afholdte koncerter og kunststillinger i 1970. Disse oplysninger skulle give et vist udtryk for kulturaktiviteten på Færøerne, selv om de ikke er udtømmende.

Færøske aviser

På Færøerne findes 6 aviser. Ingen af dem udkommer daglig, men "Dimmalætting" kommer 3 gange ugentlig, "Dagblaðið", "14. September" og "Sosialurin" 2 gange ugentlig og "Norðlýsið" og "Tingakrossur" 1 gang ugentlig.

	<u>Avisernes oplagstal 1960-70</u>				
	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
"Dagblaðið"	2.400	2.500	2.500	2.600	2.650
"Dimmalætting"	6.000	7.750	8.400	8.800	8.900
"14. September"	2.200	2.300	2.700	3.650	3.650
"Norðlýsið"	700	950	1.000	1.100	1.200
"Sosialurin"	1.500	2.060	2.300	2.450	2.500
"Tingakrossur"	650	750	950	1.000	1.030
<u>Ialt</u>	<u>13.450</u>	<u>16.310</u>	<u>17.850</u>	<u>19.600</u>	<u>19.930</u>

5 af aviserne er - uden at være bundet af partilinien - talerør for hver sit politiske parti: "Dagblaðið" for folkeflokkun, "Dimmalætting" for sambandspartiet, "14. September" for tjóðveldispartiet, "Sosialurin" for socialdemokratiet og "Tingakrossur" for gl. selvstyrepártiet. "Norðlýsið", der udgives i Klaksvík, er ikke tilknyttet noget bestemt parti.

Bogudgivelser på Færøerne

Ifølge oplysninger indhentet fra Føroya Landsbókasavn er der i 1970 udgivet ialt 66 bøger på Færøerne, hvilket er en fordobling i forhold til 1969. Af de 66 bøger er 58 originale værker og 8 oversættelser. I omstående tabel er angivet, hvorledes disse udgivelser fordeler sig efter bøgernes art, og til sammenligning er de tilsvarende tal for 1968 og 1969 angivet.

Bogudgivelser på Færøerne 1970

<u>Antal</u>	<u>Skønlitteratur</u>		<u>Faglit- teratur</u>	<u>Skole- bøger</u>	<u>Børne- bøger</u>	<u>Ialt</u>
	<u>Prosa</u>	<u>Poesi</u>				
<u>Originale værker:</u>						
trykt på Færøerne	3	8	12	3	1	27
" i Danmark	-	2	2	-	1	5
" i Holland	3	4	17	1	1	26
<u>Oversættelser</u>	-	-	2	4	2	8
Ialt 1970	6	14	33	8	5	66
Ialt 1969	3	5	15	8	1	32
Ialt 1968	6	6	12	8	6	38

I tabellen er ikke medtaget periodiske skrifter, pjecer eller andre mindre skrifter, men alene egentlige bøger udgivet på Færøerne og på færøsk sprog. Der er således ikke medtaget 3 dansksprogede og 1 engelsksproget bog udgivet på Færøerne og heller ikke 9 bøger udgivet udenfor Færøerne om færøske forhold, nemlig 6 i Danmark, 1 i England, 1 i Polen og 1 i U. S. A.

Færøernes biblioteksvæsen

Det færøske landsbibliotek - Føroya landsbókasavn - fungerer som nationalbibliotek og som centralbibliotek for de ialt 13 folkebiblioteker, der findes på Færøerne, ligesom det fører tilsyn med disse biblioteker. Landsbiblioteket, der har en bogbestand på ca. 60.000 bind, omfatter en videnskabelig afdeling på ca. 12.000 bind - fortrinsvis filologi og naturhistorie - der først og fremmest står til rådighed for det færøske akademi, samt en pædagogisk studiesamling. Landsbibliotekets færøske bogbestand består af ca. 10.000 bind.

For at aflaste landsbiblioteket har Tórshavn folkebibliotek - Býarbókasavnið - overtaget landsbibliotekets tidligere almindelige udlåns- og biblioteksbetjening i Tórshavn.

Aktiviteten på de 13 folkebiblioteker fremgår af omstående tabel.

Folkebibliotekernes virksomhed

<u>Hjemsted</u>	<u>Oprettel- sesår</u>	<u>Antal bogbind pr. 31/1-70</u>	<u>Antal bogud- lån 1/4 1969 - 31/3 1970</u>	<u>Antal lå- nere pr. 31/3 1970</u>
Tórshavn	1969	16.846	31.268	2.321
Eiði	1948	1.692	1.067	180
Fuglafjørður	1954	3.959	1.511	632
Giljanæs	1967	1.062	1.947	189
Glyvrrar	1967	774	729	185
Klaksvík ^{x)}	1952	10.018	3.023	436
Norðskálið	1949	1.036	355	50
Sandur	1955	526	855	80
Sørvágur	1968	783	757	229
Toftir	1969	786	1.341	1.224
Tvøroyri	1940	2.648	4.310	249
Vágur	1956	2.419	1.525	175
Vestmanna	1951	3.000	1.985	130
Ialt 1969/70	-	45.549	50.673	6.080
Ialt 1968/69	-	38.517	27.508	4.613
Ialt 1967/68	-	23.441	22.467	5.032

Den store stigning i bogbestanden fra 1967/68 til 1968/69 skyldes en overførsel af ca. 14.000 bind fra landsbiblioteket i Tórshavn.

Teaterforestillinger

Havnar Sjónleikarfelag (teaterforeningen i Tórshavn) ejer teaterbygningen i Tórshavn - Sjónleikarhúsið. Dette fungerer til daglig dels som biograf, dels som danselokale, men med mellemrum danner det rammen om en række teaterforestillinger opført af Sjónleikarfelagið's skuespillerstab. Af teatrets amatørskuespillere har 3 deltaget i et 3 måneders kursus i Studio 68 i London, 1 i Odin Teatrets 5 dages seminar i Holstebro, og 2 i Vasaseminariet 8 dage i København.

I omstående tabel er for 1970 givet en oversigt over antallet af teaterforestillinger i Tórshavn.

x) Biblioteket lukket i 1968/69 som følge af nyindretning.

Teaterforestillinger i Tórshavn i 1970

<u>Forestillinger</u>	<u>Antal opførelser</u>	<u>Antal medvirkende</u>	<u>Antal tilskuere</u>
<u>Havnar Sjónleikarfelag:</u>			
Dario Fo: "Tjóvar, lík og falar kvinnur" (fortsat fra 1969)	8	9	1.440
Clas Engstrøm: "Hvat brúkar Ulla seg um"	15	5	2.150
Dario Fo: "Betur ein tjóv í húsinum enn ein kuril á tráðnum"	11	3	1.920
<u>Vestmanna Sjónleikarfelag:</u>			
Bernhard Shaw: "Menn og vápn"	4	8	900
<u>Kvívíkar Sjónleikarfelag:</u>			
Ludvig Holberg: "Erasmus Montanus"	2	10	800
1970 ialt	40	-	7.210
1969 ialt	54	-	9.000
1968 ialt	74	-	13.000

Herudover har Havnar Sjónleikarfelag's 3 forestillinger været vist 11 gange på bygd, ligesom lokale teaterforeninger har opført egne forestillinger.

Den stærke nedgang i antal opførelser i 1970 skyldes hovedsageligt, at teatret siden 1. juli 1970 ikke har haft nogen heldagsansat instruktør.

Biografforestillinger

På Færøerne findes ialt 9 faste biografteatre, hvoraf 2 i Tórshavn. Deres virksomhed i 1970 fremgår af nedenstående tabel.

<u>Biografer</u>	<u>Biografteatrene på Færøerne 1970</u>			<u>Antal tilskuere</u>
	<u>Antal pladser</u>	<u>Antal film</u>	<u>Antal forestillinger</u>	
Havnar Bio	236	173	795	129.377
Sjónleikarhúsið	231	83	493	50.948
Atlantis Bio	120	101	285	30.574
Glyvra Bio	180	66	138	12.063
Vestmanna Bio ^{x)}	105	36	76	3.060
Sørvágs Bio	150	110	205	14.156
Skopunar Bio	80	40	83	3.202
Tvøroyrar Bio	96	99	295	17.476
Vágs Bio	94	100	282	11.819
1970 ialt	1.292	-	2.652	272.675
1969 ialt	1.230	-	2.570	253.269
1968 ialt	1.242	-	2.323	248.625

x) Lukket i næsten 5 måneder på grund af reparationer.

Herudover findes en forening for filmkunst, Filmslistafelagið, der er tilknyttet "Det danske filmmuseum". Foreningen har 125 medlemmer og foreviste i 1970 lo forskellige film.

Koncerter

Musiklivet på Færøerne beskæftiger mange mennesker aktivt i kammerorkestre, hornorkestre og kor, hvilket fremgår af nedennævnte tabel.

Koncerter afholdt i 1970

<u>Enkeltkoncerter:</u>	<u>Antal koncerter</u>	<u>Antal medvirkende</u>	<u>Antal tilhørere</u>
<u>Kammerorkestre:</u>			
Tórshavnar Musikkskúli	8	15-21	1.600
Nes Sóknar Musikkfelag	3	4-5	500
<u>Hornorkestre:</u>			
Havnar Hornorkestur	12	14-23	8.500
Harmoniorkestrið G.H.M.	8	19	1.700
Klaksvíkar Hornorkestur	5	17-22	1.000
Nes Sóknar Musikkfelag	4	17	900
Sørvágs Tónleikarfelag	7	18	1.000
Fuglafjarðar Hornorkestur	5	14-20	1.100
Eiðis Ljómfelag	2	8-9	400
<u>Kor:</u>			
Útvarpskórið	9	35-55	1.500
Kristiliga Sangkórið	5	36-43	1.200
Studentasangkórið	1	40	400
Klaksvíkar Sangfelag	1	45	600
Fuglafjarðar Sangfelag	4	32	800
Tofta Sangkór	1	40	200
Kór Glyvra Kirkju	2	30-31	400
Stranda Sangkór	3	25	500
Eiðis Sangkór	4	23-28	800
Sandavágs Sangkór	1	.	300
Kirkjukórið "Ljómur"	2	32-33	500
<u>Fælleskoncerter:</u>			
Musikstævne i Runavík	1	130	800
Korstævne i Tórshavn	2	350	900
Fælleskoncerter for kor og ork.	6	45-80	1.300
Ialt 1970	97	-	26.900
Ialt 1969	92	-	25.800
Ialt 1968	80	-	21.250

Af musikskolens 8 koncerter har de danske dirigenter Bela Detreköy og Knud Aage Larsen dirigeret henholdsvis 1 og 4 koncerter. Kammerorkestret har endvidere deltaget i 2 af fælleskoncerterne sammen med Útvarpskórið og i 1 fælleskoncert sammen med Útvarpskórið og Fuglafjarðar Sangfelag. Sidstnævnte kor har afholdt 2 af de øvrige fælleskoncerter sammen med Fuglafjarðar Hornorkestur, medens den 6. fælleskoncert er afholdt af Kór Glyvra Kirkju sammen med Nes Sóknar Musikkfelag. I musikstævnet i Runavík deltog foruden 6 af de i tabellen nævnte hornorkestre også Vestmanna Hornorkestur, og i korstæv-

net i Tórshavn deltog foruden 10 af de nævnte kor også Havnar Sangfelag og Tórshavnar Musikskúli's kammerorkester under ledelse af lektor Karl Clausen, Aarhus. Harmoniorkestrið G.H.M. er en kortere tid blevet ledet af den norske dirigent Adler H. Johnsen.

Útvarpskórið gennemførte i august måned en tourné til Østrig, hvor koret deltog i Europa Cantat 1970 og afholdt 2 koncerter i Graz for ca. 3.600 tilhørere. Disse er ikke medregnet i foranstående tabel.

Foruden den koncertvirksomhed, der er udfoldet af færøske ensembler, har flere danske kor og orkestre i 1970 givet koncerter på Færøerne. Således gav Sønderjyllands symfoniorkester med Carl von Garaguli som dirigent og violinisten Tibor Varga som solist i sommer 3 koncerter i idrætshallerne i Tórshavn og Klaksvík for ca. 3.000 tilhørere, samt 3 koncerter på bygd i mindre ensembler. Endvidere har Studenteroperaen opført Mozart's opera "Cosi fan tutte" i seminariets aula og Nordjysk Pigekor i forening med Danmarks radio's pigekor har under ledelse af Tage Mortensen givet koncerter i Tórshavn og på bygd. Endelig har Islev skoles pigekor i efterårsferien været på tourné på Færøerne.

På Færøerne findes endvidere 10 poporkestre med ialt 32 deltagere. Orkestrene spiller hovedsageligt til dans og har i 1970 ikke afholdt selvstændige koncerter. 3 islandske, 2 engelske, 1 norsk og 1 dansk poporkester har i 1970 tournéret på Færøerne. Endvidere har der været afholdt Nordisk visesangerstævne med 4 koncerter med ialt 2000 tilhørere og 2 koncerter med det danske poporkester "Savage Rose" med ialt 1.400 tilhørere.

Kunstudstillinger m.v.

I den nyopførte udstillingsbygning - Listaskálin - har der i 1970 været afholdt 3 udstillinger, dels den årlige Olai-udstilling, hvor 37 kunstnere - heraf 12 udenlandske gæster - udstillede ialt 128 arbejder, der blev set af ca. 2.500 personer, dels 2 separate udstillinger af den danske maler Kjeld Heltoft og den færøske maler Thomas Arge. Herudover har der i 1970 været et antal kunstudstillinger såvel i Tórshavn (H. J. Glerfoss, Eivindur Mohr og Henning Thomsen) som i Klaksvík (Frida Zachariassen og Frithjof Joensen). Endvidere har der i Bergen i forbindelse med byens 900 års jubilæum været udstillet 81 arbejder af 23 færøske kunstnere, og 2 færøske malere (Ingolvur av Reyni og Stefan Danielsen) har haft udstilling i København. Endelig har der på Færøernes Folkehøjskole været en udstilling af fund fra de foretagne udgravninger i kirken i Sandur.

OFFENTLIGE ANLÆGSARBEJDER OG SAMFÆRDESEL

Landeveje

Længden af det samlede vejnet på Færøerne er nu godt 370 km, hvoraf 104 km er tosporet vej og 130 km er asfalteret. I nedenstående tabel er givet en oversigt over landevejenes længde og belægning:

Det færøske landevejsnet i 1970

Km	Ensporede veje		Tosporede veje		Ialt
	asfalt-belagte	grus-belagte	asfalt-belagte	grus-belagte	
Norðuroyar	5,9 ^{x)}	15,2	5,1	-	26,2
Eysturoy	20,0	65,2	19,0	16,2	120,4
Streymoy	2,7	57,7	35,0	10,0	105,4
Vágar	4,9	7,2	10,2	-	22,3
Sandoy	-	31,3	-	0,4	31,7
Suðuroy	19,7	39,8	7,8	-	67,3
Ialt 1970	53,2	216,4	77,1	26,6	373,3
Ialt 1969	52,1	225,5	50,4	33,7	361,7
Ialt 1968	26,3	259,3	41,4	39,2	366,7

x) Heraf 3,9 med betonkørebane

Af hovedfærdselsåren på Streymoy er i 1970 2,3 km blevet udbygget til 2-sporet vej på strækningen Kollafjørður-Vestmanna, hvoraf 1,3 km, incl. en ny bro over Leynará, er fuldført. Af vejstrækningen mellem Toftir og Fuglafjørður har i 1970 ialt 10,1 km været under udbygning til 2-sporet vej, hvoraf 4,3 km er færdiggjort. 0,8 km af den nye forbindelsesvej mellem de 2 vejsystemer på Eysturoy er påbegyndt, og arbejdet med anlæg af vej til Elduvík og færdiggørelsen af vejen til Oyndarfjørður er fortsat. Arbejdet med anlæg af vejforbindelse til Skælingur er fortsat, således at der nu kun refterer 250 m, ligesom udvidelsen af vejen fra Viðareiði sydpå er fortsat. Endvidere er anlæg af 2 automobilfærgelejer i Vestmanna og ved Oyragsjógv påbegyndt.

I 1970 er ialt 28 km landevej blevet asfalteret, herunder 9 km af hovedfærdselsåren på Streymoy, 4 km på Norðuroyar, 8 km på Eysturoy, 2 km på Vágar og 5 km på Suðuroy.

De i 1970 udførte vejarbejder har kostet ialt 13,7 mill. kr., hvoraf ca. 6,2 mill. kr. er arbejds løn svarende til, at ca. 300 mand har indtjent hovedparten af deres årsindtægt ved disse arbejder.

<u>Udgifter til det færøske landevejsnet</u>					
<u>Mill. kr.</u>	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
Nyanlæg og forbedring	1,8	7,7	15,3	13,2	14,2
Stenbrud og asfaltværk	-	0,6	1,8	0,8	0,5
Vedligeholdelse	0,7	2,8	3,5	4,2	4,4
Ialt	<u>2,5</u>	<u>11,1</u>	<u>20,6</u>	<u>18,2</u>	<u>19,1</u>

Motorkøretøjer

Antallet af motorkøretøjer på Færøerne er fortsat stærkt stigende. Ved årets udgang var der ialt 6.444 motorkøretøjer, hvilket er ca. 15 % mere end i 1969. Nedennævnte tabel viser denne stigning siden 1960. For dette år kan knallerterne dog ikke udskilles af det samlede antal motorkøretøjer.

Antal motorkøretøjer på Færøerne 1960-1970

	<u>Biler og motorcykler</u>	<u>Knallerter</u>	<u>Ialt</u>
1/1 1960	.	.	994
1/1 1965	1.694	593	2.287
1/1 1966	2.052	828	2.880
1/1 1967	2.560	1.151	3.711
1/1 1968	2.804	1.391	4.195
1/1 1969	3.001	1.856	4.857
1/1 1970	3.270	2.309	5.579
1/1 1971	3.639	2.805	6.444

Antallet af biler og motorcykler viser en stigning på ca. 11 % i forhold til 1969 mod 9 % fra 1968 til 1969. Som det fremgår af omstående tabel over fordelingen af biler og motorcykler, har den største stigning fundet sted inden for gruppen "Andre personvogne", der er steget med ca. 25 %, medens antallet af busser, hyrevogne og motorcykler er faldet, og antallet af last- og varevogne er steget lidt.

Fordeling af biler og motorcykler

	<u>Last- og varevogne</u>	<u>Busser</u>	<u>Hyre- vogne</u>	<u>Andre per- sonvogne</u>	<u>Motor- cykler</u>	<u>Ialt</u>
Tórshavn	292	4	122	952	133	1.503
Norðuroyar	59	1	45	250	48	403
Eysturoy	105	16	80	510	53	764
Streymoy	42	7	25	174	15	263
Vágar	40	4	36	113	33	226
Sandoy	21	5	13	23	38	100
Suðuroy nordre	35	8	49	85	39	216
Suðuroy søndre	30	10	29	88	7	164
Ialt pr. 1/1 1971	624	55	399	2.195	366	3.639
Ialt pr. 1/1 1970	613	56	410	1.758	433	3.270
Ialt pr. 1/1 1969	613	55	425	1.404	504	3.001

Motorparken er procentvis forøget stærkest på Sandoy og Eysturoy, hvor stigningen er på henholdsvis 22 % og 16 % i forhold til 1969, mens stigningerne iøvrigt ligger mellem 7 % og 11 %.

El-forsyning

Elektricitetsværket S.E.V.'s anlægsvirksomhed er blevet fortsat i 1970. En oversigt over samlet produktion og salg i de senere år er vist i nedenstående tabel.

	<u>1960/61</u>	<u>1965/66</u>	<u>1967/68</u>	<u>1968/69</u>	<u>1969/70</u>
El-prod. mill. kWh	24,00	50,13	58,82	62,25	66,68
(heraf v. vandkraft)	20,94	43,20	54,43	42,07	47,10
Salg af strøm mill.kWh	20,50	42,35	50,36	54,99	57,45
Driftsindt. mill. kr.	4,02	6,70	11,20	12,05	13,97
Driftsudg. " "x)	4,00	7,90	10,60	12,72	13,23
Installeret effekt MW	10,20	24,10	26,00	27,70	27,70
Anlægsværdi mill. kr.	31,00	87,10	95,00	96,00	98,38

x) incl. renter og afskrivninger

Elselskabet havde pr. 1. april 1970 følgende fordelingsanlæg:

	<u>60 kV</u>	<u>20 kV</u>	<u>10 kV</u>	<u>6 kV</u>	<u>0,4 kV</u>
Ledninger og kabler <u>km</u>	43	277	145	13	426
Transformere <u>stk</u>	4	93	88	6	-

Strømforsyning sker til ialt 11.917 forbrugere svarende til et indbyggerantal på 38.400. I 1969/70 er strømforsyningen udvidet til yderligere at omfatte byggerne Skarvanes og Dalur.

Havne- og landingspladser.

Der er på Færøerne 62 havne og 45 landingspladser, hvoraf 13 kan karakteriseres som ret gode. I følgende tabel er der givet en oversigt over aktiviteten i de 6 største havne i de sidste 3 år. Det bemærkes, at de 6 havne ikke følger helt ensartede retningslinier for deres opgørelser. Ruteskibe er således ikke medregnet undtagen i Tórshavn.

Aktiviteten i de 6 største havne i årene 1968-70

		Anløb		Godsmængde i 1000 t.		Samlede indtægter	
		Antal	NRT i 1000 t.	udlos- set	ind- ladet	År	1000 kr.
Tórshavn	1968	5.045	854,6	82,0	8,3	1967/68	1.714
	1969	5.806	875,3	85,4	11,6	1968/69	2.023
	1970	5.877	853,6	82,5	16,2	1969/70	2.062
Klaksvík	1968	1.425	225,1	30,3	10,0	1968	450
	1969	1.412	182,7	30,3	14,1	1969	439
	1970	1.361	167,6	31,0	17,4	1970	505
Fuglafj.	1968	1.437	149,0	14,8	24,5	1967/68	325
	1969	1.342	120,5	30,5	24,7	1968/69	309
	1970	1.274	136,4	32,8	26,8	1969/70	321
Runavík	1968	1.284	198,6	51,0	29,6	1967/68	254
	1969	1.206	122,2	45,4	26,6	1968/69	353
	1970	1.204	131,4	51,6	30,1	1969/70	355
Tvøroyri	1968	944	178,0	19,3	10,6	1967/68	253
	1969	811	126,3	22,6	3,9	1968/69	335
	1970	758	127,5	22,2	3,9	1969/70	305
Vágur	1968	530	83,0	.	.	1967/68	118
	1969	469	44,8	.	.	1968/69	146
	1970	461	47,6	.	.	1969/70	130

Af de vigtigste havnearbejder i 1970 kan nævnes, at arbejdet med den store havneudvidelse i Tórshavn er fortsat, og udvidelsen af kaj-anlægget i Vágur er afsluttet. Af arbejderne på den nye 10-årige havneplan er anlægget af en udrustningspier ved skibsværftet i Skáli, et bådebassin i Skopun og forlængelse af hovedpieren i Runavík påbegyndt.

Der er i 1970 udført havnearbejder for ialt 10,3 mill. kr., hvoraf ca. 5 mill. kr. er arbejds løn svarende til, at ca. 340 mand har haft en større del af deres årsindtægt ved disse arbejder.

Passagertrafik til og fra Færøerne

I 1970 har flyvepladsen på Vágar været befløjet af Icelandair i samarbejde med SAS i samme omfang som i fjor, d. v. s. med 5-10 dobbeltture ugentlig i sommertiden og 4 dobbeltture i vintertiden. Den eksplosive udvikling i flyvetrafikken, siden den åbnede i juli 1963, fremgår af nedenstående tabel.

<u>Flyvepassagerer 1963-70</u>					
<u>Antal passagerer</u>	<u>1963</u>	<u>1965</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>
<u>Ankomst fra:</u>					
Danmark	.	.	.	6.669	6.164
Norge	.	.	.	830	900
Island	.	.	.	742	1.229
Skotland	.	.	.	439	522
ialt ank.	523	1.460	6.948	8.680	8.815
<u>Afrejse til:</u>					
Danmark	.	658	4.881	6.951	6.607
Norge	.	} 849	688	748	651
Island	.		869	702	1.189
Skotland	.		535	472	548
ialt afr.	423	1.507	6.973	8.873	8.995
<u>Transit</u>	-	100	517	112	142
Passagerer ialt	946	3.067	14.438	17.665	17.952

Antallet af flyvepassagerer er i 1970 steget med ca. 2 % i forhold til 1969 og ca. 22 % i forhold til 1968 og er ca. 5-doblet siden 1965. Det er navnlig trafikken på Danmark og Island, der er steget.

Medens antallet af flyvepassagerer fra 1965 til 1970 er steget med ca. 15.000, er antallet af skibspassagerer kun faldet med ca. 6.000 i samme tidsrum, jfr. nedenstående tabel.

<u>Antal skibspassagerer mellem Færøerne og Danmark 1965-70</u>			
<u>År</u>	<u>Ankommende</u>	<u>Afrejst</u>	<u>Ialt</u>
1965	8.849	9.326	18.175
1966	8.494	8.719	17.213
1967	8.980	8.959	17.939
1968	8.144	8.345	16.489
1969	3.558	4.206	7.764
1970	5.877	6.222	12.099

Det særligt lave passagertal i 1969 skyldes, at m/s "Tjaldur" i sommeren 1969 blev solgt til ophugning efter kun at have sejlet ganske få ture.

RETSVÆSEN

Politimesteren på Færøerne har i 1970 modtaget 542 anmeldelser af forbrydelser, hvoraf 315 er opklaret. Overtrædelserne af straffeloven i 1968-70 fordeler sig således:

	Anmeldt			Opklaret		
	1968	1969	1970	1968	1969	1970
Vold mod off. myndighed	5	3	1	5	3	1
Falsk forklaring o. lign.	2	1	1	2	1	1
Dokumentfalsk	-	42 ^{a)}	-	-	41 ^{a)}	-
Sædelighedsforbrydelser	2	9	14	1	9	12
Voldsforbrydelser	26	21	29	24	22	21
Manddrab og forsøg herpå	-	-	3	-	-	3
Frihedsberøvelse	-	2	-	-	2	-
Freds- og ærekrænkelser	5	3	9	3	3	7
Tyveri	(43	(21
Indbrud	{	98	94	{	44	48
Brugstyveri		42	148		7	42
Andre berigelsesforbrydelser		72 ^{b)}	9		69 ^{b)}	9
Herværk		63	68		39	34
Øvrige		13 ^{d)}	0		9 ^{d)}	0
		123 ^{c)}	112		57	57
		123			23	
		72	124 ^{c)}		69	123 ^{c)}
		63	72		39	39
		13	11		9	7
Overtrædelser af straffeloven ialt	<u>328</u>	<u>400</u>	<u>542</u>	<u>203</u>	<u>214</u>	<u>315</u>

- a) heraf 1 sag indeholdende 40 forhold
 b) - 1 sag indeholdende 52 forhold
 c) - 1 sag indeholdende 110 forhold
 d) - 1 uagtsomt manddrab

	1968	1969	1970
Antal tiltalte i <u>statsadvokatsager</u>	89	84	119
Heraf vedr. <u>spirituskørsel eller anden forseelse med påstand om frakendelse af førerretten</u>	41	56	58
Antal <u>nævningesager</u>	0	0	0
Antal tiltalte i <u>politisager</u>	102	144	111
Antal <u>udenretligt vedtagne bødeforelæg</u>	948	984	811
<u>Idømte og vedt. bødebeløb</u>	92.300	79.468	146.075

Færøernes ret

1. <u>Borgerlige sager:</u>	1968	1969	1970
a. Stævninger indleveret til berømmelse	1313	1312	1439
heraf faderskabssager	30	28	26
b. afsagte domme ialt	808	850	833
heraf udeblivelses- og erkendelses- domme	716	767	747
2. <u>Straffesager:</u>			
a. indleveret til berømmelse	288	293	330
b. afsagte domme	146	142	168
c. idømte eller vedtagne bøder	155	143	144
3. <u>Fogedforretninger:</u>			
indleverede begæringer	1162	2076	913
heraf udpantningsbegæringer for radio- licens	383	900	32
4. <u>Auktioner:</u>			
a. auktionsbegæringer ialt	123	66	60
heraf faste ejendomme	65	45	38
skibe	7	8	3
løssøre	51	13	19
b. afholdte auktioner:			
faste ejendomme	3	6	5
skibe	4	5	2
5. <u>Tinglæsning (tinglysning):</u>			
a. tinglæste dokumenter	2813	2514	2536
b. tinglyste dokumenter	2458	3012	3897
6. <u>Protesterede vekslere og anvisninger (om- fatter alene Tórshavn og omegn)</u>	353	409	405
7. <u>Skifteretten:</u>			
a. anmeldte boer ialt	296	307	325
b. afsagte konkursdekreter	0	2	0
c. boer under offentlig behandling den 31. december	22	32	18
8. <u>Huslejenævnet i Tórshavn:</u>			
Indkomne sager	176	140	100

Fra og med 1967 udgives en færøsk domssamling, der kan fås til-
sendt ved henvendelse til dommerkontoret.